

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2008

PENYATA KEWANGAN DAN PENGURUSAN KEWANGAN KEMENTERIAN/JABATAN KERAJAAN PERSEKUTUAN

JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

**LAPORAN
KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
DAN PENGURUSAN KEWANGAN
KEMENTERIAN/JABATAN
KERAJAAN PERSEKUTUAN
TAHUN 2008**

**JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA**

KANDUNGAN

KANDUNGAN

Muka Surat

KATA PENDAHULUAN INTISARI LAPORAN

vii

xiii

BAHAGIAN I

PENGESAHAN TERHADAP PENYATA KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008

1. Pendahuluan	3
2. Objektif Dan Metodologi Pengauditan	4
3. Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2008	4

BAHAGIAN II

PENGURUSAN KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN

4. Prestasi Kewangan Secara Menyeluruh	7
5. Pengurusan Kewangan Di Kementerian/Jabatan Persekutuan (Pelaksanaan Indeks Akauntabiliti)	54
6. Pengurusan Kewangan Di Ibu Pejabat Dan Cawangan Kastam Negeri	69
7. Pengurusan Kewangan Pejabat Perwakilan Malaysia Di Luar Negara	82
8. Pemeriksaan Audit Mengejut	91

BAHAGIAN III

PENGLIBATAN JABATAN AUDIT NEGARA DALAM PELBAGAI AKTIVITI KE ARAH MENINGKATKAN AKAUNTABILITI PENGURUSAN WANG AWAM

9. Program Anak Angkat	95
10. Pengesahan Audit Terhadap Tuntutan Kos Pembangunan Infrastruktur Putrajaya Oleh Putrajaya Holdings Sdn. Bhd.	100
11. Penilaian Khas Terhadap Pengurusan Pemberian Diesel Bersubsidi Bagi Sektor Pengangkutan Darat, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri Dan Hal Ehwal Pengguna	101
12. Pengesahan Audit Terhadap Tuntutan Subsidi Diesel Oleh Rangkaian Pengangkutan Integrasi Deras Sdn. Bhd. (RAPIDKL)	102
13. Pengauditan Terhadap Prestasi Dan Kedudukan Kewangan Syarikat Konsesi Lebuhraya Bertol	102
14. Pengauditan Terhadap Tuntutan Subsidi Kos Operasi Oleh Malaysian Airline System Berhad Bagi Perkhidmatan <i>Public Service Obligations</i>	103
15. Penilaian Khas Terhadap Prestasi Pengurusan Kewangan Kementerian/Jabatan/Agenzi	104

BAHAGIAN IV

PERKARA AM

16. Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Akaun Awam Dan Pengurusan Kewangan Serta Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Tahun 2007	107
17. Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negara	107

Muka Surat

PENUTUP		113
LAMPIRAN		
LAMPIRAN A1	- Sijil Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan Malaysia Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2008	119
LAMPIRAN A2	- Lembaran Imbangan Seperti Pada 31 Disember 2008	123
LAMPIRAN A3	- Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wangtunai Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2008	127
LAMPIRAN A4	- Penyata Akaun Memorandum Seperti Pada 31 Disember 2008	131
LAMPIRAN A5	- Nota Kepada Penyata Kewangan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2008	135

KATA PENDAHULUAN

KATA PENDAHULUAN

1. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan, Pengurusan Kewangan serta aktiviti Kerajaan Persekutuan dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Yang di-Pertuan Agong yang akan mendarahkan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen. Bagi memenuhi tanggungjawab ini, Jabatan Audit Negara telah menjalankan 3 kaedah pengauditan seperti berikut :-

- 1.1. Pengauditan Terhadap Penyata Kewangan** – untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.
- 1.2. Pengauditan Pematuhan** – untuk menilai sama ada pengurusan kewangan di Kementerian/Jabatan Persekutuan dilaksanakan mengikut undang-undang dan peraturan kewangan yang berkaitan.
- 1.3. Pengauditan Prestasi** – untuk menilai sama ada sesuatu aktiviti Kerajaan dilaksanakan dengan cekap, berhemat dan mencapai objektif/matlamat yang telah ditetapkan.

2. Seperti mana pada tahun 2007, Laporan saya hasil daripada pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan Tahun 2008 dan Pengurusan Kewangan Kerajaan Persekutuan dilaporkan secara berasingan daripada Laporan saya berhubung dengan pengauditan terhadap aktiviti-aktiviti Kementerian/Jabatan dan pengurusan syarikat Kerajaan Persekutuan. Pengasingan ini dibuat bagi memudahkan rujukan dan memberi lebih impak kepada perkara-perkara yang dibangkitkan. Laporan saya mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan dan Pengurusan Kewangan Kementerian/Jabatan Persekutuan Tahun 2008 mengandungi perkara-perkara berikut :-

Bahagian I	:	Pengesahan Terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2008
Bahagian II	:	Pengurusan Kewangan Kerajaan Persekutuan
Bahagian III	:	Penglibatan Jabatan Audit Negara Dalam Pelbagai Aktiviti Ke Arah Meningkatkan Akauntabiliti Pengurusan Wang Awam
Bahagian IV	:	Perkara Am

3. Pengauditan yang dijalankan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan Tahun 2008 mendapati penyata tersebut pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Persekutuan seperti pada 31 Disember 2008, hasil operasi dan aliran tunainya bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut serta rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Berhubung dengan pengurusan kewangan, pengauditan mendapati masih ada beberapa peraturan kewangan yang tidak dipatuhi sepenuhnya. Beberapa kelemahan yang berpunca daripada kekurangan kakitangan dan latihan dalam aspek pengurusan kewangan; ketiadaan penyaliaan dan pemantauan yang rapi masih berterusan berlaku.

4. Semua Ketua Jabatan yang berkenaan telah dimaklumkan terlebih dahulu tentang perkara yang dilaporkan dalam Laporan ini untuk pengesahan mereka. Jabatan Audit Negara juga telah mengambil beberapa pendekatan untuk membantu Kementerian/Jabatan Persekutuan memperbaiki kelemahan pengurusan kewangan. Antara pendekatan yang telah diambil adalah seperti berikut :-

4.1. Melaksanakan sistem penarafan berdasarkan Indeks Akauntabiliti (IA). Melalui pelaksanaan sistem penarafan ini, setiap pematuhan terhadap peraturan kewangan bagi 6 aspek kawalan utama akan diberikan markah. Aspek tersebut ialah kawalan pengurusan, kawalan bajet, kawalan terimaan, kawalan perbelanjaan, pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah dan deposit serta pengurusan aset dan stor. Kementerian/Jabatan Persekutuan yang diberi tahap penarafan yang cemerlang boleh dijadikan sebagai tanda aras (role model) kepada Kementerian/Jabatan Persekutuan yang lain. Ini boleh meningkatkan tahap motivasi Kementerian/Jabatan Persekutuan agar lebih gigih memperbaiki dan memperkasakan prestasi pengurusan kewangan masing-masing.

4.2. Jabatan Audit Negara juga telah menerbitkan buku **Kecemerlangan Pengurusan Kewangan Dari Perspektif Jabatan Audit Negara**. Buku ini merupakan satu lagi langkah proaktif Jabatan ini dalam menambah baik pengurusan kewangan Kerajaan dan diharap dapat memandu Ketua Jabatan untuk mendapat penilaian dan penarafan yang baik di bawah Sistem Indeks Akauntabiliti dengan memberi contoh-contoh tentang kelemahan-kelemahan yang biasa dikenal pasti oleh Jabatan ini. Adalah diharap juga buku ini akan digunakan sebagai bahan latihan di institusi latihan Kerajaan dan Institusi Pengajian Tinggi Awam.

4.3. Arahan Perbendaharaan menetapkan Ketua Jabatan hendaklah memastikan pegawai yang dipertanggungjawabkan menyimpan wang awam, setem atau barang berharga yang lain dengan selamat di dalam peti besi, bilik kebal, peti wang tunai, laci atau bekas-bekas lain. Ketua Jabatan juga hendaklah memastikan rekod mengenainya diselenggarakan dengan lengkap, kemas kini dan diperiksa oleh pegawai kanan secara berkala. Untuk menentukan sejauh mana peraturan ini dipatuhi, Jabatan Audit Negara juga telah menjalankan pemeriksaan audit mengejut di 98 Jabatan/Pejabat Persekutuan di seluruh negara.

4.4. Jabatan Audit Negara juga telah meneruskan pelaksanaan Program Anak Angkat yang mula diperkenalkan pada tahun 2003. Melalui program ini, beberapa pejabat yang telah dikenal pasti menghadapi masalah pengurusan kewangan telah dipilih dan diberi bimbingan serta nasihat bagi membantu mereka memperbaiki kelemahan yang berlaku terutamanya berhubung dengan penyelenggaraan rekod perakaunan. Pada tahun 2008, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan Program Anak Angkat di 5 pejabat. Secara keseluruhannya, tahap pengurusan kewangan di Pejabat Anak Angkat yang dipilih telah bertambah baik setelah diberikan bimbingan dan latihan.

4.5. Jabatan Audit Negara telah membuat penilaian khas terhadap prestasi pengurusan kewangan Kementerian/Jabatan Persekutuan di bawah kawalan Ketua Jabatan yang memegang Jawatan Utama Sektor Awam (JUSA) bagi tujuan pengesahan jawatan mereka. Bagi tempoh bulan Januari 2008 hingga Mei 2009, penilaian telah dibuat terhadap pengurusan kewangan di bawah kawalan 92 Ketua Jabatan. Penilaian ini secara tidak langsung telah menyumbang kepada pengukuhan pengurusan kewangan Kerajaan memandangkan urusan kenaikan pangkat Ketua Jabatan berkenaan hanya akan dipertimbangkan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam setelah Jabatan Audit Negara mengesahkan bahawa pegawai berkaitan telah mengambil tindakan pembetulan terhadap kelemahan pengurusan kewangan yang dibangkitkan.

4.6. Pegawai Jabatan Audit Negara telah menyertai perbincangan di peringkat pembangunan sistem berkomputer di beberapa Kementerian/Jabatan Persekutuan bagi memastikan kawalan dalaman yang mencukupi diwujudkan untuk menjamin keutuhan sistem dan integriti data. Penglibatan ini dirasai perlu memandangkan pembangunan sesuatu sistem berkomputer melibatkan perbelanjaan Kerajaan yang besar dan dengan itu sudah sewajarnya ia dilaksanakan dengan teratur dan memenuhi tujuan yang telah ditetapkan.

5. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Kementerian/Jabatan Persekutuan yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha dengan gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)
Ketua Audit Negara
Malaysia

Putrajaya
17 Jun 2009

x

INTISARI LAPORAN

INTISARI LAPORAN

BAHAGIAN I - PENGESAHAN TERHADAP PENYATA KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008

1. Secara keseluruhannya Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan bagi tahun berakhir 31 Disember 2008 telah menunjukkan satu gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Persekutuan dan rekod perakaunannya juga diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

BAHAGIAN II - PENGURUSAN KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN

Prestasi Kewangan Secara Menyeluruh

2. Pada tahun 2008, Kerajaan telah meluluskan peruntukan mengurus berjumlah RM152.01 bilion. Bagaimanapun jumlah perbelanjaan bagi tahun 2008 adalah RM153.50 bilion iaitu melebihi RM1.49 bilion daripada peruntukan yang diluluskan. 9 Kementerian telah berbelanja melebihi peruntukan untuk emolumen, perkhidmatan dan bekalan, perolehan aset serta pemberian dan kenaan bayaran tetap. Manakala daripada RM46.98 bilion peruntukan pembangunan yang telah diluluskan, sejumlah RM42.85 bilion (91.2%) pula telah dibelanjakan untuk melaksanakan 1,111 projek. Kerajaan menerima hasil berjumlah RM159.79 bilion berbanding RM139.89 bilion pada tahun 2007. Sebanyak 56 Kementerian/Jabatan Persekutuan mempunyai Akaun Belum Terima berjumlah RM23.19 bilion pada akhir tahun 2008 berbanding RM14.08 bilion pada akhir tahun 2007. Jumlah ini meningkat dengan ketara kerana mulai tahun 2008, Kementerian Kewangan telah mengeluarkan Pekeliling Perpendaharaan Bilangan 3 Tahun 2008 yang menghendaki tunggakan bayaran balik pinjaman dan hutang-hutang lain diambil kira dalam Akaun Belum Terima.

Pengurusan Kewangan Di Kementerian/Jabatan Persekutuan

3. Pada tahun 2008, Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan di 27 Kementerian dan 33 Jabatan Persekutuan untuk menentukan sama ada pengurusan kewangan di pejabat berkenaan telah diuruskan mengikut undang-undang dan peraturan kewangan yang berkaitan. Berdasarkan kepada pengauditan tersebut, didapati bahawa masih ada Kementerian/Jabatan Persekutuan yang tidak serius dalam meningkatkan prestasi pengurusan kewangan walaupun telah diberi teguran oleh Jabatan Audit Negara berulang kali. Sebagai satu usaha untuk meningkatkan tahap motivasi Kementerian/Jabatan Persekutuan agar lebih gigih memperbaiki dan memperkasakan prestasi pengurusan kewangan masing-masing pada masa akan

datang, Jabatan Audit Negara telah meneruskan pelaksanaan sistem penarafan berdasarkan indeks akauntabiliti yang telah dilaksanakan mulai tahun 2007. Kementerian/Jabatan Persekutuan yang diberi tahap penarafan yang cemerlang boleh dijadikan sebagai tanda aras (role model) kepada Kementerian/Jabatan Persekutuan yang lain. Hasil daripada penarafan yang dijalankan terhadap pengurusan kewangan tahun 2008 mendapati prestasi pengurusan kewangan 4 Kementerian dan 2 Jabatan adalah pada tahap cemerlang; 20 Kementerian dan 21 Jabatan pada tahap baik manakala 3 Kementerian dan 10 Jabatan pada tahap memuaskan. Bagi Jabatan Kastam Diraja Malaysia selain daripada menjalankan pengauditan di peringkat Ibu Pejabat, pengauditan juga dijalankan di 14 cawangannya di seluruh negara. Selain itu bagi Kementerian Luar Negeri, pengauditan juga dijalankan di 11 pejabat perwakilan Malaysia di luar negara.

4. Arahan Perbendaharaan menetapkan Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan hendaklah memastikan pegawai yang dipertanggungjawabkan telah menyimpan wang awam, setem atau barang berharga yang lain dengan selamat di dalam peti besi bilik kebal, peti wang tunai, laci atau bekas-bekas lain. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan juga hendaklah memastikan rekod mengenainya diselenggarakan dengan lengkap, kemas kini dan diperiksa oleh pegawai kanan secara berkala. Untuk menentukan sejauh mana peraturan ini dipatuhi, Jabatan Audit Negara telah menjalankan pemeriksaan audit mengejut di 98 Jabatan/Pejabat Persekutuan. Hasil daripada pemeriksaan audit mengejut yang dijalankan mendapati beberapa kes di mana wang awam dan barang berharga disimpan di tempat yang tidak selamat, pungutan lewat dibankkan dan baki wang tunai di tangan berbeza dengan baki yang direkodkan.

5. Selain daripada menjalankan pengauditan bagi memenuhi kehendak undang-undang, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan Program Anak Angkat dan juga penilaian khas terhadap Prestasi Pengurusan Kewangan Kementerian/Jabatan/Agensi di bawah kawalan Ketua Jabatan yang memegang Jawatan Utama Sektor Awam (JUSA). Sepanjang tahun 2008, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan Program Anak Angkat di 5 Pejabat Persekutuan. Bagi tempoh bulan Januari 2008 hingga Mei 2009 pula, penilaian khas telah dibuat di Kementerian/Jabatan/Agensi yang melibatkan 92 Ketua Jabatan.

BAHAGIAN I
PENGESAHAN TERHADAP PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN PERSEKUTUAN BAGI TAHUN
BERAKHIR 31 DISEMBER 2008

BAHAGIAN I

PENGESAHAN TERHADAP

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008

1. PENDAHULUAN

1.1. Seksyen 16(1), Akta Tatacara Kewangan 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan menyediakan penyata kewangan tahunan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara untuk pengauditan sebelum 31 Julai tahun berikutnya seperti mana yang diperuntukkan di bawah Seksyen 9, Akta Audit 1957. Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan disediakan oleh Akauntan Negara Malaysia berdasarkan perakaunan tunai ubahsuai.

1.2. Penyata Kewangan tersebut bagi tahun berakhir 31 Disember 2008 telah dikemukakan untuk pengauditan pada 6 Mac 2009. Bagaimanapun, data berkaitan perbelanjaan mengurus berjumlah RM153.50 bilion yang diperlukan untuk membolehkan analisis audit hanya dapat dimuat turun sepenuhnya pada 15 April 2009. Penyata ini yang melaporkan kedudukan kewangan Kerajaan Persekutuan tahun 2008 mengandungi Lembaran Imbangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wangtunai, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

1.2.1. Lembaran Imbangan menunjukkan jumlah wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi ketiga-tiga Akaun Kumpulanwang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubahsuai yang diterima pakai oleh Kerajaan Persekutuan, hanya pelaburan yang dipegang bagi maksud amanah tertentu sahaja dilaporkan dalam Lembaran Imbangan. Manakala pelaburan lain dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

1.2.2. Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wangtunai menunjukkan sumber dan penggunaan dana bagi tahun 2008. Sumber dana adalah terdiri daripada hasil dan terimaan pinjaman, modal dan amanah. Penggunaan dana adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal, bayaran balik pinjaman dan bayaran lain seperti amanah dan deposit.

1.2.3. Penyata Akaun Memorandum adalah akaun yang menunjukkan aset dan liabiliti Kerajaan. Aset Kerajaan terdiri daripada Pinjaman Boleh Dituntut; Pelaburan; Yuran Kepada Pertubuhan Antarabangsa dan Deposit Berkanun. Manakala liabiliti pula terdiri daripada Hutang Awam; Jaminan; Nota Kena Bayar; Sekuriti Tak Dituntut dan Akaun Depositori Pusat.

2. OBJEKTIF DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

2.1. Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan bagi tahun berakhir 31 Disember 2008 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata tersebut menunjukkan kedudukan kewangan Kerajaan Persekutuan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Bagi membolehkan Ketua Audit Negara memberi pendapat yang mempunyai asas yang munasabah, pengauditan telah dirancang dan dilaksanakan mengikut piawaian pengauditan yang diluluskan dan Prosedur Kualiti MS ISO 9001:2008 Bagi Pengauditan Penyata Kewangan.

2.2. Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen (pengauditan interim) telah dijalankan secara berterusan sepanjang tahun 2008 dan telah disiapkan sebelum Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan bagi tahun berakhir 31 Disember 2008 diterima daripada Akauntan Negara Malaysia. Pemerhatian Audit mengeninya telah dibangkitkan dengan pihak Jabatan Akauntan Negara Malaysia dan Kementerian/Jabatan Persekutuan yang berkenaan melalui surat pengurusan sebaik sahaja sesuatu pengauditan selesai dijalankan.

3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008

Bagi mengesahkan ketepatan baki sesuatu akaun, dokumen sokongan seperti Sijil Pengesahan Baki, Senarai Baki Perseorangan dan Penyata Penyesuaian yang menjelaskan perbezaan antara baki yang ditunjukkan di Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan dengan baki yang ada di rekod Kementerian/Jabatan Persekutuan adalah diperlukan. Sehubungan ini, pihak Jabatan Akauntan Negara Malaysia telah mengemukakan dokumen sokongan berkenaan dan pengauditan yang dijalankan mendapati baki yang ditunjukkan di Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan adalah bersamaan dengan baki yang ditunjukkan di dokumen tersebut. Oleh itu, **Ketua Audit Negara berpendapat Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Persekutuan seperti pada 31 Disember 2008, hasil operasi dan aliran tunainya bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan serta rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Sijil Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan yang disertakan bersama-sama dengan Lembaran Imbang, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wangtunai, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan adalah seperti di Lampiran A1 hingga A5.**

BAHAGIAN II
PENGURUSAN KEWANGAN
KERAJAAN PERSEKUTUAN

BAHAGIAN II

PENGURUSAN KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN

4. PRESTASI KEWANGAN SECARA MENYELURUH

Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan Tahun 2008, juga membuat analisis terhadap data kewangan bagi menentukan tahap prestasi kewangan Kerajaan Persekutuan. Pada umumnya, tidak banyak kemajuan dalam prestasi kewangan Kerajaan pada tahun 2008 berbanding dengan tahun 2007. Ini adalah kerana sebahagian besar daripada perkara yang telah dibangkitkan masih berlaku. Perkara yang diperhatikan adalah seperti berikut :-

4.1. SUMBER DAN PENGGUNAAN DANA KERAJAAN PERSEKUTUAN BAGI TAHUN 2008

4.1.1. Bagi tahun 2008, Kerajaan Persekutuan mempunyai sumber dana berjumlah RM531.25 bilion terdiri daripada hasil dan terimaan pinjaman, modal, amanah/deposit serta *Private Finance Initiative* (PFI). Bagi tahun yang sama, penggunaan dana untuk membayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal, bayaran balik pinjaman, amanah/deposit dan PFI adalah berjumlah RM532.79 bilion. Ini menyebabkan Kerajaan mengalami defisit dana berjumlah RM1.54 bilion pada akhir tahun 2008. Jumlah ini adalah berkurangan sejumlah RM927.14 juta berbanding dengan akhir tahun 2007 di mana defisit dana adalah berjumlah RM2.47 bilion. Bagaimanapun, jumlah terimaan dan bayaran wang amanah dan deposit yang masing-masingnya berjumlah RM293.26 bilion dan RM293.28 bilion juga termasuk amaun pelarasang bagi beberapa transaksi yang tidak melibatkan aliran wang tunai. Butiran sumber dan penggunaan dana adalah seperti dijadual berikut :-

**JADUAL 4.1
SUMBER DAN PENGGUNAAN DANA KERAJAAN PERSEKUTUAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2007 DAN 2008**

BUTIRAN	TAHUN		JUMLAH PENINGKATAN/ (PENURUNAN)	PERATUSAN (%)
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)		
SUMBER DANA				
Hasil	139,885.34	159,793.39	19,908.05	14.2
Terimaan Pinjaman	69,150.79	72,156.04	3,005.25	4.3
Terimaan Modal	3,120.70	976.24	(2,144.46)	68.7
Terimaan Amanah/Deposit	358,752.62	293,259.78	(65,492.84)	18.3
Terimaan PFI	1,021.58	5,064.52	4,042.94	>100.0
Jumlah Sumber Dana	571,931.03	531,249.97	(40,681.06)	7.1
PENGGUNAAN DANA				
Perbelanjaan Mengurus	123,084.23	153,498.89	30,414.66	24.7
Perbelanjaan Pembangunan	40,564.42	42,847.33	2,282.91	5.6
Perbelanjaan Modal	2,043.68	6,709.84	4,666.16	>100.0

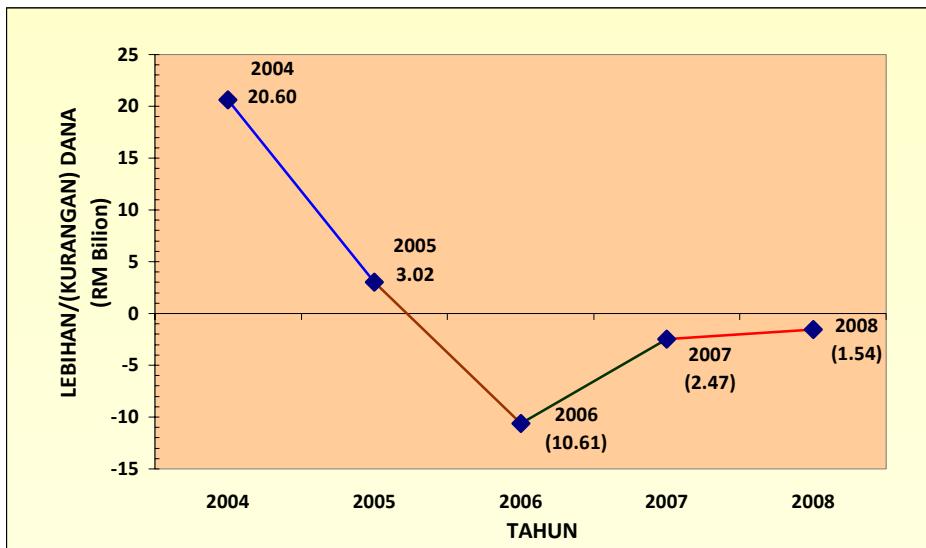
BUTIRAN	TAHUN		JUMLAH PENINGKATAN/ (PENURUNAN)	PERATUSAN (%)
	2007	2008		
	(RM Juta)	(RM Juta)		
Bayaran Balik Pinjaman	43,560.92	34,574.21	(8,986.71)	20.6
Bayaran Amanah/Deposit	364,578.29	293,277.15	(71,301.14)	19.6
Bayaran PFI	567.33	1,883.25	1,315.92	>100.0
Jumlah Penggunaan Dana	574,398.87	532,790.67	(41,608.20)	7.2
LEBIHAN/(KURANGAN) DANA	(2,467.84)	(1,540.70)	927.14	37.6

Nota : PFI - Private Finance Initiative

Terimaan Dan Bayaran Amanah/Deposit - Terimaan Dan Bayaran Amanah/Deposit Mengambil Kira Amaun Pelarasian

4.1.2. Bagi tempoh tahun 2004 hingga 2008, kedudukan lebihan/kurangan dana Kerajaan Persekutuan adalah seperti di **Carta 4.1**. Dana menunjukkan penurunan yang ketara pada akhir tahun 2005 sehingga ke tahun 2006 di mana Kerajaan mengalami defisit. Bagaimanapun, defisit dana mulai berkurangan pada tahun 2007 dan 2008.

CARTA 4.1
LEBIHAN / KURANGAN DANA KERAJAAN PERSEKUTUAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBILAH 2004 HINGGA 2008

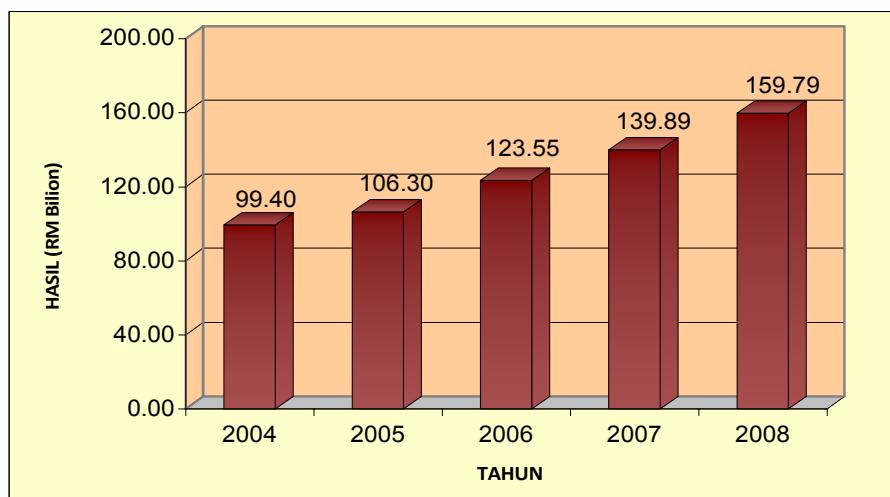

4.1.3. Sumber Dana

4.1.3.1. Hasil

- Secara keseluruhannya, hasil Kerajaan Persekutuan menunjukkan peningkatan dari tahun 2004 hingga 2008 seperti yang ditunjukkan di **Carta 4.2**. Bagi tahun 2008, hasil Kerajaan Persekutuan adalah berjumlah RM159.79 bilion berbanding RM139.89 bilion pada tahun 2007. Secara keseluruhannya, hasil Kerajaan Persekutuan pada tahun 2008 menunjukkan peningkatan berjumlah RM19.90 bilion atau 14.2% berbanding dengan tahun 2007. Pelbagai terimaan hasil meningkat 50.4% kepada RM692.73 juta dan hasil cukai meningkat 18.6% kepada RM112.90 bilion. Butirannya adalah seperti di **Jadual 4.2**.

CARTA 4.2
HASIL KERAJAAN PERSEKUTUAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2004 HINGGA 2008

JADUAL 4.2
HASIL KERAJAAN PERSEKUTUAN
PADA TAHUN 2007 DAN 2008

JENIS HASIL	TAHUN		PENINGKATAN/ (PENURUNAN)	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	%
Hasil Cukai	95,168.39	112,897.30	17,728.91	18.6
Hasil Bukan Cukai	43,950.48	45,911.46	1,960.98	4.5
Pelbagai Terimaan	460.66	692.73	232.07	50.4
Hasil Wilayah Persekutuan	305.81	291.90	(13.91)	4.5
JUMLAH	139,885.34	159,793.39	19,908.05	14.2

- b. Peningkatan hasil berjumlah RM19.90 bilion antara lainnya adalah disumbangkan oleh hasil dan faedah dari pelaburan dalam Petroliam Nasional Berhad (PETRONAS), cukai pendapatan syarikat dan individu, cukai pendapatan petroleum serta royalti petroleum. Antara butiran hasil yang mencatatkan peningkatan melebihi RM1 bilion adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.3
PERTAMBAHAN HASIL MELEBIHI RM1 BILION

BUTIRAN HASIL	PUNGUTAN HASIL (Tahun)		PERTAMBAHAN (RM Juta)	PUNCA PERTAMBAHAN
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)		
Hasil Dan Faedah Dari Pelaburan (PETRONAS)	24,000.00	30,000.00	6,000.00	Peningkatan terimaan dividen dari PETRONAS
Cukai Pendapatan Dan Tambahan Cukai Pendapatan Syarikat	32,149.06	37,741.15	5,592.09	Kadar pertumbuhan meningkat dan peluasan asas cukai
Cukai Pendapatan Petroleum	20,453.02	24,191.04	3,738.02	Kenaikan harga petroleum
Cukai Pendapatan Dan Tambahan Cukai Pendapatan Individu	11,660.82	14,966.06	3,305.24	Kadar pertumbuhan meningkat dan peluasan asas cukai
Royalti Petroleum	4,152.49	5,907.99	1,755.50	Kenaikan harga petroleum

c. Semakan Audit terhadap rekod hasil tahun 2008 mendapati beberapa perkara seperti berikut :-

i. Terdapat kutipan hasil yang diperakaunkan di bawah beberapa Kementerian/Jabatan Persekutuan yang bukan merupakan pemungut hasil berdasarkan portfolio Kementerian/Jabatan Persekutuan tersebut. Sungguhpun amaun yang terlibat adalah kecil, namun perkara ini perlu diberi perhatian serius kerana ia menggambarkan Kementerian/Jabatan Persekutuan terlibat tidak membuat pengesahan dengan teliti terhadap Laporan Hasil Bulanan yang dikemukakan oleh Pejabat Perakaunan. Contoh kutipan hasil yang tidak berkaitan adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.4
CONTOH KUTIPAN HASIL YANG TIDAK BERKAITAN**

KEMENTERIAN/JABATAN	JENIS HASIL	JUMLAH (RM)
Jabatan Bomba Dan Penyelamat	Royalti Petroleum	1,940.00
Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani	Jualan Workshop Penjara	8,306.00
Kementerian Perdagangan Antarabangsa Dan Industri	Visa	86,638.03
Polis Diraja Malaysia	Kad Pintar Pelbagai Guna Kerajaan	1,611.00
Jabatan Imigresen	Pendaftaran Beranak, Anak Angkat Dan Pendaftaran Kematian	1,275.57
	Pengukuran Tanah Dan Lombong	9,284.67
Jabatan Pendaftaran Negara	Bayaran Pelesenan Kenderaan Perdagangan	1,195.00
Kementerian Sains, Teknologi Dan Inovasi	Bayaran Audit	1,910.00
Kementerian Pengangkutan	Kad Pintar Pelbagai Guna Kerajaan	24,539.00
	Permit-Permit Petroleum	168,320.00
Kementerian Sumber Asli Dan Alam Sekitar	Bayaran Pelesenan Kenderaan Perdagangan	2,350.00

ii. Hasil sewaan tanah yang diuruskan oleh Kementerian/Jabatan Persekutuan hendaklah dikemukakan kepada Jabatan Ketua Pengarah Tanah Dan Galian atas nama Pesuruhjaya Tanah Persekutuan dalam bentuk bank draf. Semua hasil sewaan tersebut juga perlu diakaunkan di bawah Kementerian Sumber Asli Dan Alam Sekitar. Semakan Audit mendapati sejumlah RM3.79 juta hasil sewaan telah diperakaunkan di bawah Kementerian/Jabatan Persekutuan lain seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.5
HASIL SEWAAN TANAH**

KEMENTERIAN/JABATAN	JUMLAH HASIL (RM Juta)
Kementerian Dalam Negeri	1.42
Kementerian Pengangkutan	0.94
Kementerian Pertahanan	0.50
Kementerian Pelajaran	0.28
Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani	0.17
Kementerian Penerangan	0.26
Jumlah Kecil	3.57
Kementerian/Jabatan Lain	0.22
JUMLAH KESELURUHAN	3.79

- iii. Segala hasil dan wang walau bagaimana cara didapatkan atau diterima oleh Kerajaan Persekutuan hendaklah diambil kira sebagai hasil Kerajaan Persekutuan dan diperakaunkan ke dalam Kumpulanwang Disatukan. Ini adalah selaras dengan Perkara 97 Perlembagaan Persekutuan. Semakan Audit mendapati sebahagian **hasil sewaan tanah dan bangunan yang diuruskan oleh Kementerian/Jabatan Persekutuan diakaunkan di luar Kumpulanwang Disatukan** seperti akaun persatuan, kelab sukan dan yayasan kebajikan. Bagaimanapun, jumlah sewaan tanah dan bangunan yang dipungut tidak dapat ditentukan kerana rekod mengenainya tidak diselenggarakan dengan lengkap oleh Kementerian/Jabatan Pengguna.

Pada pandangan Audit, satu garis panduan perlu dikeluarkan oleh Perbendaharaan Malaysia kepada semua Kementerian/Jabatan Pengguna berhubung dengan pengendalian sewaan tanah dan bangunan Kerajaan Persekutuan. Tatacara perakaunan hasil kutipan sewaan hendaklah jelas dan terperinci untuk mengelakkan kutipan sewaan diakaunkan di luar Kumpulanwang Disatukan.

4.1.3.2. Terimaan Pinjaman

- a. Sumber dana Kerajaan yang lain ialah pinjaman dalam negeri dan luar negeri. Pada tahun 2008, Kerajaan telah membuat pelbagai pinjaman berjumlah RM72.16 bilion berbanding dengan tahun 2007 yang berjumlah RM69.15 bilion. Pinjaman dalam negeri adalah terdiri daripada Bil Perbendaharaan, Terbitan Pelaburan Kerajaan, Sekuriti Kerajaan Malaysia dan pinjaman lain daripada institusi kewangan. Manakala pinjaman luar negeri adalah terdiri daripada pinjaman projek. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.6
PENERIMAAN PINJAMAN DALAM DAN LUAR NEGERI
PADA TAHUN 2007 DAN 2008

JENIS PINJAMAN	TAHUN		PENINGKATAN/(PENURUNAN)	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
DALAM NEGERI				
Bil Perbendaharaan	6,481.23	6,483.77	2.54	0.04
Terbitan Pelaburan Kerajaan	10,000.00	16,500.00	6,500.00	65.0
Sekuriti Kerajaan Malaysia	44,080.89	43,500.00	(580.89)	1.3
Pinjaman Lain	8,100.00	5,200.00	(2,900.00)	35.8
Jumlah Pinjaman Dalam Negeri	68,662.12	71,683.77	3,021.65	4.4
LUAR NEGERI				
Pinjaman Projek	488.67	472.27	(16.40)	3.4
Jumlah Pinjaman Luar Negeri	488.67	472.27	(16.40)	3.4
JUMLAH TERIMAAN PINJAMAN	69,150.79	72,156.04	3,005.25	4.3

b. Pada akhir tahun 2008, hutang awam dalam negeri dan luar negeri yang belum selesai adalah berjumlah RM306.44 bilion iaitu meningkat sejumlah RM39.72 bilion disebabkan peningkatan hutang dalam negeri dan luar negeri. Hutang dalam negeri berjumlah RM286.12 bilion merupakan 93.4% daripada jumlah hutang Kerajaan Persekutuan. Nisbah hutang Kerajaan Persekutuan kepada Keluaran Dalam Negeri Kasar pada akhir tahun 2008 berkurangan kepada 41.4% berbanding dengan 42.8% pada akhir tahun 2007. Kedudukan baki hutang awam dan nisbah hutang kepada Keluaran Dalam Negeri Kasar pada akhir tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.7
HUTANG AWAM KERAJAAN PERSEKUTUAN DAN NISBAH HUTANG
KEPADAKDNK PADA AKHIR TAHUN 2004 HINGGA 2008**

TAHUN	HUTANG AWAM KERAJAAN PERSEKUTUAN					NISBAH HUTANG KEPADAKDNK (%)
	DALAM NEGERI (RM Juta)	LUAR NEGERI (RM Juta)	JUMLAH (RM Juta)	PENINGKATAN/ (PENGURANGAN) (RM Juta)	(%)	
2004	185,079.95	31,543.72	216,623.67	27,857.00	14.8	44.4
2005	201,758.16	26,912.09	228,670.25	12,046.58	5.6	46.2
2006	217,220.00	25,005.09	242,225.09	13,554.84	5.9	42.3
2007	247,120.00	19,602.34	266,722.34	24,497.25	10.1	42.8
2008	286,121.30	20,316.11	306,437.41	39,715.07	14.9	41.4

KDNK - Keluaran Dalam Negeri Kasar

4.1.3.3. Terimaan Modal

Selain daripada hasil yang dipungut dan pinjaman, terimaan modal yang terdiri daripada bayaran balik pinjaman oleh Agensi Kerajaan, jualan aset modal dan pelbagai terimaan modal adalah juga merupakan sumber dana Kerajaan Persekutuan. Bagi tahun 2008, jumlah terimaan daripada sumber ini ialah RM0.98 bilion berbanding dengan tahun 2007 yang berjumlah RM3.12 bilion. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.8
TERIMAAN MODAL
PADA TAHUN 2007 DAN 2008**

TERIMAAN	TAHUN		PENINGKATAN/ (PENURUNAN)	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Bayaran Balik Pinjaman	3,104.68	958.68	(2,146.00)	69.1
Jualan Aset Modal	0.01	15.24	15.23	>100.0
Pelbagai Terimaan Modal	16.01	2.32	(13.69)	85.5
JUMLAH	3,120.70	976.24	(2,144.46)	68.7

4.1.3.4. Terimaan Wang Amanah Dan Deposit

Sumber dana Kerajaan yang lain ialah terimaan wang amanah dan deposit. Pada tahun 2008, jumlah terimaan daripada sumber ini **termasuk amanah pelarasian bagi beberapa transaksi yang tidak melibatkan aliran wang tunai**

ialah RM293.26 bilion berbanding dengan tahun 2007 yang berjumlah RM358.75 bilion. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.9
TERIMAAN WANG AMANAH DAN DEPOSIT
PADA TAHUN 2007 DAN 2008**

TERIMAAN	TAHUN		PENINGKATAN/(PENURUNAN)	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Kumpulanwang/Akaun Amanah	322,273.19	277,965.97	(44,307.22)	13.7
Kumpulanwang Amanah Pinjaman Perumahan	30,421.84	9,602.35	(20,819.49)	68.4
Deposit	6,057.59	5,691.46	(366.13)	6.0
JUMLAH	358,752.62	293,259.78	(65,492.84)	18.3

Pada pandangan Audit, Jabatan Akauntan Negara Malaysia perlu mengasingkan jumlah wang amanah dan deposit yang diterimanya pada tahun 2008 daripada amaun pelarasaran yang dibuat bagi kedua-dua akaun ini yang tidak melibatkan aliran wang tunai untuk menunjukkan kedudukan terimaan sebenar Kerajaan.

4.1.3.5. Terimaan PFI

Pada Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9), Kerajaan Persekutuan telah memperkenalkan pelaksanaan projek pembangunan melalui konsep *Private Finance Initiative* (PFI) yang melibatkan 906 projek bernilai RM20 bilion. Selaras dengan keputusan tersebut, satu akaun amanah iaitu Akaun Amanah Pelaksanaan Projek Di Bawah RMKe-9 Menerusi Inisiatif Pembiayaan Swasta (Akaun Amanah PFI) telah ditubuhkan. Dana akaun amanah ini adalah diterima daripada Syarikat Pembinaan PFI Sdn. Bhd., sebuah syarikat yang dimiliki sepenuhnya oleh Menteri Kewangan Diperbadankan. Pada tahun 2008, jumlah terimaan daripada sumber ini ialah RM5.06 bilion berbanding RM1.02 bilion pada tahun 2007.

4.1.4. Penggunaan Dana

4.1.4.1. Perbelanjaan Mengurus

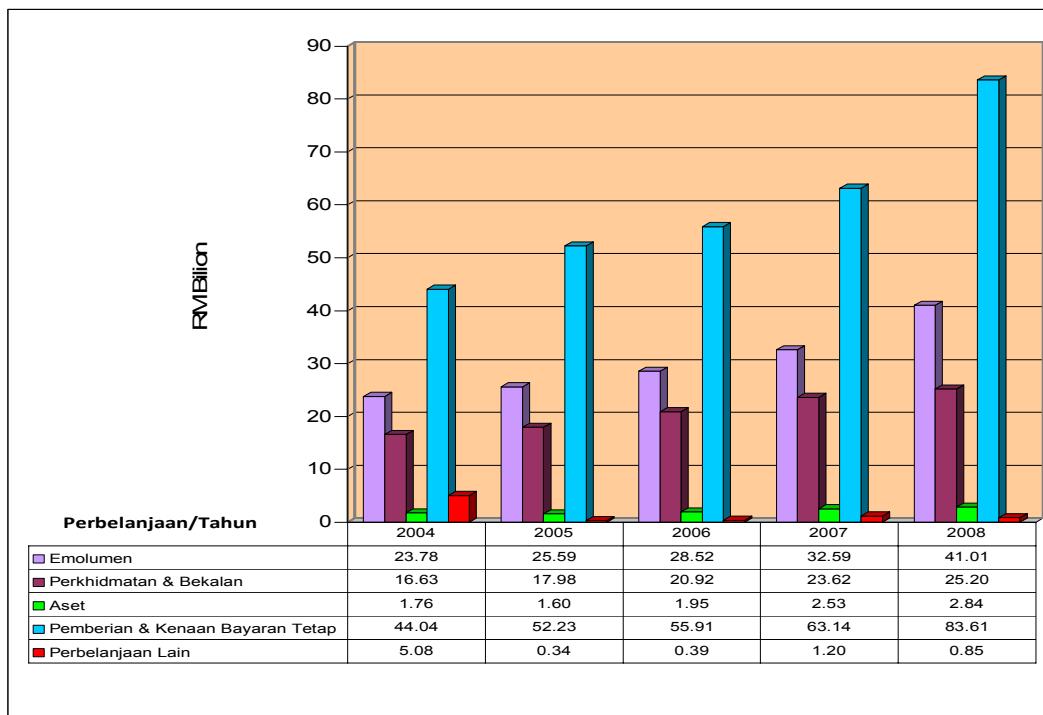
- Peruntukan asal perbelanjaan mengurus bagi tahun 2008 adalah berjumlah RM128.80 bilion. Peruntukan ini telah ditambah dengan sejumlah RM23.21 bilion menjadikan peruntukan muktamad bagi tahun 2008 berjumlah RM152.01 bilion. Sehingga akhir tahun 2008, sejumlah RM153.50 bilion telah dibelanjakan. Butiran peruntukan dan perbelanjaan untuk tahun 2008 berbanding dengan tahun 2007 adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.10
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN MENGURUS

BUTIRAN	TAHUN		PENINGKATAN/ (PENURUNAN)	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Peruntukan :				
i) Asal	112,985.93	128,799.15	15,813.22	14.0
ii) Waran Khas/LuarJangka/ Tambahan	11,565.39	23,207.87	11,642.48	>100
Peruntukan Muktamad	124,551.32	152,007.02	27,455.70	22.0
Perbelanjaan Sebenar	123,084.23	153,498.89	30,414.66	24.7
Pindahan ke Kumpulan Wang Pembangunan	16,801.11	6,294.50	(10,506.61)	62.5
Jumlah Keseluruhan Mengurus	139,885.34	159,793.39	19,908.05	14.2

- b. Perbelanjaan mengurus yang terlibat ialah bayaran emolumen berjumlah RM41.01 bilion, perkhidmatan dan bekalan berjumlah RM25.20 bilion, perolehan aset berjumlah RM2.84 bilion, pemberian dan kenaan bayaran tetap berjumlah RM83.61 bilion dan perbelanjaan lain berjumlah RM0.85 bilion. Kedudukan perbelanjaan mengurus bagi tahun 2008 berbanding dengan 4 tahun sebelumnya adalah seperti di carta berikut :-

CARTA 4.3
KEDUDUKAN PERBELANJAAN MENGURUS
BAGI TEMPOH TAHUN 2004 HINGGA 2008

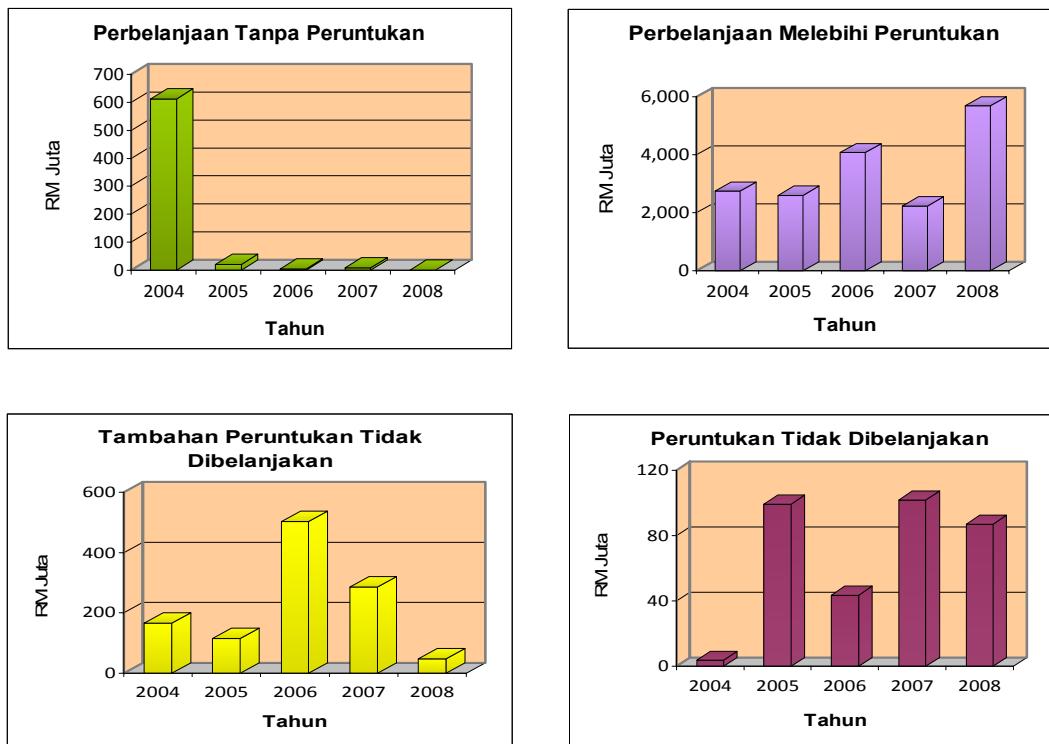
- c. Mengikut peraturan kewangan, sesuatu perbelanjaan hanya boleh dilakukan jika peruntukan kewangan yang mencukupi diluluskan. Semakan Audit mendapati peraturan ini tidak dipatuhi sepenuhnya. Ada beberapa Kementerian/Jabatan Persekutuan telah berbelanja tanpa peruntukan atau berbelanja melebihi peruntukan mengikut objek am. Di samping itu, semakan

Audit juga mendapati beberapa Kementerian/Jabatan Persekutuan tidak membelanjakan langsung peruntukan/tambahan peruntukan yang diluluskan. Ini menunjukkan ada kelemahan dari segi perancangan dan pengurusan perbelanjaan. Kedudukan mengenai kelemahan pengurusan perbelanjaan mengurus bagi tempoh tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di jadual dan carta berikut :-

JADUAL 4.11
KEDUDUKAN KELEMAHAN PENGURUSAN PERBELANJAAN
MENGURUS BAGI TEMPOH TAHUN 2004 HINGGA 2008

PERKARA	TAHUN				
	2004 (RM Juta)	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Perbelanjaan Tanpa Peruntukan	611.72	20.45	4.98	8.92	0.52
Perbelanjaan Melebihi Peruntukan	2,752.12	2,608.80	4,077.53	2,238.94	5,700.43
Tambahan Peruntukan Tidak Dibelanjakan	166.15	115.61	502.30	285.49	48.23
Peruntukan Tidak Dibelanjakan	3.79	99.46	43.67	101.82	87.08

CARTA 4.4
KEDUDUKAN KELEMAHAN PERBELANJAAN MENGURUS
BAGI TEMPOH TAHUN 2004 HINGGA 2008

- d. Analisis Audit telah dijalankan terhadap perbelanjaan mengurus tahun 2008 dan mendapati 522 kes kelemahan pengurusan perbelanjaan melibatkan beberapa Kementerian/Jabatan Persekutuan dan hasil analisis terhadap perbelanjaan tersebut adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.12
KELEMAHAN PENGURUSAN PERBELANJAAN MENGURUS TAHUN 2008

PERKARA	BILANGAN KEMENTERIAN/JABATAN TERLIBAT	BILANGAN KES	JUMLAH (RM Juta)
TIDAK MENGIKUT PERATURAN			
Perbelanjaan Tanpa Peruntukan	6	8	0.52
Perbelanjaan Melebihi Peruntukan	34	317	5,700.43
KELEMAHAN DARI SEGI PERANCANGAN DAN PEMANTAUAN			
Peruntukan Tidak Dibelanjakan	25	105	87.08
Tambahan Peruntukan Tidak Dibelanjakan	25	92	48.23
JUMLAH		522	5,836.26

- i. Semakan Audit mendapati 8 kes perbelanjaan tanpa peruntukan berlaku di 6 Kementerian/Jabatan Persekutuan melibatkan perbelanjaan berjumlah RM0.52 juta seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.13
PERBELANJAAN TANPA PERUNTUKAN

KEMENTERIAN/JABATAN	BILANGAN KES	PERBELANJAAN SEBENAR (RM)
Kementerian Pengangkutan	2	137,994.42
Kementerian Sumber Manusia	1	115,598.37
Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat	2	218,100.00
Kementerian Sumber Asli Dan Alam Sekitar	1	988.00
Kementerian Keselamatan Dalam Negeri	1	2,416.38
Suruhanjaya Perkhidmatan Awam	1	47,058.41
JUMLAH	8	522,155.58

- ii. Sebanyak 317 kes perbelanjaan melebihi peruntukan berjumlah RM5.70 bilion telah berlaku di 34 Kementerian/Jabatan Persekutuan bagi bayaran emolument; perkhidmatan dan bekalan; perolehan aset serta pemberian dan kenaan bayaran tetap. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.14
PERBELANJAAN MELEBIHI PERUNTUKAN

KEMENTERIAN/ JABATAN	BIL. KES	JUMLAH PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN SEBENAR (RM Juta)	LEBIH BELANJA (RM Juta)	SEBAB LEBIHAN PERBELANJAAN
Perbendaharaan Malaysia	6	18,165.38	19,076.85	911.47	Bayaran Emolument Dan Pemberian
Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah	16	362.08	413.86	51.78	Bayaran Emolument Dan Pemberian
Kementerian Pelajaran Malaysia	17	16,557.10	18,950.75	2,393.65	Bayaran Emolument, Bekalan, Aset Dan Pemberian
Kementerian Kesihatan	53	5,962.08	6,777.95	815.87	Bayaran Emolument Dan Bekalan
Kementerian Sumber Manusia	12	234.49	264.27	29.78	Bayaran Emolument, Bekalan Dan Pemberian
Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat	16	133.34	161.32	27.98	Bayaran Emolument, Bekalan, Aset Dan Pemberian

KEMENTERIAN/ JABATAN	BIL. KES	JUMLAH PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN SEBENAR (RM Juta)	LEBIH BELANJA (RM Juta)	SEBAB LEBIHAN PERBELANJAAN
Kementerian Pertahanan	11	5,241.48	6,127.17	885.69	Bayaran Emolument, Bekalan Dan Pemberian
Kementerian Keselamatan Dalam Negeri	16	3,846.18	4,263.78	417.60	Bayaran Emolument, Bekalan Dan Aset
Jumlah Kecil	147	50,502.13	56,035.95	5,533.82	
26 Kementerian/Jabatan Lain	170	4,120.43	4,287.04	166.61	Bayaran Emolument, Bekalan, Aset Dan Pemberian
JUMLAH KESELURUHAN	317	54,622.56	60,322.99	5,700.43	

Pada pandangan Audit, sungguhpun peruntukan mengurus keseluruhan bagi beberapa Kementerian/Jabatan Persekutuan yang terlibat dengan perbelanjaan yang tidak teratur masih mempunyai baki, namun Kementerian/Jabatan Persekutuan berkenaan perlu memastikan peruntukan bagi setiap objek am tidak terlebih dibelanjakan selaras dengan peraturan kewangan yang ditetapkan.

- iii. Peruntukan berjumlah RM87.08 juta yang diluluskan bagi 25 Kementerian/Jabatan Persekutuan untuk 105 kes tidak dibelanjakan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.15
PERUNTUKAN TIDAK DIBELANJAKAN**

KEMENTERIAN/ JABATAN	BIL. KES	JUMLAH PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN SEBENAR (RM Juta)	PERUNTUKAN TIDAK DIBELANJAKAN (RM Juta)
Kementerian Perusahaan, Perlادangan Dan Komoditi	4	15.43	0.00	15.43
Kementerian Sumber Asli Dan Alam Sekitar	5	20.52	0.00	20.52
Kementerian Perdagangan Antarabangsa Dan Industri	4	8.45	0.00	8.45
Kementerian Pelancongan	3	11.95	0.00	11.95
Kementerian Pelajaran Malaysia	2	11.18	0.00	11.18
Jumlah Kecil	18	67.53	0.00	67.53
20 Kementerian/Jabatan Lain	87	19.55	0.00	19.55
JUMLAH KESELURUHAN	105	87.08	0.00	87.08

- iv. Sebanyak 25 Kementerian/Jabatan Persekutuan telah memohon pendahuluan daripada Kumpulan Wang Luar Jangka, peruntukan tambahan dan *viremen* berjumlah RM48.23 juta untuk menampung perbelanjaan bagi 92 aktiviti/objek am. Semakan Audit mendapati tambahan peruntukan yang diluluskan itu tidak dibelanjakan langsung malahan peruntukan asal juga masih mempunyai baki berjumlah RM84.76 juta. Keadaan ini boleh dielakkan sekiranya Kementerian/Jabatan Persekutuan berkenaan memantau peruntukannya dengan baik. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.16
TAMBAHAN PERUNTUKAN TIDAK DIBELANJAKAN

KEMENTERIAN/ JABATAN	BIL. AKTIVITI DAN OBJEK AM	PERUNTUKAN ASAL (RM Juta)	PERUNTUKAN TAMBAHAN/ KHAS/LUAR JANGKA + VIREMEN (RM Juta)	PERUNTUKAN MUKTAMAD (RM Juta)	PERBELANJAAN SEBENAR (RM Juta)	PERUNTUKAN ASAL TIDAK BELANJA (RM Juta)
Kementerian Pelajaran Malaysia	6	148.97	5.90	154.87	142.41	6.56
Kementerian Kesihatan	4	265.00	3.82	268.82	252.52	12.48
Kementerian Pertahanan	3	696.94	8.35	705.29	655.54	41.40
Jumlah Kecil	13	1,110.91	18.07	1,128.98	1,050.47	60.44
22 Kementerian/Jabatan Lain	79	965.68	30.16	995.84	941.36	24.32
JUMLAH KESELURUHAN	92	2,076.59	48.23	2,124.82	1,991.83	84.76

- e. Semakan Audit mendapati secara keseluruhannya, **9 Kementerian telah berbelanja RM3.61 bilion melebihi peruntukan keseluruhannya** yang diluluskan untuk Kementerian berkenaan. Bagaimanapun, peruntukan tambahan berjumlah RM3.61 bilion telah pun diluluskan oleh Parlimen pada bulan Mac 2009 bagi menampung lebihan perbelanjaan tersebut. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.17
PERBELANJAAN SEBENAR MELEBIHI PERUNTUKAN KESELURUHAN

KEMENTERIAN	PERUNTUKAN MUKTAMAD (RM Juta)	PERBELANJAAN SEBENAR		VARIAN (RM Juta)	PERUNTUKAN TAMBAHAN (RM Juta)
		JUMLAH (RM Juta)	(%)		
Perbendaharaan Malaysia	30,156.68	30,928.87	103	(772.19)	772.19
Kementerian Luar Negeri	543.91	563.70	104	(19.79)	19.79
Kementerian Pembangunan Usahawan Dan Koperasi	2,126.52	2,132.30	100	(5.78)	5.78
Kementerian Pelajaran Malaysia	26,028.79	27,268.03	105	(1,239.24)	1,239.24
Kementerian Kesihatan	10,879.59	11,569.19	106	(689.60)	689.60
Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat	708.96	715.29	101	(6.33)	6.33
Kementerian Pertahanan	9,939.60	10,597.28	107	(657.68)	657.68
Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri	133.14	133.18	100	(0.04)	0.04
Kementerian Keselamatan Dalam Negeri	7,077.78	7,297.01	103	(219.23)	219.23
JUMLAH	87,594.97	91,204.85		(3,609.88)	3,609.88

f. Bayaran Di Bawah Arahan Perbendaharaan 58(a)

- i. Arahan Perbendaharaan 58(a) memperuntukkan bahawa bayaran terhadap bekalan/perkhidmatan yang telah diterima pada tahun-tahun sebelumnya boleh dibuat pada tahun semasa dengan syarat

Kementerian mempunyai baki peruntukan yang mencukupi pada tahun di mana bekalan/perkhidmatan tersebut diterima dan tiada sebarang keraguan tentang sebab-sebab berlaku kelewatan pembayaran tersebut. Kelulusan daripada Akauntan Negara Malaysia perlu diperoleh sebelum bayaran dijelaskan dan sekiranya ada sebarang keraguan ia perlu mendapat kelulusan Ketua Setiausaha Perbendaharaan. Semakan Audit terhadap bayaran di bawah Arahan Perbendaharaan 58(a) mendapati bayaran berjumlah RM856.57 juta telah dibuat pada tahun 2008 berbanding RM292.45 juta pada tahun 2007 iaitu peningkatan sejumlah RM564.12 juta (192.9%) oleh 39 Kementerian/Jabatan Persekutuan. Bayaran bagi 11 Kementerian/Jabatan Persekutuan sahaja adalah berjumlah RM654.95 juta berbanding RM45.91 juta pada tahun 2007. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.18
KEMENTERIAN/JABATAN YANG MEMBUAT BAYARAN DI BAWAH
ARAHAN PERBENDAHARAAN 58(a) PADA TAHUN 2008**

KEMENTERIAN/JABATAN	TAHUN BAYARAN AP58(a)		PENINGKATAN/ (PENURUNAN)	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	AMAUN (RM Juta)	%
Jabatan Kastam Diraja Malaysia	2.67	17.74	15.07	>100.0
Kementerian Kerja Raya	2.21	23.54	21.33	>100.0
Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani	4.68	26.89	22.21	>100.0
Jabatan Perdana Menteri	23.54	105.37	81.83	>100.0
Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan	0.49	1.34	0.85	>100.0
Kementerian Wilayah Persekutuan	0.26	2.90	2.64	>100.0
Kementerian Kewangan	8.14	453.42	445.28	>100.0
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri Dan Hal Ehwal Pengguna	0.81	11.03	10.22	>100.0
Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat	1.18	8.48	7.30	>100.0
Kementerian Luar Negeri	1.24	2.53	1.29	>100.0
Kementerian Pelancongan	0.69	1.71	1.02	>100.0
Jumlah Kecil	45.91	654.95	609.04	>100.0
28 Kementerian/Jabatan Lain	246.54	201.62	(44.92)	18.2
JUMLAH KESELURUHAN	292.45	856.57	564.12	>100.0

Nota : AP - Arahan Perbendaharaan

- ii. Semakan Audit selanjutnya mendapati 7 Kementerian telah membuat pembayaran berjumlah RM165.88 juta di bawah Arahan Perbendaharaan 58(a) pada tahun 2008. Pembayaran tersebut adalah bagi bekalan/perkhidmatan yang diterima bagi tempoh tahun 1999 hingga 2007. Pembayaran di bawah Arahan Perbendaharaan 58(a) turut menyumbang kepada perbelanjaan melebihi peruntukan di Kementerian tersebut. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.19
BAYARAN DI BAWAH ARAHAN PERBENDAHARAAN 58(a)
BAGI TEMPOH TAHUN 1999 HINGGA 2007

KEMENTERIAN/JABATAN	BAYARAN AP 58 (a) (RM Juta)	BAYARAN UNTUK TEMPOH TAHUN	PERBELANJAAN MELEBIHI PERUNTUKAN TAHUN 2008 (RM Juta)
Kementerian Pelajaran Malaysia	54.22	1999 - 2007	1,239.24
Kementerian Kesihatan	15.40	1999 - 2007	689.60
Kementerian Pertahanan	67.55	2007	657.68
Kementerian Dalam Negeri	14.75	2001 - 2007	219.27
Kementerian Luar Negeri	2.53	2005 - 2007	19.79
Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat	8.48	2006 - 2007	6.33
Kementerian Pembangunan Usahawan Dan Koperasi	2.95	2004 - 2007	5.78
JUMLAH	165.88		2,837.69

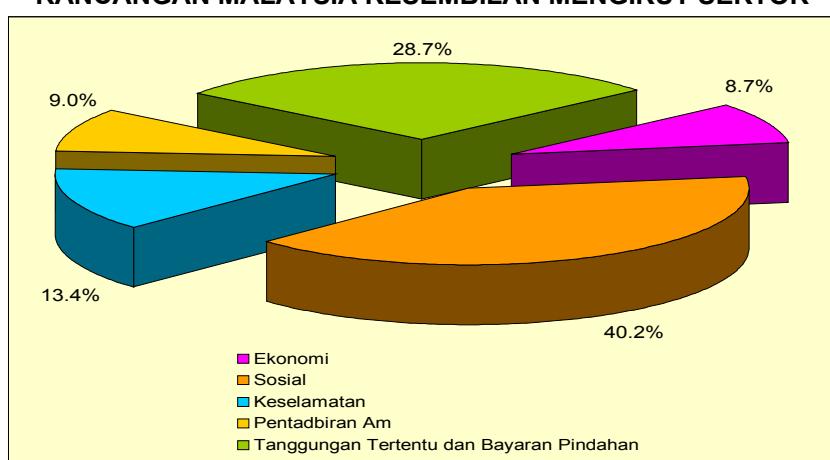
Nota : AP - Arahan Perbendaharaan

- iii. Adalah didapati antara alasan yang diberi bagi kelewatan menjelaskan tuntutan daripada pembekal adalah disebabkan bil/tuntutan lewat diterima, peruntukan tahun di mana perolehan/perkhidmatan diterima tidak mencukupi dan surat kelulusan dari Perbendaharaan Malaysia lewat diperoleh. **Pada pandangan Audit, masalah kelewatan ini perlu diatasi kerana ia menjadikan imej Kerajaan dan juga menyebabkan aktiviti yang dirancang pada sesuatu tahun tidak dapat dilaksanakan.**

4.1.4.2. Perbelanjaan Pembangunan

- a. Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9) yang meliputi tempoh tahun 2006 hingga 2010 telah memperuntukkan RM214.95 bilion untuk membiayai 1,111 projek Kementerian/Jabatan Persekutuan. Sehingga akhir tahun 2008, Kementerian/Jabatan Persekutuan telah membelanjakan sejumlah RM119.22 bilion (55.5%) dari jumlah keseluruhan peruntukan pembangunan di bawah RMKe-9. Pecahan peruntukan pembangunan RMKe-9 mengikut sektor adalah seperti di carta berikut :-

CARTA 4.5
PERATUSAN PERUNTUKAN PEMBANGUNAN
RANCANGAN MALAYSIA KESEMBILAN MENGIKUT SEKTOR

- b. Sejumlah RM46.98 bilion peruntukan pembangunan telah diluluskan pada tahun 2008. Daripada jumlah ini, RM42.85 bilion (91.2%) telah dibelanjakan oleh 29 Kementerian/Jabatan Persekutuan untuk membiayai sebanyak 1,111 projek seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.20
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN PEMBANGUNAN TAHUN 2008**

KEMENTERIAN/JABATAN	BIL. PROJEK	PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)
Jabatan Perdana Menteri	88	3,642.65	3,481.20
Jabatan Perkhidmatan Awam	2	69.91	60.31
Perbendaharaan Malaysia	30	2,161.83	1,996.64
Kementerian Luar Negeri	5	186.05	92.33
Kementerian Perusahaan, Perlادangan Dan Komoditi	25	207.30	187.56
Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani	135	1,697.78	1,658.76
Kementerian Kemajuan Luar Bandar Dan Wilayah	38	2,411.33	2,343.18
Kementerian Sumber Asli Dan Alam Sekitar	103	1,850.03	2,046.12
Kementerian Perdagangan Antarabangsa Dan Industri	26	730.17	573.28
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri Dan Hal Ehwal Pengguna	5	26.30	21.64
Kementerian Pembangunan Usahawan Dan Koperasi	64	1,261.15	1,189.37
Kementerian Kerja Raya	75	4,856.35	4,856.35
Kementerian Pengangkutan	32	3,260.90	3,207.31
Kementerian Tenaga, Air Dan Komunikasi	37	3,197.16	2,899.88
Kementerian Sains, Teknologi Dan Inovasi	30	1,520.00	1,390.26
Kementerian Pelancongan	9	231.16	219.97
Kementerian Wilayah Persekutuan	9	556.01	359.63
Kementerian Pelajaran Malaysia	33	4,510.17	4,681.21
Kementerian Kesihatan	22	2,222.28	1,467.06
Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan	36	1,719.21	1,364.01
Kementerian Kebudayaan, Kesenian Dan Warisan	31	248.73	151.72
Kementerian Belia Dan Sukan	29	552.50	476.63
Kementerian Sumber Manusia	85	668.18	307.57
Kementerian Penerangan	41	114.69	89.25
Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat	33	118.33	110.33
Kementerian Pengajian Tinggi	29	2,375.00	2,046.53
Kementerian Pertahanan	12	4,680.70	4,095.27
Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri	-*	41.65	39.90
Kementerian Keselamatan Dalam Negeri	47	1,858.07	1,434.06
JUMLAH	1,111	46,975.59	42,847.33

Nota : () Bilangan Projek Telah Diambil Kira Di Dalam Kementerian Dalam Negeri*

- c. Analisis terhadap perbelanjaan pembangunan tahun 2008 yang melibatkan 29 Kementerian/Jabatan Persekutuan mendapati wujud kelemahan dari segi kawalan, perancangan dan pemantauan. Kelemahan yang diperhatikan adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.21
KELEMAHAN PENGURUSAN PERBELANJAAN PEMBANGUNAN
PADA TAHUN 2008

PERKARA	BIL. KEMENTERIAN/ JABATAN TERLIBAT	BIL. PROJEK TERLIBAT	JUMLAH (RM Juta)
TIDAK MENGIKUT PERATURAN			
Perbelanjaan Tanpa Peruntukan	1	1	0.12
Perbelanjaan Melebihi Peruntukan	11	37	823.98
Perbelanjaan Tanpa Anggaran Harga Projek Dan Anggaran RMKe-9	12	42	1,000.10
Perbelanjaan Melebihi Anggaran Harga Projek Dan/Atau Anggaran RMKe-9	20	67	2,170.44
KELEMAHAN DARI SEGI PERANCANGAN DAN PEMANTAUAN			
Peruntukan Tidak Dibelanjakan	17	29	294.63
Peruntukan Dibelanjakan Kurang Daripada 50%	23	111	2,077.33
Pindah Peruntukan Tidak Dibelanjakan	11	20	199.15
Anggaran Tahun 2008 Melebihi Anggaran Harga Projek/ Anggaran RMKe-9	11	12	354.79

- i. Sejumlah RM0.12 juta telah dibelanjakan oleh Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri bagi satu projek pembaikan dan ubahsuai walaupun tiada peruntukan. Ini disebabkan peruntukan asal berjumlah RM3 juta telah ditarik balik melalui Waran Sekatan Bilangan 1 Tahun 2008 bertarikh 17 April 2008.
- ii. Sebanyak 11 Kementerian/Jabatan Persekutuan telah berbelanja melebihi peruntukan berjumlah RM823.98 juta untuk membiayai 37 projek. Sejumlah RM745.90 juta daripada RM823.98 juta perbelanjaan tersebut adalah melibatkan 3 Kementerian untuk membiayai 18 projek. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.22
PERBELANJAAN MELEBIHI PERUNTUKAN

KEMENTERIAN /JABATAN	BIL. PROJEK TERLIBAT	PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	JUMLAH LEBIH BELANJA (RM Juta)
Kementerian Sumber Asli Dan Alam Sekitar	6	1,311.40	1,518.67	207.27
Kementerian Pelajaran Malaysia	10	3,163.14	3,432.66	269.52
Kementerian Pengajian Tinggi	2	630.00	899.11	269.11
Jumlah Kecil	18	5,104.54	5,850.44	745.90
8 Kementerian/Jabatan Lain	19	720.17	798.25	78.08
JUMLAH KESELURUHAN	37	5,824.71	6,648.69	823.98

- iii. Sebanyak 12 Kementerian/Jabatan Persekutuan telah berbelanja sejumlah RM1 bilion sehingga akhir tahun 2008 bagi 42 projek di bawah RMKe-9. Bagaimanapun, kesemua projek tersebut tidak mempunyai anggaran harga projek dan anggaran RMKe-9. Sejumlah RM903.11 juta (90.3%) daripada RM1 bilion perbelanjaan tersebut adalah melibatkan 4 Kementerian/Jabatan Persekutuan untuk membiayai 9 projek. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.23
PERBELANJAAN TANPA ANGGARAN HARGA PROJEK DAN ANGGARAN
RMKe-9 SEHINGGA AKHIR TAHUN 2008

KEMENTERIAN/JABATAN	BIL. PROJEK	ANGGARAN HARGA PROJEK (RM Juta)	ANGGARAN RMKe-9 (RM Juta)	PERBELANJAAN SEBENAR RMKe-9 HINGGA 31.12.2008 (RM Juta)
Jabatan Perdana Menteri	1	-	-	67.69
Kementerian Kemajuan Luar Bandar Dan Wilayah	3	-	-	182.79
Kementerian Kesihatan	4	-	-	487.61
Kementerian Pengajian Tinggi	1	-	-	165.02
Jumlah Kecil	9	-	-	903.11
8 Kementerian/Jabatan Lain	33	-	-	96.99
JUMLAH KESELURUHAN	42	-	-	1,000.10

iv. Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 1 Tahun 2007 dan Surat Pekeliling Am Bilangan 1 Tahun 2007 telah menerangkan kepada semua Kementerian/Jabatan Persekutuan bahawa perbelanjaan sesuatu projek tidak boleh melebihi anggaran harga projek atau siling yang diluluskan kecuali dengan kelulusan Perbendaharaan Malaysia dan Unit Perancang Ekonomi. Bagaimanapun, perbelanjaan bagi 20 projek yang dilaksanakan oleh 13 Kementerian/Jabatan Persekutuan telah melebihi anggaran harga projek di bawah RMKe-9 dengan sejumlah RM771.08 juta. Manakala perbelanjaan bagi 67 projek yang dilaksanakan oleh 20 Kementerian/Jabatan Persekutuan pula telah dibelanja melebihi anggaran RMKe-9 dengan sejumlah RM1.40 bilion. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.24
PERBELANJAAN MELEBIHI ANGGARAN HARGA PROJEK
DAN/ATAU ANGGARAN RMKe-9 SEHINGGA AKHIR TAHUN 2008

KEMENTERIAN/JABATAN	PERBELANJAAN SEHINGGA AKHIR TAHUN 2008			
	MELEBIHI ANGGARAN HARGA PROJEK		MELEBIHI ANGGARAN RMKe-9	
	BIL. PROJEK	JUMLAH (RM Juta)	BIL. PROJEK	JUMLAH (RM Juta)
Perbendaharaan Malaysia	2	67.38	2	67.38
Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani	1	3.17	10	33.62
Kementerian Sumber Asli Dan Alam Sekitar	1	2.36	7	195.53
Kementerian Perdagangan Antarabangsa Dan Industri	1	2.73	1	2.73
Kementerian Pembangunan Usahawan Dan Koperasi	2	1.91	5	8.64
Kementerian Pengangkutan	3	465.20	4	466.33
Kementerian Tenaga, Air Dan Komunikasi	1	1.87	2	5.28
Kementerian Sains, Teknologi Dan Inovasi	1	0.02	1	0.02
Kementerian Pelajaran Malaysia	1	20.49	1	20.49
Kementerian Kesihatan	1	168.28	2	178.43
Kementerian Kebudayaan, Kesenian Dan Warisan	1	0.23	1	0.23
Kementerian Belia Dan Sukan	1	0.36	2	5.71

KEMENTERIAN/JABATAN	PERBELANJAAN SEHINGGA AKHIR TAHUN 2008			
	MELEBIHI ANGGARAN HARGA PROJEK		MELEBIHI ANGGARAN RMKe-9	
	BIL. PROJEK	JUMLAH (RM Juta)	BIL. PROJEK	JUMLAH (RM Juta)
Kementerian Keselamatan Dalam Negeri	4	37.08	13	102.59
Jumlah Kecil	20	771.08	51	1,086.98
7 Kementerian/Jabatan Lain	-	-	16	312.38
JUMLAH KESELURUHAN	20	771.08	67	1,399.36

- v. Adalah didapati 17 Kementerian/Jabatan Persekutuan telah memohon peruntukan berjumlah RM294.63 juta untuk membiayai 29 projek tetapi tiada sebarang perbelanjaan dibuat. Kementerian/Jabatan Persekutuan dan bilangan projek yang terlibat adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.25
PERUNTUKAN TIDAK DIBELANJAKAN**

KEMENTERIAN/JABATAN	BIL. PROJEK	PERUNTUKAN TIDAK DIBELANJAKAN (RM Juta)
Kementerian Pengajian Tinggi	4	139.00
Kementerian Sumber Manusia	4	29.90
Kementerian Pelancongan	3	2.02
Kementerian Perusahaan, Perlادangan Dan Komoditi	2	19.31
Kementerian Pembangunan Usahawan Dan Koperasi	2	12.20
Kementerian Kebudayaan, Kesenian Dan Warisan	2	7.67
Kementerian Perdagangan Antarabangsa Dan Industri	2	2.30
Jumlah Kecil	19	212.40
10 Kementerian/Jabatan Lain	10	82.23
JUMLAH KESELURUHAN	29	294.63

- vi. Peruntukan berjumlah RM2.08 bilion yang diluluskan pada tahun 2008 bagi 111 projek yang dilaksanakan oleh 23 Kementerian/Jabatan Persekutuan dibelanjakan kurang daripada 50%. Perkara ini berlaku antara lainnya berpunca daripada kelewatan pelaksanaan projek, tiada kelulusan penyelarasan akhir harga kontrak atau bayaran kurang daripada anggaran keperluan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.26
PERUNTUKAN DIBELANJA KURANG DARIPADA 50%**

PERATUSAN PERBELANJAAN (%)	BIL. KEMENTERIAN/ JABATAN TERLIBAT	BIL. PROJEK TERLIBAT	JUMLAH PERUNTUKAN TIDAK DIBELANJAKAN (RM Juta)
Kurang Daripada 10%	11	22	313.14
10% Hingga 20%	12	19	146.47
21% Hingga 30%	9	16	194.07
31% Hingga 40%	10	17	269.35
41% Hingga 50%	16	37	1,154.30
JUMLAH		111	2,077.33

vii. Sebanyak 11 Kementerian/Jabatan Persekutuan yang menerima pindah peruntukan berjumlah RM199.15 juta bagi 20 projek tidak membelanjakannya langsung. Perbelanjaan sebenar adalah kurang daripada peruntukan asal yang diluluskan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.27
PINDAH PERUNTUKAN TIDAK DIBELANJAKAN**

KEMENTERIAN/ JABATAN	BIL. PROJEK	PERUNTUKAN ASAL (RM Juta)	PINDAH PERUNTUKAN (RM Juta)	PERUNTUKAN MUKTAMAD (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)
Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan	5	289.95	120.94	410.89	216.54
Kementerian Kebudayaan, Kesenian Dan Warisan	3	16.29	11.31	27.60	9.47
Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani	2	5.50	0.65	6.15	4.37
Kementerian Sains, Teknologi Dan Inovasi	2	112.00	20.05	132.05	72.41
Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat	2	16.50	0.08	16.58	16.28
Jumlah Kecil	14	440.24	153.03	593.27	319.07
6 Kementerian/Jabatan Lain	6	455.68	46.12	501.80	437.50
JUMLAH KESELURUHAN	20	895.92	199.15	1,095.07	756.57

viii. Empat Kementerian/Jabatan Persekutuan telah menyediakan anggaran tahun 2008 bagi 4 projek melebihi anggaran harga projek berjumlah RM144.11 juta. Manakala 12 projek bagi 11 Kementerian/Jabatan Persekutuan juga disediakan melebihi anggaran RMKe-9 yang berjumlah RM210.68 juta. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.28
ANGGARAN TAHUN 2008 MELEBIHI
ANGGARAN HARGA PROJEK/ANGGARAN RMKe-9**

KEMENTERIAN/JABATAN	ANGGARAN TAHUN 2008			
	MELEBIHI ANGGARAN HARGA PROJEK		MELEBIHI ANGGARAN RMKe-9	
	BIL. PROJEK	JUMLAH (RM Juta)	BIL. PROJEK	JUMLAH (RM Juta)
Kementerian Sumber Asli Dan Alam Sekitar	1	3.73	1	12.73
Kementerian Perdagangan Antarabangsa Dan Industri	1	1.24	1	1.24
Kementerian Pelajaran Malaysia	1	50.59	1	50.59
Kementerian Keselamatan Dalam Negeri	1	88.55	1	96.54
Jumlah Kecil	4	144.11	4	161.10
7 Kementerian/Jabatan Lain	-	-	8	49.58
JUMLAH KESELURUHAN	4	144.11	12	210.68

ix. Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 4 Tahun 2008 telah dikeluarkan bagi menjelaskan peraturan mengenai pengurusan perbelanjaan dan perakaunan berikutan penyusunan semula fungsi Kementerian berkuat kuasa mulai 19 Mac 2008 melibatkan Jabatan Perpaduan Negara Dan Integrasi Nasional di Jabatan Perdana Menteri (Kementerian Penyerah Tugas) dipindahkan ke Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian Dan Warisan (Kementerian Penerima Tugas). Manakal Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri (Kementerian Penyerah Tugas) digabungkan dengan Kementerian Keselamatan Dalam Negeri yang dikenali sebagai Kementerian Dalam Negeri (Kementerian Penerima Tugas). Pelarasan bagi memindahkan peruntukan tidak dilakukan menyebabkan anggaran harga projek yang berjumlah RM2.82 bilion dan anggaran RMKe-9 berjumlah RM1.54 bilion terlebih dinyatakan oleh 2 Kementerian Penyerah Tugas. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.29
PENYUSUNAN SEMULA KEMENTERIAN**

BUTIRAN PROJEK	KEMENTERIAN PENYERAH TUGAS	KEMENTERIAN PENERIMA TUGAS	ANGGARAN HARGA PROJEK (RM Juta)	ANGGARAN RMKe-9 (RM Juta)
Pembinaan/Pembaikan Tabika Perpaduan Dan IKLIN	Jabatan Perdana Menteri	Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian Dan Warisan	170.00	90.00
Pusat Aktiviti Perpaduan			180.00	13.50
Pusat Rukun Tetangga			102.00	11.50
Jumlah Kecil			452.00	115.00
Ibu Pejabat KHEDN	Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri (KHEDN)	Kementerian Dalam Negeri	523.95	132.08
Bahagian Penerbitan Dan Kawalan Filem			30.15	15.00
Jabatan Pendaftaran Pertubuhan			14.05	6.00
Ikatan Relawan Rakyat Malaysia (Rela)			300.30	196.50
Pengkomputeran KHEDN			50.50	30.50
Pejabat-Pejabat Dan Rumah Kediaman (Imigresen)			682.48	454.74
Kelengkapan Dan Kenderaan			16.65	11.00
Pengkomputeran			324.00	324.00
Pembaikan Dan Ubahsuai			27.19	15.00
Pejabat-Pejabat Dan Rumah Kediaman (Pendaftaran Negara)			102.13	47.71
Pengkomputeran Dan Kad Pintar			298.00	190.00
Jumlah Kecil			2,369.40	1,422.53
JUMLAH KESELURUHAN			2,821.40	1,537.53

Pada pandangan Audit, perbelanjaan pembangunan yang tidak mengikut peraturan seperti yang dinyatakan di atas boleh dielakkan sekiranya pemantauan berterusan dilaksanakan bagi memastikan perbelanjaan projek tidak melebihi anggaran harga projek dan anggaran RMKe-9 yang diluluskan.

4.1.4.3. Bayaran Balik Pinjaman

Penggunaan dana Kerajaan yang lain ialah bayaran balik pinjaman dalam negeri dan luar negeri. Pada tahun 2008, Kerajaan telah membuat pelbagai bayaran balik pinjaman berjumlah RM34.57 bilion berbanding dengan tahun 2007 yang berjumlah RM43.56 bilion. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.30
BAYARAN BALIK PINJAMAN DALAM DAN LUAR NEGERI
PADA TAHUN 2007 DAN 2008

JENIS PINJAMAN	TAHUN		PENINGKATAN/ (PENURUNAN)	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
DALAM NEGERI				
Bil Perpendaharaan	6,476.99	6,481.71	4.72	0.1
Terbitan Pelaburan Kerajaan	1,600.00	2,000.00	400.00	25.0
Sekuriti Kerajaan Malaysia	26,680.89	21,398.70	(5,282.19)	19.8
Pinjaman Pasaran	0.00	947.78	947.78	100.0
Pinjaman Lain	4,000.00	2,800.00	(1,200.00)	30.0
Jumlah Bayaran Balik Pinjaman Dalam Negeri	38,757.88	33,628.19	(5,129.69)	13.2
LUAR NEGERI				
Pinjaman Projek	4,803.04	946.02	(3,857.02)	80.3
Jumlah Bayaran Balik Pinjaman Luar Negeri	4,803.04	946.02	(3,857.02)	80.3
JUMLAH KESELURUHAN	43,560.92	34,574.21	(8,986.71)	20.6

4.1.4.4. Bayaran Wang Amanah Dan Deposit

Selain daripada perbelanjaan mengurus dan pembangunan serta bayaran balik pinjaman, penggunaan dana yang besar adalah untuk bayaran wang amanah dan deposit. Pada tahun 2008, jumlah bayaran wang amanah dan deposit **termasuk amaun pelarasian bagi beberapa transaksi yang tidak melibatkan aliran wang tunai** ialah RM293.28 bilion berbanding dengan tahun 2007 yang berjumlah RM364.58 bilion. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.31
BAYARAN WANG AMANAH DAN DEPOSIT
KEDUDUKAN PADA TAHUN 2007 DAN 2008

BAYARAN	TAHUN		PENINGKATAN/ (PENURUNAN)	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Kumpulanwang/Akaun Amanah	325,873.60	275,667.47	(50,206.13)	15.4
Kumpulanwang Amanah Pinjaman Perumahan	33,240.06	12,541.60	(20,698.46)	62.3
Deposit	5,464.63	5,068.08	(396.55)	7.3
JUMLAH	364,578.29	293,277.15	(71,301.14)	19.6

Pada pandangan Audit, JANM perlu mengasingkan jumlah wang amanah dan deposit yang dibelanjakan pada tahun 2008 daripada amaun pelarasian yang dibuat bagi kedua-dua akaun ini yang tidak melibatkan aliran wang tunai untuk menunjukkan kedudukan perbelanjaan sebenar Kerajaan.

4.1.4.5. Bayaran PFI

Pada tahun 2008, sejumlah RM1.88 bilion telah digunakan melalui Akaun Amanah PFI bagi membiayai projek pembangunan PFI yang dikenal pasti.

4.2. LANGKAH UNTUK MENAMBAH DANA

Bagi menambah hasil Kerajaan Persekutuan, antara langkah yang boleh diambil ialah Kementerian/Jabatan Persekutuan perlu mendapatkan balik Akaun Belum Terima dan tunggakan bayaran balik pinjaman daripada Kerajaan Negeri/Badan Berkanun/Pihak Berkuasa Tempatan/Koperasi/Syarikat/Agenzi Lain dalam tempoh yang ditetapkan. Semakan Audit mendapati perkara berikut :-

4.2.1. Akaun Belum Terima

4.2.1.1. Akaun Belum Terima Kerajaan Persekutuan bertambah daripada RM12.06 bilion pada akhir tahun 2005 menjadi RM23.19 bilion (92.3%) pada akhir tahun 2008. Peningkatan ini adalah selaras dengan peraturan Pekeliling Perpendaharaan Bilangan 3 Tahun 2008 yang menyatakan pelaporan Akaun Belum Terima adalah termasuk tunggakan hasil, tunggakan bayaran balik pinjaman dan hutang-hutang lain. Kedudukan Akaun Belum Terima bersih pada akhir tahun 2005 hingga 2008 adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.32
KEDUDUKAN AKAUN BELUM TERIMA BERSIH
PADA AKHIR TAHUN 2005 HINGGA 2008**

PADA AKHIR TAHUN	AKAUN BELUM TERIMA BERSIH		
	BERSIH (RM Juta)	PENINGKATAN/ (PENURUNAN)	
		(RM Juta)	(%)
2005	12,059.98	2,626.81	27.8
2006	14,615.90	2,555.92	21.2
2007	14,082.83	(533.07)	3.6
2008	23,192.94	9,110.11	64.7

4.2.1.2. Pada akhir tahun 2008, sebanyak 56 Kementerian/Jabatan Persekutuan mempunyai Akaun Belum Terima bersih berjumlah RM23.19 bilion. Akaun Belum Terima bersih bagi 6 Kementerian/Jabatan Persekutuan sahaja adalah berjumlah RM22.96 bilion (99.0%). Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.33
KEDUDUKAN AKAUN BELUM TERIMA BERSIH
PADA 31 DISEMBER 2007 DAN 2008**

KEMENTERIAN/JABATAN	TAHUN	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Perpendaharaan Malaysia *	0.00	11,648.58
Lembaga Hasil Dalam Negeri	12,627.48	9,798.93
Jabatan Perkhidmatan Awam	381.70	814.47

KEMENTERIAN/JABATAN	TAHUN	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Kementerian Pelajaran Malaysia	357.99	312.30
Jabatan Kastam Diraja Malaysia	323.14	259.83
Kementerian Kesihatan	112.59	123.05
Jumlah Kecil	13,802.90	22,957.16
Kementerian/Jabatan Lain	279.93	235.78
JUMLAH KESELURUHAN	14,082.83	23,192.94

Nota : () Mulai tahun 2008, Akaun Belum Terima bersih juga mengambil kira tunggakan bayaran balik pinjaman dan hutang lain*

4.2.1.3. Akaun Belum Terima / Hapus Kira Tidak Dilaporkan

Semakan terhadap daftar permohonan hapus kira yang diselenggara oleh Perbendaharaan Malaysia mendapati tunggakan hasil berjumlah RM6.61 juta telah diberikan kelulusan hapus kira oleh Kementerian Kewangan berdasarkan permohonan daripada Kementerian Kerja Raya. Bagaimanapun, tunggakan hasil tersebut tidak pernah dilaporkan di dalam penyata Akaun Belum Terima (ABT) Kementerian Kerja Raya atau Kementerian/Jabatan Persekutuan berkenaan. Berdasarkan maklum balas daripada Kementerian/Jabatan Persekutuan berkenaan, tunggakan hasil tersebut tidak dilaporkan kerana pelaksanaan projek telah diserahkan kepada Kementerian Kerja Raya. Bagaimanapun Kementerian Kerja Raya memaklumkan apa-apa tunggakan yang timbul dari projek tersebut merupakan ABT Kementerian/Jabatan Persekutuan yang terlibat dan bukannya Kementerian Kerja Raya. Berikut diberikan butirannya :-

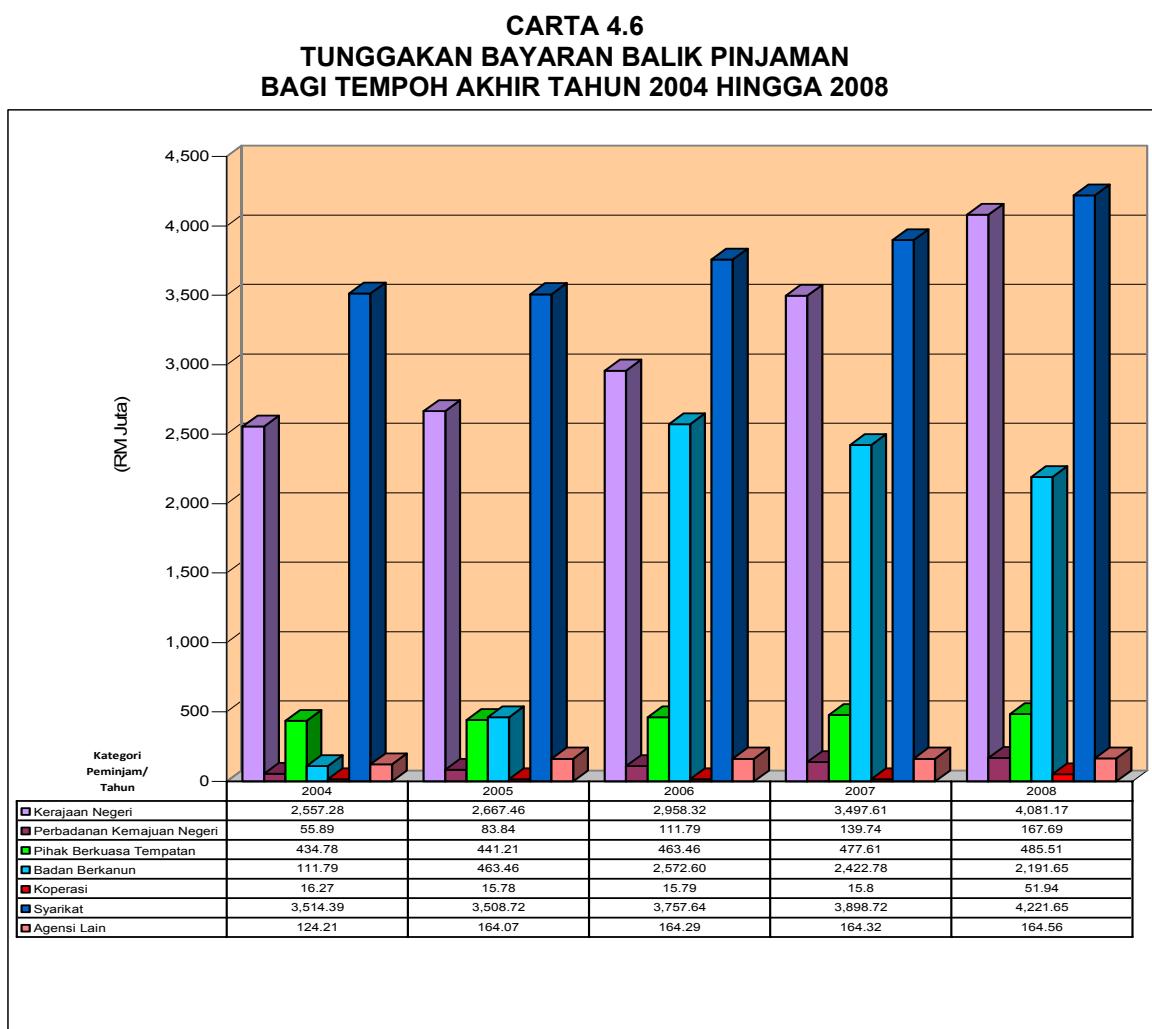
JADUAL 4.34
HAPUS KIRA TUNGGAKAN HASIL TIDAK DILAPORKAN
DALAM PENYATA AKAUN BELUM TERIMA

KEMENTERIAN/ JABATAN	BUTIRAN	HAPUS KIRA YANG DILULUSKAN PADA TAHUN 2008	
		JUMLAH (RM Juta)	TARIKH DILULUSKAN
Jabatan Kerja Raya	Hapus Kira Tuntutan Perbezaan Harga Akibat Kontrak Mansuh Bagi Projek Membina Dan Menyiapkan Pejabat Balai Bomba, Menara Kawad, Bengkel Dan Kuarters Di Seberang Perai Tengah-Syarikat Dairujaya Sdn. Bhd.	1.05	12.06.2008
Kementerian Pelajaran Malaysia	Hapus Kira Berikutan Kontrak Yang Mansuh – ABL Corporation Sdn. Bhd.	4.84	19.06.2008
Kementerian Pelajaran Malaysia	Hapus Kira Tuntutan Perbezaan Harga Akibat Pemansuhan Kontrak – Muhadan Sdn. Bhd.	0.05	31.07.2008
Jabatan Kerja Raya Negeri Selangor	Hapus Kira Tunggakan Hasil Atau Akaun Belum Terima Bagi Projek Membina Dan Menyiapkan Institut Belia Negara Dusun Tua (Fasa 1) Hulu Langat, Selangor – Umax Sdn. Bhd.	0.67	06.08.2008
JUMLAH		6.61	

Pihak Audit berpendapat Kementerian Kerja Raya dan Kementerian/Jabatan yang terlibat hendaklah menentukan pihak yang perlu melaporkan sebarang tunggakan hasil yang melibatkan pelaksanaan projek di dalam penyata Akaun Belum Terima bagi memastikan jumlah Akaun Belum Terima yang dilaporkan adalah tepat.

4.2.2. Mendapatkan Bayaran Balik Pinjaman Yang Tertungggak

4.2.2.1. Kerajaan Persekutuan bertanggungjawab untuk menguruskan perolehan pinjaman dari sumber dalam dan luar negeri. Pinjaman yang diperoleh ini disalurkan kepada Kerajaan Negeri, Perbadanan Kemajuan Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan, Badan Berkanun, Koperasi, Syarikat Kerajaan/Bukan Kerajaan dan agensi lain untuk pelbagai tujuan. Seperti dilaporkan pada tahun yang lalu, pinjaman ini tidak dibayar balik mengikut jadual. Tunggakan bayaran balik pinjaman mengikut kategori peminjam bagi tempoh tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di carta berikut :-

4.2.2.2. Analisis Audit mendapati pada akhir tahun 2008, tunggakan bayaran balik pinjaman adalah berjumlah RM11.36 bilion. Jumlah ini meningkat RM0.74 bilion (7.0%) berbanding dengan tahun 2007 yang berjumlah RM10.62 bilion. Tempoh tunggakan bayaran balik pinjaman adalah antara 1 hingga 30 tahun. Kedudukan baki pinjaman yang belum selesai pada 31 Disember 2008 dan tunggakan bayaran balik pinjaman pada akhir tahun 2007 dan 2008 mengikut kategori peminjam adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.35
PINJAMAN YANG BELUM SELESAI DAN
TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN

PEMINJAM	PINJAMAN BELUM SELESAI PADA 31.12. 2008	TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN PADA	
		31.12.2007	31.12.2008
	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
Kerajaan Negeri	17,365.45	3,497.61	4,081.17
Perbadanan Kemajuan Negeri	0.00	139.74	167.69
Pihak Berkuasa Tempatan	520.04	477.61	485.51
Badan Berkanun	6,795.52	2,422.78	2,191.65
Koperasi	193.53	15.80	51.94
Syarikat Kerajaan/Bukan Kerajaan	20,731.61	3,898.72	4,221.65
Pelbagai Agensi	2,256.09	164.32	164.56
JUMLAH	47,862.24	10,616.58	11,364.17

Pada pandangan Audit, Perbendaharaan Malaysia yang bertanggungjawab menguruskan pinjaman ini perlu mengambil tindakan yang lebih tegas untuk mendapatkan tunggakan bayaran balik pinjaman bagi membolehkan Kerajaan menggunakan wang tersebut untuk tujuan pengurusan dan pembangunan yang lain.

4.2.2.3. Jadual Bayaran Balik Pinjaman

Semakan Audit mendapati jadual bayaran balik bagi 29 pinjaman berjumlah RM1.28 bilion yang diluluskan masih belum disediakan walaupun tempoh penangguhan bagi bayaran balik pinjaman berjumlah RM1.21 bilion telah tamat antara tahun 1992 hingga 2007. Kelewatan menyediakan jadual bayaran balik pinjaman menyebabkan pihak peminjam tidak membuat bayaran balik pinjaman. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.36
PINJAMAN YANG TIDAK MEMPUNYAI JADUAL BAYARAN BALIK

PEMINJAM	BIL. PINJAMAN TERLIBAT	PINJAMAN		TEMPOH PENANGGUHAN TAMAT (TAHUN)	TEMPOH TIADA JADUAL BAYARAN BALIK SEHINGGA 31.12.2008 (TAHUN)
		DILULUSKAN (RM Juta)	DIKELUARKAN (RM Juta)		
KERAJAAN NEGERI					
Johor	2	25.20	25.20	2001 - 2005	3 - 7
Kedah	2	55.00	54.80	2001 - 2007	1 - 7
Kelantan	1	29.82	29.82	2007	1
Pahang	3	3.90	3.70	2003 - 2007	1 - 5
Perak	1	15.34	14.33	2001	7
Perlis	3	63.14	39.34	1993 - 2004	5 - 15
Pulau Pinang	1	22.10	1.00	1992	16
Sabah	1	20.00	20.00	2005	3
Selangor	1	25.00	24.90	1998	10
Terengganu	1	22.38	8.74	2002	6
Jumlah Kecil	16	281.88	221.83	1992 - 2007	1 - 16

PEMINJAM	BIL. PINJAMAN TERLIBAT	PINJAMAN		TEMPOH PENANGGUHAN TAMAT (TAHUN)	TEMPOH TIADA JADUAL BAYARAN BALIK SEHINGGA 31.12.2008 (TAHUN)
		DILULUSKAN (RM Juta)	DIKELUARKAN (RM Juta)		
Badan Berkanun	2	12.80	11.89	2002 - 2004	4 - 6
Syarikat	9	870.01	855.91	1994 - 2007	1 - 14
Pelbagai	2	120.00	120.00	2005 - 2006	2 - 3
Jumlah Kecil	13	1,002.81	987.80	1994 - 2007	1 - 14
JUMLAH KESELURUHAN	29	1,284.69	1,209.63	1992 - 2007	1 - 16

Pada pandangan Audit, memandangkan perkara ini telah lama berlarutan, Perbendaharaan Malaysia dan Jabatan Akauntan Negara Malaysia hendaklah dengan segera mewujudkan satu mekanisme untuk memantau jadual bayaran balik pinjaman dikeluarkan sebelum tamat tempoh penangguhan bagi memastikan agensi yang meminjam dapat membayar balik pinjaman pada masa yang tepat dan seterusnya dapat mengurangkan jumlah tunggakan bayaran balik pinjaman Kerajaan Persekutuan. Tempoh penyediaan jadual bayaran balik pinjaman juga perlu ditentukan supaya tempoh tersebut tidak mengambil masa yang terlalu lama.

4.2.2.4. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman

Semakan Audit terhadap pinjaman oleh Kerajaan Negeri, Perbadanan Kemajuan Negeri, Badan Berkanun, Syarikat, Pihak Berkuasa Tempatan, Koperasi dan Pelbagai Agensi mendapati 1,049 (64.6%) daripada 1,623 pinjaman mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman dengan tempoh tunggakan antara 1 hingga 30 tahun. Tunggakan bayaran balik pinjaman pada akhir tahun 2008 meningkat sejumlah RM747.57 juta kepada RM11.36 bilion berbanding RM10.62 bilion pada akhir tahun 2007 yang melibatkan 3,901 ansuran tertunggak. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.37
KEDUDUKAN TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN PADA 31 DISEMBER 2008

PEMINJAM	PINJAMAN			TUNGGAKAN BAYARAN BALIK			BIL. ANSURAN* TERTUNGGAK SEHINGGA AKHIR TAHUN 2008	TEMPOH* TERTUNGGAK SEHINGGA AKHIR TAHUN 2008 (TAHUN)		
	BIL.	ADA TUNGGAKAN		31.12.2007 (RM Juta)	31.12.2008 (RM Juta)	TAMBAHAN/ (KURANGAN) (RM Juta)				
		BIL.	(%)							
Kerajaan Negeri	1,150	669	58.2	3,497.61	4,081.17	583.54	16.7	2,664		
Perbadanan Kemajuan Negeri	3	3	100	139.74	167.69	27.95	20.0	18		
Badan Berkanun	320	275	85.9	2,422.78	2,191.65	(231.13)	9.5	599		
Syarikat	73	44	60.3	3,898.72	4,221.65	322.93	8.3	232		
Pihak Berkuasa Tempatan	59	40	67.8	477.61	485.51	7.90	1.7	294		
Koperasi	14	14	100	15.80	51.94	36.14	>100	74		
Pelbagai Agensi	4	4	100	164.32	164.56	0.24	0.1	20		
JUMLAH	1,623	1,049	64.6	10,616.58	11,364.17	747.57	7.0	3,901		
<i>Nota : (*) - Bilangan Ansuran Tertunggak Dan Tempoh Tertunggak Adalah Untuk Pinjaman Dalam Negeri Sahaja</i>										

a. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Kerajaan Negeri

Adalah didapati kesemua Kerajaan Negeri tidak menjelaskan sebahagian bayaran balik pinjaman mengikut jadual. Pada tahun 2008, sebanyak 669 (58.2%) daripada 1,150 pinjaman yang disalurkan kepada Kerajaan Negeri mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman dengan tempoh tunggakan antara 1 hingga 12 tahun. Tunggakan bayaran balik pinjaman Kerajaan Negeri telah meningkat sejumlah RM0.58 bilion (16.6%) iaitu daripada RM3.50 bilion pada akhir tahun 2007 menjadi RM4.08 bilion pada akhir tahun 2008. Peningkatan ini melibatkan pinjaman kesemua Kerajaan Negeri. Sejumlah RM2.05 bilion daripada tunggakan bayaran balik pinjaman Kerajaan Negeri setakat 31 Disember 2007 adalah melibatkan pinjaman untuk projek bekalan air. Ketika ini Kerajaan Persekutuan dalam proses rundingan dengan Kerajaan Negeri yang berkenaan untuk mengambil alih projek tersebut yang dijangka dapat diselesaikan menjelang tahun 2010 supaya tunggakan bayaran balik pinjaman berkenaan tidak perlu dijelaskan oleh Kerajaan Negeri. Pada keseluruhannya, anuiti yang telah dibayar balik pada tahun 2008 adalah berjumlah RM262.75 juta berbanding dengan RM1.08 bilion yang sepatutnya dibayar balik. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman bagi Kerajaan Negeri adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.38
TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN KERAJAAN NEGERI
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2008

KERAJAAN NEGERI	PINJAMAN			TUNGGAKAN BAYARAN BALIK					
	BIL.	ADA TUNGGAKAN		31.12.2007	ANUITI TAHUN 2008		PELARASAN	31.12.2008	TEMPOH*
		BIL.	(%)		SEPATUTNYA	BAYARAN			
Johor	169	119	70.4	688.51	112.40	33.00	(26.30)	741.61	1 - 11
Kedah	87	68	78.2	575.88	121.54	13.53	(26.27)	657.62	1 - 12
Kelantan	28	21	75.0	73.03	23.47	4.40	(32.99)	59.11	1 - 4
Melaka	95	51	53.7	69.69	63.69	3.82	18.50	148.06	1 - 3
Negeri Sembilan	96	75	78.1	333.07	98.38	1.52	(6.55)	423.38	1 - 12
Pahang	135	101	74.8	433.03	111.32	2.11	(22.81)	519.43	1 - 10
Perak	106	16	15.1	13.16	42.03	31.85	(2.30)	21.04	1 - 11
Perlis	38	25	65.8	49.57	49.09	4.10	(24.60)	69.96	1 - 6
Pulau Pinang	50	29	58.0	94.87	38.02	5.25	(5.56)	122.08	2 - 9
Sabah	59	8	13.6	66.78	71.80	82.00	11.85	68.43	1 - 2
Sarawak	148	49	33.1	41.99	95.88	59.97	(4.81)	73.09	1 - 3
Selangor	46	42	91.3	683.19	200.28	7.04	(119.68)	756.75	1 - 12
Terengganu	93	65	69.9	374.84	52.11	14.16	7.82	420.61	1 - 7
JUMLAH	1,150	669	58.2	3,497.61	1,080.01	262.75	(233.70)	4,081.17	1 - 12

Nota : () - Tempoh Tunggakan Bagi Pinjaman Dalam Negeri Sahaja*

b. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Perbadanan Kemajuan Negeri

Semakan Audit mendapati 3 Perbadanan Kemajuan Negeri mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman berjumlah RM167.69 juta dengan tempoh tunggakan 5 tahun. Didapati tiada bayaran balik pinjaman dibuat oleh ketiga-tiga Perbadanan tersebut pada tahun 2007 dan 2008 menyebabkan tunggakan meningkat dari RM139.74 juta kepada RM167.69 juta. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman bagi Perbadanan Kemajuan Negeri pada tahun 2008 adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.39
TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN PERBADANAN KEMAJUAN NEGERI
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2008

PERBADANAN KEMAJUAN NEGERI	PINJAMAN			TUNGGAKAN BAYARAN BALIK				
	BIL.	ADA TUNGGAKAN		31.12.2007	ANUITI TAHUN 2008		31.12.2008	TEMPOH*
		BIL.	(%)		SEPATUTNYA (RM Juta)	BAYARAN (RM Juta)		
Melaka	1	1	100	63.94	12.79	TBB	76.73	5
Negeri Sembilan	1	1	100	41.65	8.33	TBB	49.98	5
Perlis	1	1	100	34.15	6.83	TBB	40.98	5
JUMLAH	3	3	100	139.74	27.95	TBB	167.69	5

Nota : (*) - Tempoh Tunggakan Bagi Pinjaman Dalam Negeri Sahaja
TBB - Tiada Bayaran Balik

c. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Badan Berkanun

- Semakan Audit mendapati sebanyak 275 (85.9%) daripada 320 pinjaman yang disalurkan kepada Badan Berkanun mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman berjumlah RM2.19 bilion pada akhir tahun 2008 iaitu berkurangan sejumlah RM231.13 juta berbanding dengan tahun 2007. Tempoh tunggakan adalah antara 1 hingga 30 tahun. Pada keseluruhannya, anuiti yang dibayar balik pada tahun 2008 adalah berjumlah RM141.33 juta berbanding dengan RM461.67 juta yang sepatutnya dibayar balik.
- Adalah didapati sejumlah RM1.75 bilion (79.9%) daripada keseluruhan tunggakan melibatkan pinjaman oleh Bank Pertanian Malaysia, Perbadanan Aset Keretapi serta Lembaga Pemulihan Dan Penyatuan Tanah Persekutuan (FELCRA). Semakan Audit juga mendapati Perbadanan Aset Keretapi (dikenali sebagai Keretapi Tanah Melayu sebelum diperbadankan) mempunyai tunggakan yang tertinggi iaitu berjumlah RM1.02 bilion. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman bagi Badan Berkanun adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.40
TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN BADAN BERKANUN
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2008

BADAN BERKANUN	PINJAMAN			TUNGGAKAN					
	BIL.	ADA TUNGGAKAN		31.12.2007 (RM Juta)	ANUITI TAHUN 2008		PELARASAN (RM Juta)	31.12.2008 (RM Juta)	TEMPOH*(TAHUN)
		BIL.	(%)		SEPATUTNYA (RM Juta)	BAYARAN (RM Juta)			
Bank Pertanian Malaysia	43	27	62.8	532.64	142.00	TBB	(122.10)	552.54	1 - 30
Dewan Bahasa Dan Pustaka	1	1	100	0.58	0.58	TBB	0.01	1.17	2
Universiti Teknologi Malaysia	1	1	100	TB	0.75	TBB	TB	0.75	1
Lembaga Air Perak	16	2	12.5	118.87	8.77	3.87	(5.98)	117.79	-
Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan	17	15	88.2	123.99	14.78	0.89	(3.74)	134.14	1 - 11
Lembaga Kemajuan Pahang Tenggara	11	11	100	44.09	23.89	TBB	(21.50)	46.48	1 - 10
Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah	12	12	100	39.07	8.58	TBB	0.56	48.21	1 - 15
Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah	17	17	100	4.40	2.20	2.20	TB	4.40	1 - 3
Lembaga Letrik Sabah	11	2	18.2	273.60	TB	TBB	(187.87)	85.73	-
Lembaga Pembangunan Langkawi	2	1	50	TT	3.33	TBB	(0.70)	2.63	4
Perbadanan Aset Keretapi	7	7	100	1,103.10	169.82	50.00	(201.78)	1,021.14	4 - 6
Lembaga Kemajuan Wilayah Pulau Pinang	13	10	76.9	TT	4.01	1.52	TB	2.49	TT
Lembaga Pemulihian Dan Penyatuan Tanah Persekutuan (FELCRA)	169	169	100	182.44	82.96	82.85	(8.37)	174.18	2 - 8
JUMLAH	320	275	85.9	2,422.78	461.67	141.33	(551.47)	2,191.65	1 - 30

Nota : (*) - Tempoh Tunggakan Bagi Pinjaman Dalam Negeri Sahaja

TB - Tidak Berkenaan

TBB - Tiada Bayaran Balik

TT - Tiada Tunggakan

d. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Syarikat Kerajaan/Bukan Kerajaan

Pada tahun 2008, sebanyak 44 (60.3%) daripada 73 pinjaman yang disalurkan kepada syarikat mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman dengan tempoh tunggakan antara 1 hingga 19 tahun. Tunggakan bayaran balik pinjaman bagi syarikat Kerajaan dan bukan Kerajaan pada akhir tahun 2008 adalah berjumlah RM4.22 bilion iaitu kenaikan sejumlah RM322.93 juta (8.3%) berbanding dengan RM3.90 bilion pada akhir tahun 2007. Adalah didapati hanya 7 daripada 19 syarikat menjelaskan anuiti/tunggakan pada tahun 2008. Manakala 12 syarikat lagi tidak membuat bayaran balik. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.41
TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN SYARIKAT
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2008

SYARIKAT	PINJAMAN			TUNGGAKAN BAYARAN BALIK					
	BIL.	ADA TUNGGAKAN		31.12.2007	ANUITI TAHUN 2008		PENJADUALAN SEMULA/ PELARASAN (RM Juta)	31.12.2008	TEMPOH* (TAHUN)
		BIL.	(%)		SEPATUTNYA (RM Juta)	BAYARAN (RM Juta)			
SYARIKAT KERAJAAN									
Bank Pembangunan Malaysia (BPMB)	7	1	14.3	TT	43.11	27.52	(9.59)	6.00	3
Bank Perusahaan Kecil Dan Sederhana Malaysia Berhad	15	1	6.67	20.00	43.44	398.93	335.49	TT	-
Composites Technology Research Malaysia Sdn. Bhd.	-	-	-	79.90	TBB	10.54	(69.36)	TT	-
Credit Guarantee Corporation Malaysia Bhd.	3	2	66.7	TT	0.10	TBB	99.90	100.00	1
JKP Sdn. Bhd.	1	1	100	6.74	3.64	1.35	(3.64)	5.39	6
Keretapi Tanah Melayu Berhad	5	4	80.0	402.32	102.28	TBB	(3.08)	501.52	2 - 7
KLIA Consultancy Services Sdn. Bhd.	-	-	-	2.50	TBB	1.09	(1.41)	TT	-
Malaysia Debt Ventures Bhd.	1	1	100	4.85	206.57	209.78	TB	1.64	-
Multimedia Development Corporation Sdn. Bhd.	-	-	-	98.03	TBB	TBB	(98.03)	TT	-
Kumpulan Modal Perdana Sdn. Bhd.	1	1	100	38.00	38.00	TBB	TB	76.00	2
Kedah Aquaculture Sdn. Bhd.	2	1	50	14.22	4.74	TBB	TB	18.96	3
Malaysian Wetlands Foundation (Paya Indah Wetlands)	2	2	100	TT	3.01	TBB	9.13	12.14	1
Perwaja Terengganu Sdn. Bhd.	18	15	83.3	3,063.47	319.07	TBB	(288.46)	3,094.08	8 - 19
UDA Holdings Berhad	10	10	100	73.40	23.40	56.32	106.32	146.80	2
SYARIKAT BUKAN KERAJAAN									
Airport Limo (M) Sdn. Bhd.	1	1	100	18.04	2.50	TBB	7.51	28.05	1
Perusahaan Otomobil Nasional Berhad (PROTON)	1	1	100	49.79	49.79	TBB	(49.79)	49.79	2
SME Ordnance Sdn. Bhd.	1	1	100	22.20	2.47	TBB	(0.01)	24.66	9
Warisan Jengka Holdings (M) Sdn. Bhd.	1	1	100	5.26	1.35	TBB	0.01	6.62	7
Yayasan Tekun Nasional	4	1	25	TT	150.00	TBB	TB	150.00	1
JUMLAH	73	44	60.3	3,898.72	993.47	705.53	34.99	4,221.65	1 - 19

Nota : (*) - Tempoh Tunggakan Bagi Pinjaman Dalam Negeri Sahaja

 TB - Tidak Berkenaan

 TBB - Tiada Bayaran Balik

 TT - Tiada Tunggakan

e. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Pihak Berkuasa Tempatan

Pada akhir tahun 2008, pinjaman tertunggak oleh Pihak Berkuasa Tempatan adalah berjumlah RM485.51 juta berbanding dengan RM477.61 juta pada akhir tahun 2007. Adalah didapati hanya Majlis Perbandaran Pulau Pinang dan Dewan Bandaraya Kuala Lumpur membuat bayaran berjumlah RM9.02 juta pada tahun 2008, manakala Majlis Perbandaran Seberang Perai dan Majlis Perbandaran Seremban tidak membuat bayaran langsung. Tempoh tunggakan bayaran balik bagi keempat-empat Pihak Berkuasa Tempatan adalah antara 4 hingga 16 tahun. Kesemua tunggakan adalah merupakan tunggakan bagi projek pembentungan yang telah diambil alih oleh Indah Water Konsortium Sdn. Bhd. (IWK). Tunggakan ini masih ditunjukkan terhadang oleh Pihak Berkuasa Tempatan berkenaan kerana perjanjian antara Kerajaan Persekutuan berhubung dengan pengambil alihan tersebut masih belum dilaksanakan. Butirannya adalah di jadual berikut :-

JADUAL 4.42
TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN PIHAK BERKUASA
TEMPATAN KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2008

PIHAK BERKUASA TEMPATAN	PINJAMAN			TUNGGAKAN BAYARAN BALIK					TEMPOH* (TAHUN)	
	BIL.	ADA TUNGGAKAN		31.12.2007 (RM Juta)	ANUITI TAHUN 2008		PELARASAN (RM Juta)	31.12.2008 (RM Juta)		
		BIL.	(%)		SEPATUTNYA (RM Juta)	BAYARAN (RM Juta)				
Majlis Perbandaran Seberang Perai	3	3	100	187.34	13.72	TBB	(13.72)	187.34	6 - 15	
Dewan Bandaraya Kuala Lumpur	27	23	85.2	165.18	12.97	8.90	3.83	173.08	14 - 16	
Majlis Perbandaran Seremban	2	2	100	96.88	6.5	TBB	(6.50)	96.88	15 - 16	
Majlis Perbandaran Pulau Pinang	27	12	44.4	28.21	3.51	0.12	(3.39)	28.21	4 - 15	
JUMLAH	59	40	67.8	477.61	36.7	9.02	(19.78)	485.51	4 - 16	

Nota : (*) - Tempoh Tunggakan Bagi Pinjaman Dalam Negeri Sahaja
 TBB - Tiada Bayaran Balik

f. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Koperasi

Adalah didapati 6 Koperasi tidak membayar balik tunggakan pada tahun 2008 yang berjumlah RM51.94 juta. Tempoh tunggakan bayaran tersebut adalah antara 1 hingga 28 tahun. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.43
TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN KOPERASI
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2008

KOPERASI	PINJAMAN			TUNGGAKAN BAYARAN BALIK					TEMPOH* (TAHUN)
	BIL.	ADA TUNGGAKAN		31.12.2007 (RM Juta)	ANUITI TAHUN 2007		31.12.2008 (RM Juta)	TEMPOH* (TAHUN)	
		BIL.	(%)		SEPATUTNYA (RM Juta)	BAYARAN (RM Juta)			
Koperasi Belia Nasional Berhad	9	9	100	9.69	TB	TBB	9.69	22 - 28	
Koperasi Imam Dan Bilal Terengganu Berhad	1	1	100	TT	0.18	TBB	0.88	5	

KOPERASI	PINJAMAN			TUNGGAKAN BAYARAN BALIK				
	BIL.	ADA TUNGGAKAN		31.12.2007 (RM Juta)	ANUITI TAHUN 2007		31.12.2008 (RM Juta)	TEMPOH* (TAHUN)
		BIL.	(%)		SEPATUTNYA (RM Juta)	BAYARAN (RM Juta)		
Koperasi Pegawai-Pegawai Melayu Malaysia Berhad (MOCCIS)	1	1	100	TT	12.80	TBB	12.80	1
Koperasi Polis Diraja Malaysia Berhad	1	1	100	TT	22.46	TBB	22.46	1
Koperasi Pembangunan Belia Negara Berhad	1	1	100	6.06	TB	TBB	6.06	11
Koperasi Pekebun Getah Pasir Puteh Berhad	1	1	100	0.05	0.01	0.01	0.05	6
JUMLAH	14	14	100	15.8	35.45	0.01	51.94	1 - 28

Nota : (*) - Tempoh Tuggakan Bagi Pinjaman Dalam Negeri Sahaja

TB - Tidak Berkenaan

TBB - Tiada Bayaran Balik

TT - Tiada Tuggakan

g. Tuggakan Bayaran Balik Pinjaman Pelbagai Agensi

Tuggakan bayaran balik pinjaman bagi Pelbagai Agensi pada akhir tahun 2008 adalah berjumlah RM164.56 juta iaitu kenaikan sejumlah RM0.24 juta (0.1%) berbanding dengan RM164.32 juta pada akhir tahun 2007. Tuggakan bagi Jabatan Penerangan Awam yang berjumlah RM154.35 juta adalah termasuk pinjaman luar negeri yang berjumlah RM1.88 juta dan pinjaman dalam negeri yang berjumlah RM152.47 juta. Semakan Audit selanjutnya mendapati Persatuan Asrama Belia Malaysia dan Yayasan Amanah Saham Anak Langkawi tidak membuat bayaran balik mengikut jadual. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.44
JADUAL TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN
PELBAGAI AGENSI KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2008

PELBAGAI AGENSI	PINJAMAN			TUNGGAKAN BAYARAN BALIK				
	BIL.	ADA TUNGGAKAN		31.12.2007 (RM Juta)	ANUITI TAHUN 2008		31.12.2008 (RM Juta)	TEMPOH (TAHUN)
		BIL.	(%)		SEPATUTNYA (RM Juta)	BAYARAN (RM Juta)		
Jabatan Penerangan Awam	2	2	100	154.14	38.32	38.11	154.35	4*
Persatuan Asrama Belia Malaysia	1	1	100	0.18	0.03	TBB	0.21	5**
Yayasan Amanah Saham Anak Langkawi	1	1	100	10.00	TB	TBB	10.00	6**
JUMLAH	4	4	100	164.32	38.35	38.11	164.56	4 - 6

Nota : (*) - Tempoh Tuggakan Bagi Pinjaman Dalam Negeri Dan Luar Negeri

(**) - Tempoh Tuggakan Bagi Pinjaman Dalam Negeri Sahaja

TB - Tidak Berkenaan

TBB - Tiada Bayaran Balik

4.2.3. Memantau Penggunaan Dan Pembayaran Balik Pinjaman Yang Dijamin

4.2.3.1. Pada akhir tahun 2008, Kerajaan Persekutuan telah memberi jaminan terhadap pinjaman yang dibuat oleh 2 Badan Berkanun dan 14 syarikat milik Kerajaan dari pelbagai institusi kewangan dalam dan luar negeri seperti yang dibenarkan oleh Akta Gerenti Pinjaman (Pertubuhan Perbadanan) 1965. Kerajaan memberi jaminan kepada pihak berkenaan untuk membolehkan

mereka melaksanakan beberapa projek besar yang boleh merangsang pembangunan ekonomi negara. Pada akhir tahun 2008, jumlah pinjaman yang melibatkan Badan Berkanun dan syarikat milik Kerajaan yang diberi jaminan oleh Kerajaan Persekutuan ialah RM69.24 bilion. Jumlah pinjaman yang diberi jaminan itu menunjukkan peningkatan RM6.69 bilion berbanding dengan tahun 2007 yang berjumlah RM62.55 bilion. Kedudukan pinjaman yang dijamin oleh Kerajaan Persekutuan pada akhir tahun 2008 dan 4 tahun sebelumnya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.45
KEDUDUKAN PINJAMAN YANG DIBERI JAMINAN OLEH
KERAJAAN PERSEKUTUAN PADA AKHIR TAHUN 2004 HINGGA 2008

TAHUN	PINJAMAN DALAM NEGERI (RM Juta)	PINJAMAN LUAR NEGERI (RM Juta)	JUMLAH PINJAMAN YANG DIJAMIN (RM Juta)	PENINGKATAN/ (PENURUNAN) (RM Juta)
2004	33,936.07	19,401.66	53,337.73	661.52
2005	38,101.82	17,579.03	55,680.85	2,343.12
2006	38,857.10	20,457.01	59,314.11	3,633.26
2007	44,700.10	17,848.43	62,548.53	3,234.42
2008	59,336.19	9,899.52	69,235.71	6,687.18

4.2.3.2. Setakat akhir tahun 2008, pinjaman yang diberi jaminan adalah berjumlah RM69.24 bilion. Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional dan Khazanah Nasional Berhad merupakan agensi/syarikat yang mendapat jaminan tertinggi dari Kerajaan Persekutuan setakat akhir tahun 2008. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.46
PINJAMAN BADAN BERKANUN DAN SYARIKAT YANG
MENDAPAT JAMINAN KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2007 DAN 2008

PEMINJAM	BAKI PINJAMAN YANG DIJAMIN PADA AKHIR TAHUN	
	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
BADAN BERKANUN		
Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional	7,500.00	11,000.00
SYARIKAT		
Bank Pembangunan Malaysia Berhad	9,039.84	9,419.94
Khazanah Nasional Berhad	9,350.00	10,350.00
Kuala Lumpur International Airport Berhad	8,750.21	8,421.91
Penerangan Malaysia Berhad	8,258.54	8,565.03
Prasarana Negara Berhad	5,921.00	7,101.00
Sarawak Hidro Sdn. Bhd.	3,000.00	4,000.00
Tenaga Nasional Berhad	3,237.20	4,408.03
Jumlah Kecil	55,056.79	63,265.91
Badan Berkanun Dan Syarikat Lain	7,491.74	5,969.80
JUMLAH KESELURUHAN	62,548.53	69,235.71

4.2.3.3. Semakan Audit mendapati 11 syarikat/agensi selain daripada mendapat jaminan juga mendapat sama ada pinjaman, pelaburan atau kedua-duanya daripada Kerajaan Persekutuan. Didapati Bank Pertanian Malaysia mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman berjumlah RM552.54 juta. Kedudukan jaminan, pelaburan dan pinjaman yang melibatkan syarikat/agensi tersebut serta tunggakan bayaran balik pinjaman pada akhir tahun 2008 adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.47
KEDUDUKAN JAMINAN, PELABURAN DAN PINJAMAN
KERAJAAN PERSEKUTUAN KEPADA SYARIKAT/AGENSI PADA AKHIR TAHUN 2008

PEMINJAM	BAKI PINJAMAN YANG DIJAMIN (RM Juta)	NILAI BUKU PELABURAN (RM Juta)	PINJAMAN	
			BAKI BELUM SELESAI (RM Juta)	TUNGGAKAN BAYARAN BALIK (RM Juta)
Bank Pertanian Malaysia	109.50	240.75	2,371.27	552.54
Assets Global Network Sdn. Bhd.	1,011.60	10.00	TB	TB
Bank Perusahaan Kecil Dan Sederhana Malaysia Berhad	406.49	TB	1,026.69	TB
Bank Pembangunan Malaysia Berhad	9,419.94	2,823.36	1,190.81	TB
Khazanah Nasional Berhad	10,350.00	5,607.91	TB	TB
Kuala Lumpur International Airport Bhd.	8,421.91	200.00	TB	TB
Pemodalankemajuan Perusahaan Malaysia Berhad	188.07	TB	213.03	TB
Sarawak Hidro Sdn. Bhd.	4,000.00	630.28	TB	TB
Prasarana Negara Berhad	7,101.00	3,825.55	TB	TB
Sabah Electricity Sdn. Bhd.	42.14	TB	645.58	TB
Tenaga Nasional Berhad	4,408.03	TB	(175.09)	TB
JUMLAH	45,458.68	13,337.85	5,272.29	552.54

Nota : TB - Tidak Berkenaan

Pada pandangan Audit, Perbendaharaan Malaysia perlu mempertingkatkan pemantauan terhadap prestasi syarikat yang mendapat jaminan daripada Kerajaan bagi memelihara kepentingan Kerajaan.

4.3. PELABURAN

4.3.1. Pelaburan Kumpulanwang Amanah Dan Pelaburan Am

Pelaburan Kerajaan terdiri daripada pelaburan kumpulanwang amanah dan pelaburan am. Pelaburan yang dibuat daripada kumpulanwang amanah adalah selaras dengan peruntukan di bawah Seksyen 9 dan 10 Akta Tatacara Kewangan, 1957 serta peraturan yang dikuatkuasakan. Manakala pelaburan am adalah pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulanwang Disatukan selain daripada kumpulanwang amanah. Nilai buku pelaburan telah bertambah RM6.71 bilion (67.2%) menjadi RM16.69 bilion pada 31 Disember 2008 berbanding dengan tahun 2007 yang berjumlah RM9.98 bilion. Peningkatan pelaburan pada tahun 2008 adalah disebabkan pertambahan ketara sejumlah RM4.17 bilion bagi pelaburan deposit dalam negeri (RM3.53 bilion adalah simpanan tetap bagi Akaun Amanah

Inisiatif Pembiayaan Swasta) serta RM2.50 bilion bagi pelaburan dalam Export-Import Bank of Malaysia Berhad dan Multimedia Development Corporation Sdn. Bhd.. Butiran mengenai pelaburan Kerajaan pada akhir tahun 2007 dan 2008 adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.48
KEDUDUKAN PELABURAN KERAJAAN PERSEKUTUAN
PADA AKHIR TAHUN 2007 DAN 2008**

PERIHAL	NILAI BUKU		PENINGKATAN / (PENURUNAN)	
	31.12.2007 (RM Juta)	31.12.2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
PELABURAN KUMPULANWANG AMANAH				
Sekuriti Kerajaan Luar Negeri	3,056.74	3,300.55	243.81	8.0
Sekuriti Kerajaan Malaysia	364.58	378.52	13.94	3.8
Saham	0.78	0.78	0.00	0.0
Deposit Luar Negeri	132.49	18.98	(113.51)	85.7
Deposit Dalam Negeri	3,886.80	8,055.09	4,168.29	>100.0
Jumlah Kecil	7,441.39	11,753.92	4,312.53	58.0
PELABURAN AM				
Sekuriti Kerajaan Luar Negeri	403.64	309.78	(93.86)	23.3
Sekuriti Kerajaan Malaysia	36.97	0.00	(36.97)	100.0
Saham	2,080.30	4,582.54	2,502.24	>100.0
Deposit Luar Negeri	16.09	42.00	25.91	>100.0
Pelbagai	1.67	1.67	0.00	0.0
Jumlah Kecil	2,538.67	4,935.99	2,397.32	94.4
JUMLAH KESELURUHAN	9,980.06	16,689.91	6,709.85	67.2

4.3.2. Seperti mana yang dilaporkan pada tahun yang lalu, hasil jualan saham Pos Malaysia Berhad berjumlah RM800 juta masih tidak diperakaunkan ke Akaun Hasil Disatukan setakat akhir tahun 2008. Keuntungan daripada penjualan saham ini berjumlah RM280.71 juta juga tidak ditunjukkan dalam Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan sejak tahun 2001. Sebaliknya pada tahun 2006, Jabatan Akauntan Negara Malaysia telah membuat pelarasian yang menunjukkan Kerajaan mengalami kerugian daripada penjualan saham tersebut berjumlah RM39.29 juta.

4.3.3. Pelaburan Dalam Badan Berkanun, Syarikat Dan Agensi

4.3.3.1. Selain daripada membuat pelaburan daripada Kumpulanwang Amanah, Kerajaan juga membuat pelaburan dalam Badan Berkanun, Syarikat dan Agensi Antarabangsa daripada peruntukan mengurus dan pembangunan. Pelaburan ini dibuat melalui Menteri Kewangan Diperbadankan (MKD) dan ditunjukkan di bawah Akaun Memorandum Pelaburan. Pada akhir tahun 2008, MKD memegang saham dengan nilai buku berjumlah RM25.46 bilion berbanding RM24.41 bilion pada akhir tahun 2007 iaitu meningkat sejumalah RM1.05 bilion (4.3%). Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.49
PEGANGAN SAHAM OLEH MKD
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2007 DAN 2008

KATEGORI	BILANGAN SYARIKAT		NILAI BUKU SAHAM		PENINGKATAN	
	2008	2007	31.12.2007 (RM Juta)	31.12.2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Agensi Antarabangsa	1	1	38.57	38.57	-	-
Badan Berkanun	6	5	1,146.95	1,218.85	71.90	6.3
Syarikat	99	97	23,228.10	24,206.10	978.00	4.2
JUMLAH	106	103	24,413.62	25,463.52	1,049.90	4.3

4.3.3.2. Kerajaan Persekutuan memegang 100% ekuiti dalam Syarikat Malaysia Batek And Handicraft Berhad (MBHB) dengan nilai buku RM0.30 juta. Semakan Audit mendapati syarikat tersebut masih dalam tindakan penggulungan sejak tahun 1990 iaitu selama 18 tahun dan masih ditunjukkan sebagai syarikat MKD dalam Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan. Semakan Audit mendapati pihak JANM telah menerima surat dari Jabatan Insolvensi Malaysia bertarikh 18 Jun 2008 menyatakan status penggulungan Syarikat Malaysia Batek and Handicrafts Berhad. Berdasarkan surat berkenaan, pegangan ekuiti Kerajaan (MKD) tiada dalam maklumat Suruhanjaya Syarikat Malaysia. Namun begitu, pegangan tersebut dinyatakan dalam surat dari Pejabat Pendaftaran Syarikat bertarikh 21 Mei 1990 dengan pegangan sebanyak 300,000 unit.

4.4. PENGURUSAN KUMPULANWANG AMANAH KERAJAAN, AKAUN AMANAH AWAM DAN DEPOSIT

Kumpulanwang Amanah Kerajaan (Kumpulanwang Amanah) ditubuhkan di bawah Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 bagi maksud tertentu. Sebahagian daripada Kumpulanwang ini merupakan kumpulanwang pusingan manakala yang lain adalah bagi bayaran langsung. Kumpulanwang Amanah mendapat peruntukan kewangan daripada Kerajaan dan perlu dikendalikan mengikut peraturan yang ditetapkan sama ada oleh undang-undang yang mewujudkannya atau pun Surat Ikatan Amanah yang berkaitan. Akaun Amanah Awam (Akaun Amanah) pula diwujudkan di bawah Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957 untuk mengakaunkan sumbangan wang daripada badan dan orang perseorangan kepada Kerajaan bagi tujuan tertentu. Pengurusan akaun ini perlu dibuat mengikut Arahan Amanah yang berkenaan. Deposit merupakan wang yang diterima oleh Kerajaan bagi sesuatu maksud yang ditetapkan di bawah undang-undang atau perjanjian. Setakat 31 Disember 2008, sebanyak 331 Kumpulanwang Amanah berbaki RM23.41 bilion, 303 Akaun Amanah berbaki RM6.34 bilion dan 418 Akaun Deposit berbaki RM7.26 bilion diuruskan oleh pelbagai Kementerian/Jabatan Persekutuan. Semakan Audit mendapati perkara berikut :-

4.4.1. Mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 18 Tahun 2001, Penyata Tahunan bagi sesuatu Akaun Amanah/Kumpulanwang Amanah perlu dikemukakan oleh Pegawai Pengawal kepada Ketua Audit Negara untuk diaudit

sebelum akhir bulan Mac tahun berikutnya. Adalah didapati 32 Penyata Tahunan 2008 lewat diserah oleh pelbagai Kementerian/Jabatan Persekutuan antara 1 hingga 23 hari manakala 6 Penyata Tahunan 2008 belum dikemukakan untuk pengauditan sehingga akhir bulan April 2009. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.50
 PENYATA TAHUNAN KUMPULANWANG AMANAH DAN AKAUN AMANAH
 YANG LEWAT/BELUM DIKEMUKAKAN SETAKAT AKHIR BULAN APRIL 2009**

JENIS AKAUN	BILANGAN PENYATA TAHUNAN 2008				BIL. KEMENTERIAN/ JABATAN TERLIBAT	KELEWATAN (Hari)
	LEWAT DITERIMA	BELUM DITERIMA	JUMLAH	BAKI PADA 31.12.2008 (RM Juta)		
Kumpulanwang Amanah	5	-	5	379.25	3	1-8
Akaun Amanah	27	6	33	264.78	11	1-23
JUMLAH	32	6	38	644.03	14	

4.4.2. Akaun Kena Bayar Tahun 2008

Akaun Kena Bayar (AKB) merupakan jumlah yang terhutang kepada pembekal di mana barang dan perkhidmatan diperoleh oleh Kerajaan sehingga akhir tahun tetapi bayarannya dibuat pada bulan Januari tahun berikutnya. AKB tahun 2008 yang terdiri daripada AKB pembangunan, mengurus dan tanggungan adalah berjumlah RM7.87 bilion berbanding dengan RM11.58 bilion pada tahun 2007. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.51
 AKAUN KENA BAYAR TAHUN 2008 BERBANDING DENGAN TAHUN 2007**

JENIS AKAUN KENA BAYAR	2007 JUMLAH (RM Juta)	2008 JUMLAH (RM Juta)
Pembangunan	4,580.21	3,138.16
Mengurus	6,977.35	4,730.00
Tanggungan	19.86	0.18
JUMLAH	11,577.42	7,868.34

4.4.2.1. Semakan Audit terhadap Laporan AKB mendapati 8 Kementerian/Jabatan telah membelanjakan RM1.92 bilion melalui AKB iaitu lebih 10% daripada perbelanjaan mengurus atau pembangunan Kementerian/Jabatan Persekutuan terlibat. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.52
 AKAUN KENA BAYAR LEBIH 10% DARIPADA PERBELANJAAN PADA TAHUN 2008**

KEMENTERIAN/JABATAN	PERBELANJAAN MENGURUS			PERBELANJAAN PEMBANGUNAN		
	SEBENAR (RM Juta)	AKAUN KENA BAYAR		SEBENAR (RM Juta)	AKAUN KENA BAYAR	
		(RM Juta)	(%)		(RM Juta)	(%)
Kementerian Kewangan	-	-	-	1,996.74	543.37	27.2
Kementerian Wilayah Persekutuan	-	-	-	359.63	84.21	23.4
Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani	4,541.12	670.64	14.8	1,658.74	187.62	11.3

KEMENTERIAN/JABATAN	PERBELANJAAN MENGURUS			PERBELANJAAN PEMBANGUNAN		
	SEBENAR (RM Juta)	AKAUN KENA BAYAR		SEBENAR (RM Juta)	AKAUN KENA BAYAR	
		(RM Juta)	(%)		(RM Juta)	(%)
Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan	-	-	-	1,364.01	154.48	11.3
Kementerian Penerangan	-	-	-	89.25	14.00	15.7
Badan Pencegah Rasuah	142.73	20.60	14.4	-	-	-
Kementerian Dalam Negeri	-	-	-	1,434.06	165.45	11.5
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri Dan Hal Ehwal Pengguna	642.63	76.78	11.9	-	-	-
JUMLAH	5,326.48	768.20	14.4	6,902.43	1,149.13	16.6

4.4.2.2. Berdasarkan kepada maklum balas yang diperoleh dari Kementerian/Jabatan, secara umumnya, antara faktor yang menyebabkan AKB melebihi 10% daripada perbelanjaan mengurus atau pembangunan ialah :-

- a. Kurang kefahaman pembekal mengenai prosedur kewangan Kerajaan menyebabkan perkara berikut :-
 - i. Pembekal/kontraktor/syarikat lewat mengemukakan bil/notis/invois/pesanan tempatan.
 - ii. Pembekal/kontraktor mengumpul bil/invois dan hanya menghantar bil/invois untuk proses pembayaran pada akhir tahun.
 - iii. Permohonan pembayaran interim bagi projek pembangunan dikemukakan lewat.
- b. Pelbagai tuntutan dari Jabatan/Agensi di bawah Kementerian lewat dikemukakan. Ini melambatkan proses pembayaran.
- c. Pertanyaan dari JANM terhadap baucar pembayaran (kadang kala berulang) melewatkannya proses pembayaran.
- d. Bayaran utiliti bagi bulan Disember hanya dapat diproses dalam bulan Januari di bawah AKB.
- e. Arahan/kelulusan pembelian aset/harta modal hanya dikeluarkan dalam bulan November/Disember.

4.4.2.3. Perbelanjaan Di Bawah Arahan Perbendaharaan 59

- a. Mengikut Arahan Perbendaharaan (AP) 59, pembayaran sesuatu bil yang dikemukakan dengan sempurna bagi barang atau perkhidmatan kepada Kerajaan tidak boleh ditahan oleh sebab keraguan sama ada perbelanjaan telah dilakukan dengan sewajarnya oleh seseorang pegawai Kerajaan atau sebaliknya. Kelulusan Ketua Setiausaha Perbendaharaan hendaklah diperoleh dan pembayaran ditanggungkan kepada akaun Kumpulanwang Pendahuluan Diri (Pegawai Awam) sementara menunggu hasil siasatan.

Semakan Audit mendapati perbelanjaan di bawah AP 59 yang diluluskan pada tahun 2008 telah meningkat sejumlah RM9.02 juta (104.5%) menjadi RM17.65 juta berbanding perbelanjaan yang diluluskan berjumlah RM8.63 juta pada tahun 2007.

- b. Peningkatan perbelanjaan tersebut adalah disebabkan oleh tindakan Kementerian Kewangan tidak mempertimbangkan permohonan pengecualian daripada proses perolehan dilakukan tanpa pesanan tempatan, perolehan dipecahkecilkan untuk mengelakkan daripada sebut harga dan kontrak telah tamat tempoh pada masa ia dikemukakan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.53
PERBELANJAAN DI BAWAH ARAHAN PERBENDAHARAAN 59
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2007 DAN 2008

KEMENTERIAN/JABATAN	PERBELANJAAN AP 59 TAHUN 2007		PERBELANJAAN AP 59 TAHUN 2008	
	BIL.	JUMLAH (RM Juta)	BIL.	JUMLAH (RM Juta)
Jabatan Kastam Diraja Malaysia	-	-	4	9.39
Kementerian Dalam Negeri	-	-	2	0.14
Kementerian Wilayah Persekutuan	-	-	1	0.60
Jabatan Akauntan Negara Malaysia	-	-	1	0.41
Kementerian Kemajuan Luar Bandar Dan Wilayah	-	-	1	0.07
Kementerian Kesihatan	1	0.08	7	2.81
Kementerian Pertahanan	4	5.70	7	1.85
Kementerian Sains, Teknologi Dan Inovasi	1	0.03	2	1.52
Jabatan Perdana Menteri	2	0.06	4	0.36
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri Dan Hal Ehwal Pengguna	1	0.14	1	0.39
Kementerian Pelajaran Malaysia	7	1.96	1	0.11
Perpustakaan Negara	1	0.09	-	-
Kementerian Penerangan	1	0.12	-	-
Jabatan Imigresen	5	0.04	-	-
Kementerian Pengajian Tinggi	1	0.41	-	-
JUMLAH	24	8.63	31	17.65

Nota : AP - Arahan Perbendaharaan

- c. Setakat akhir tahun 2008, baki pendahuluan yang belum dipelaraskan untuk perbelanjaan di bawah AP 59 adalah berjumlah RM36.79 juta yang melibatkan 16 Kementerian/Jabatan Persekutuan. Pendahuluan Diri yang diluluskan oleh Perbendaharaan Malaysia adalah bagi tempoh tahun 1989 hingga 2008. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.54
PERBELANJAAN DI BAWAH ARAHAN PERBENDAHARAAN 59
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2008

KEMENTERIAN/JABATAN	BAKI PADA 31.12.2008 (RM Juta)	PERATUSAN BERBANDING DENGAN BAKI PADA 31.12.2008 (%)	PENDAHULUAN UNTUK TEMPOH TAHUN
Kementerian Pertahanan	15.85	43.1	2002 - 2008
Kementerian Kewangan	1.59	4.3	2008
Jabatan Kastam Diraja Malaysia	9.37	25.5	2008
Polis Diraja Malaysia	3.80	10.3	1989 - 2005
Kementerian Sains, Teknologi Dan Inovasi	1.31	3.6	2008
Kementerian Pengangkutan	1.71	4.6	2001
Kementerian Kesihatan	0.77	2.1	2008
Jumlah Kecil	34.40		
9 Kementerian/Jabatan Lain	2.39	6.5	2001 - 2008
JUMLAH KESELURUHAN	36.79		1989 - 2008

Pada pandangan Audit, Perbendaharaan Malaysia perlu memastikan pemantauan yang berterusan dilaksanakan agar dapat mengurangkan dan seterusnya mengelak daripada perbelanjaan di bawah Arahan Perbendaharaan 59.

4.4.2.4. Akaun Penyelesaian Utama Perbendaharaan

Akaun Penyelesaian Utama Perbendaharaan diwujudkan bagi menampung buat sementara urusan yang dikehendaki ditentukan atau diterima oleh Pegawai Pengawal sebelum peruntukan muktamad diterima. Mengikut Arahan Perbendaharaan 153, semua urusan yang termasuk di bawah akaun ini perlu diselesaikan dengan secepat mungkin. Bagaimanapun, didapati 8 butiran daripada akaun ini masih belum diselesaikan setakat akhir tahun 2008. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.55
AKAUN PENYELESAIAN UTAMA PERBENDAHARAAN
YANG BELUM DISELESAIKAN PADA AKHIR TAHUN 2007 DAN 2008

BUTIRAN AKAUN	BAKI PADA 31.12.2007 (DEBIT)/KREDIT (RM Juta)	BAKI PADA 31.12.2008 (DEBIT)/KREDIT (RM Juta)
Jualan Pelaburan	(321.00)	(389.35)
Pertukaran Wang Asing	-	(1.92)
Premium/Diskaun Terbitan Pelaburan Kerajaan Dan Sekuriti Kerajaan Malaysia	-	1,118.30
Akaun Pembatalan Sistem Pembayaran Pencen Melalui Bank	9.47	6.63
Akaun Sementara Menanti Kelulusan Hapus Kira	(1.32)	(2.70)
Pembatalan Cek Luar Negeri	0.31	0.18
Pencen ATM Skim B Luput	1.93	2.75
Potongan Pelbagai	(61.41)	(61.41)

4.4.2.5. Deposit Wang Tak Dituntut

- a. Akaun deposit ini diwujudkan bertujuan untuk membuat bayaran balik wang yang kena dibayar terhadap tuntutan yang dibuat oleh orang ramai/syarikat. Semakan Audit mendapati deposit wang tidak dituntut bertambah daripada RM1.68 bilion pada akhir tahun 2004 menjadi RM3.26 bilion pada akhir tahun 2008. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.56
DEPOSIT WANG TAK DITUNTUT
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2004 HINGGA 2008**

AKHIR TAHUN	BAKI DEPOSIT WANG TAK DITUNTUT (KOD 875518) (RM Juta)	BAKI DEPOSIT KAWALAN WANG TAK DITUNTUT (KOD 875540) (RM Juta)	JUMLAH (RM Juta)
2004	1,677.72	-	1,677.72
2005	1,933.00	-	1,933.00
2006	1,929.20	330.68	2,259.88
2007	1,837.17	1,016.81	2,853.98
2008	1,818.38	1,445.07	3,263.45

- b. Semakan Audit mendapati pihak JANM hanya memindahkan sebahagian deposit yang diterima sebelum tahun 1997 ke Akaun Hasil Disatukan. Sejumlah RM140.19 juta masih belum dipelaraskan sehingga akhir tahun 2008. Manakala bagi deposit wang yang diterima mulai tahun 1997, pelarasan akan dibuat pada tahun 2012.

4.4.2.6. Deposit Di Bawah Jabatan Insolvensi Malaysia

Jabatan Insolvensi Malaysia mempunyai 5 akaun deposit berbaki RM1.05 bilion pada akhir tahun 2008 berbanding dengan akhir tahun 2007 yang berjumlah RM967.13 juta. Semakan Audit mendapati secara umumnya, akaun tersebut mempunyai baki deposit antara tempoh tahun 1941 hingga 2008. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.57
AKAUN DEPOSIT DI BAWAH JABATAN INSOLVENSI MALAYSIA
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2007 DAN 2008**

NAMA AKAUN DEPOSIT	BAKI DEPOSIT PADA 31.12.2007 (RM Juta)	BAKI DEPOSIT PADA 31.12.2008 (RM Juta)	TEMPOH (TAHUN)
Deposit Penggulungan Syarikat	86.86	90.77	1983 – 2008
Harta Penggulungan Syarikat	131.77	139.12	1978 – 2008
Deposit Kebankrapan	138.12	148.14	1966 – 2008
Harta Kebankrapan	604.49	664.87	1941 – 2008
Deposit Penggulungan Pertubuhan Dan Kesatuan Sekerja	5.89	5.75	1985 – 2008
JUMLAH	967.13	1,048.65	1941 – 2008

Pada pandangan Audit, memandangkan perkara ini telah dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara sejak tahun 2006, pihak Jabatan Insolvensi Malaysia hendaklah dengan segera mengenal pasti kedudukan sebenar baki deposit

tersebut dan mengambil tindakan untuk menyelaraskan akaun berkenaan sekiranya kes penggulungan/kebankrapan telah diselesaikan. Ini adalah kerana terdapat deposit yang dipegang oleh Jabatan ini sejak tahun 1941 iaitu selama 68 tahun.

4.4.2.7. Akaun Deposit Yang Tidak Aktif

- Semakan Audit mendapati 6 akaun deposit berbaki RM2.35 juta pada 31 Disember 2008 yang melibatkan 5 Kementerian/Jabatan Persekutuan tidak bergerak/ aktif bagi tempoh tahun 1990 hingga 2008. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.58
DEPOSIT TIDAK BERGERAK
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2008**

KEMENTERIAN/ JABATAN	AKAUN DEPOSIT	BAKI DEPOSIT PADA 31.12.2008 (RM)	AKAUN TIDAK BERGERAK SEJAK TAHUN
Suruhanjaya Pilihanraya	Deposit Tender	17,886.12	2001
Jabatan Perkhidmatan Awam	Deposit Cagaran	505.00	1999
Kementerian Wilayah Persekutuan	Deposit Tender	2,100.00	2003
Kementerian Belia Dan Sukan	Deposit Cagaran	600.00	1990
	Deposit Wang Rampasan Bon Pelaksanaan	2,330,845.31	2003
Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian Dan Warisan	Deposit Am	2,410.00	2001
JUMLAH		2,354,346.43	

- Mengikut Arahan Perbendaharaan 162, deposit yang tidak dituntut selepas tempoh 12 bulan dari tarikh deposit boleh dikembalikan dan hendaklah diberitahu dalam Warta Kerajaan. Sekiranya deposit berkenaan masih tidak dituntut selepas 3 bulan diwartakan, ia hendaklah dikreditkan ke Akaun Hasil Kerajaan Persekutuan. Adalah didapati 3 Kementerian mempunyai deposit antara 3 hingga 27 tahun yang berjumlah RM1.08 juta dan masih belum diwartakan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.59
DEPOSIT TIDAK DIWARTA
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2008**

JENIS DEPOSIT	KOD DEPOSIT	TEMPOH PEGANGAN (TAHUN)	JUMLAH (RM Juta)
Kementerian Kesihatan			
Deposit Pesakit Psikiatri	876301	4 - 27	0.02
Deposit Lelong Harta Kerajaan	879509	3 - 4	0.01
Deposit Wang Jaminan Pelaksanaan	879507	3 - 10	0.19
Deposit Cagaran	879503	3 - 11	0.06
Deposit Cagaran Kantin	879504	3 - 10	0.06
Deposit Tender	879502	3 - 9	0.02
Deposit Am	879501	5 - 9	0.01
Jumlah Kecil		3 hingga 27	0.37

JENIS DEPOSIT	KOD DEPOSIT	TEMPOH PEGANGAN (TAHUN)	JUMLAH (RM Juta)
Kementerian Pertahanan			
Deposit Cagaran	879503	8 - 19	0.42
Deposit Cagaran Kantin	879504	8 - 22	0.03
Jumlah Kecil		8 hingga 22	0.45
Kementerian Pengangkutan			
Deposit Lelong Harta Kerajaan	879509	3	0.02
Deposit Cagaran	879503	3 - 9	0.03
Deposit Wang Jaminan Pelaksanaan	879507	3 - 10	0.19
Deposit Jualan Dan Pelupusan Atas Kenderaan Rampasan	878702	3	0.02
Jumlah Kecil		3 hingga 10	0.26
JUMLAH KESELURUHAN		3 hingga 27	1.08

4.4.2.8. Pendahuluan Pelbagai

- a. Perbelanjaan pendahuluan pelbagai hanya boleh dibuat setelah mendapat kelulusan daripada Perbendaharaan Malaysia selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 13 Tahun 1990. Permohonan pendahuluan pelbagai hendaklah dikemukakan kepada Perbendaharaan Malaysia sekurang-kurangnya 14 hari sebelum aktiviti/program berkenaan bermula. Ketua Jabatan bertanggungjawab memastikan pendahuluan yang diterima diselesaikan dalam tempoh 6 minggu dari tarikh penyempurnaan aktiviti/program. Pendahuluan pelbagai yang diambil dalam sesuatu tahun hendaklah diselesaikan dalam tahun kewangan yang sama. Semakan Audit mendapati baki perbelanjaan pendahuluan pelbagai bagi 13 Kementerian/Jabatan yang masih belum diselaraskan sehingga akhir tahun 2008 adalah berjumlah RM8.59 juta. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.60
BAKI PENDAHULUAN PELBAGAI BELUM DIPELARASKAN
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2007 DAN 2008**

KEMENTERIAN/JABATAN	BAKI PADA 31.12.2007 (RM Juta)	BAKI PADA 31.12.2008 (RM Juta)
Kementerian Pertahanan	0.32	0.32
Kementerian Pelajaran Malaysia	0.12	0.12
Kementerian Kewangan	7.35	7.35
Polis Diraja Malaysia	0.28	0.04
Jabatan Imigresen	0.62	0.62
Jumlah Kecil	8.69	8.45
8 Kementerian/Jabatan Lain	0.12	0.14
JUMLAH KESELURUHAN	8.81	8.59

- b. Setakat akhir tahun 2008, terdapat 42 akaun pendahuluan pelbagai berbaki RM29.29 juta yang diuruskan oleh pelbagai Kementerian/Jabatan Persekutuan. Semakan Audit mendapati 26 daripada 42 akaun tersebut

yang berbaki RM6.74 juta tidak bergerak atau menunjukkan sedikit peningkatan semenjak tahun 2005 masih belum diambil tindakan pelarasan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.61
AKAUN PENDAHULUAN PELBAGAI YANG MENINGKAT/TIDAK BERGERAK**

AKAUN		BAKI PADA 31.12.2005 (RM Juta)	BAKI PADA 31.12.2006 (RM Juta)	BAKI PADA 31.12.2007 (RM Juta)	BAKI PADA 31.12.2008 (RM Juta)
NAMA	KOD				
Belanja Semasa Perbicaraan Awam	853406	1.92	1.92	1.92	1.92
Kementerian Perdagangan Antarabangsa Dan Industri	853346	1.12	1.12	1.13	1.19
Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri	853364	0.12	0.12	0.12	0.12
Kementerian Kemajuan Luar Bandar Dan Wilayah	853394	0.96	0.15	0.15	0.15
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri Dan Hal Ehwal Pengguna	853342	0.13	0.13	0.13	0.13
Pendahuluan Telefon, Perwakilan	853403	0.73	0.73	0.73	0.73
Sarawak	853499	0.53	0.49	0.48	0.48
Sewa Rumah Dan Deposit Perwakilan	853401	0.94	0.94	0.94	0.94
Suruhanjaya Pilihan Raya	853320	0.48	0.48	0.48	0.48
Jumlah Kecil		6.93	6.08	6.08	6.14
17 Akaun Pendahuluan Pelbagai Lain		0.56	0.61	0.59	0.60
JUMLAH KESELURUHAN		7.49	6.69	6.67	6.74

4.4.2.9. Pendahuluan Diri

Semakan Audit mendapati 4 akaun pendahuluan diri berbaki RM0.39 juta tidak bergerak atau berlaku sedikit peningkatan bagi tempoh 3 hingga 4 tahun masih belum diambil tindakan sewajarnya. Butirannya adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.62
BAKI AKAUN PENDAHULUAN DIRI YANG MENINGKAT/TIDAK BERGERAK**

NAMA		BAKI PADA 31.12.2005 (RM)	BAKI PADA 31.12.2006 (RM)	BAKI PADA 31.12.2007 (RM)	BAKI PADA 31.12.2008 (RM)
AKAUN	KOD				
Ganjaran Pekerja Kerajaan	853210	34,278.20	33,578.20	33,578.20	33,578.20
Jabatan Perkhidmatan Awam	853296	21,538.50	21,538.50	21,538.50	21,538.50
Perbelanjaan Perubatan Luar Negeri	853203	18,845.26	18,845.26	18,845.26	18,845.26
Tunggakan Caruman Kumpulanwang Simpanan Pekerja	853209	303,753.02	315,397.12	315,397.12	318,997.12
JUMLAH		378,414.98	389,359.08	389,359.08	392,959.08

4.5. Kumpulanwang Pinjaman Perumahan

Sehingga akhir tahun 2008, Kumpulanwang Pinjaman Perumahan adalah berbaki RM2.46 bilion berbanding dengan baki tahun 2007 yang berjumlah RM3 bilion. Semakan Audit mendapati perkara berikut :-

4.5.1. Pinjaman Perumahan Perseorangan Yang Belum Selesai

4.5.1.1. Sehingga akhir tahun 2008, sebanyak 863,006 pinjaman perumahan telah dikeluarkan. Baki pinjaman perumahan yang belum selesai adalah berjumlah RM39.69 bilion. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 368,639 pinjaman dengan baki RM19.19 bilion telah dijual kepada Cagamas MBS Berhad melalui pensekuritian. Dengan itu, pada akhir tahun 2008, Bahagian Pinjaman Perumahan mempunyai 494,367 peminjam dengan baki pinjaman belum selesai berjumlah RM20.50 bilion. Kedudukan baki pinjaman perumahan belum selesai bagi tempoh tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 4.63
KEDUDUKAN BAKI PINJAMAN PERUMAHAN BELUM SELESAI
BAGI TEMPOH TAHUN 2004 HINGGA 2008

PADA AKHIR TAHUN	PINJAMAN PERUMAHAN		PENINGKATAN/(PENURUNAN)		
	BILANGAN PEMINJAM	BAKI PINJAMAN BELUM SELESAI (RM Juta)	BILANGAN PEMINJAM	BAKI PINJAMAN BELUM SELESAI	
			(%)	(RM Juta)	(%)
2004	703,555	25,930.30	10.8	1,175.85	4.8
2005	596,709	22,776.23	15.2	(3,154.07)	12.2
2006	626,197	25,647.05	4.9	2,870.82	12.6
2007	541,172	20,282.03	13.6	(5,365.02)	20.9
2008	494,367	20,495.22	8.6	213.19	1.1

4.5.1.2. Seperti mana yang dilaporkan pada tahun lepas, baki pada akhir tahun 2008 adalah diragui kerana sebahagian besar pinjaman yang diluluskan antara tahun 1971 hingga 1979 masih menunjukkan baki debit/(kredit) walaupun tempoh maksima bayaran balik pinjaman 25 tahun yang dibenarkan telah tamat dan fail telah ditutup secara rasmi.

4.5.1.3. Antara sebab perkara ini masih berlaku adalah kerana sungguhpun sebilangan peminjam telah lama menjelaskan hutang, namun Bahagian Pinjaman Perumahan masih belum mengemas kini lejar pinjaman peminjam berkenaan manakala sebilangan peminjam yang mengambil pinjaman kedua atau pinjaman ubahsuai rumah masih terus menggunakan fail pinjaman mereka yang lama.

Pada pandangan Audit, Bahagian Pinjaman Perumahan perlu berusaha dengan kadar segera untuk mengemas kini akaun peminjam dan mengadakan satu mekanisme yang boleh mengenal pasti hutang lama dan baru sekiranya fail lama mahu terus digunakan agar baki pinjaman belum selesai dapat ditentukan dengan tepat dan betul.

4.5.1.4. Semakan Audit selanjutnya mendapati 24,044 peminjam masih mempunyai pinjaman baki kredit berjumlah RM59.80 juta pada akhir tahun 2008. Akaun peminjam berbaki kredit antaranya disebabkan kes kematian di mana bayaran pampasan telah diterima dari syarikat insurans tetapi bayaran kemajuan belum dibayar kepada pemaju atau kelewatkan waris mengemukakan dokumen

surat tadbir harta pusaka. Adalah didapati akaun pinjaman berbaki kredit telah bertambah berbanding dengan kedudukan tahun lepas. Kedudukan pinjaman berbaki kredit pada akhir tahun 2004 hingga 2008 adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.64
PINJAMAN PERUMAHAN BERBAKI KREDIT
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2004 HINGGA 2008**

SEHINGGA TAHUN	BILANGAN PEMINJAM	JUMLAH PINJAMAN BERBAKI KREDIT (RM Juta)
2004	31,011	31.88
2005	26,342	21.60
2006	20,426	52.12
2007	22,486	59.73
2008	24,044	59.80

4.5.2. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Perumahan

Jumlah bayaran balik pinjaman perumahan yang tertunggak sehingga akhir tahun 2008 ialah RM532.86 juta yang melibatkan 50,075 peminjam. **Tunggakan bayaran balik pinjaman meningkat sejumlah RM49.26 juta (10.2%) berbanding dengan tahun 2007.** Bagaimanapun, bilangan peminjam yang mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman telah berkurangan seramai 3,512 orang (6.6%). Jumlah tunggakan dan bilangan peminjam mengikut status perkhidmatan pada akhir tahun 2007 dan 2008 adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.65
AKAUN PINJAMAN PERUMAHAN TERTUNGGAK
KEDUDUKAN PADA AKHIR TAHUN 2007 DAN 2008**

STATUS PERKHIDMATAN	BILANGAN PEMINJAM		PENINGKATAN/ (PENURUNAN)		TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN PERUMAHAN		PENINGKATAN/ (PENURUNAN)	
	2007	2008	BILANGAN PEMINJAM	(%)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Masih Berkhidmat	22,437	17,213	(5,224)	23.3	82.58	92.72	10.14	12.3
Bersara Wajib	15,885	16,215	330	2.1	83.45	90.93	7.48	9.0
Bersara Pilihan Sendiri	1,997	1,848	(149)	7.5	28.50	27.64	(0.86)	3.0
Persaraan KWSP	255	247	(8)	3.1	2.11	2.00	(0.11)	5.2
Penswastaan	309	305	(4)	1.3	1.26	1.00	(0.26)	20.6
Tamat Perkhidmatan	8,567	8,788	221	2.6	126.44	138.61	12.17	9.6
Meletak Jawatan	1,430	1,437	7	0.5	90.63	94.35	3.72	4.1
Tidak Hadir Bertugas	273	275	2	0.7	6.93	7.61	0.68	9.8
Dibuang Kerja	1,058	1,046	(12)	1.1	37.83	39.65	1.82	4.8
Digantung Kerja	52	51	(1)	1.9	1.18	1.22	0.04	3.4
Kes Bankrap	48	47	(1)	2.1	2.50	2.60	0.10	4.0
Meninggal Dunia	311	448	137	44.1	8.23	10.10	1.87	22.7
Perkhidmatan Lain	965	2,155	1,190	>100.0	11.96	24.43	12.47	>100.0
JUMLAH	53,587	50,075	(3,512)	6.6	483.60	532.86	49.26	10.2

4.6. Penyata Penyesuaian Bank

Penyata Penyesuaian Bank adalah satu penyata yang disediakan oleh setiap Pejabat Perakaunan selepas akhir bulan untuk menerangkan perbezaan antara baki di penyata bank dan di buku tunai. Mengikut Arahan Perbendaharaan 146, Penyata Penyesuaian Bank Bulanan hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara atau wakilnya dalam tempoh 2 minggu selepas akhir setiap bulan. Adalah didapati Penyata Penyesuaian Bank bulanan dikemukakan antara hari ke 15 hingga 43 kepada pihak Audit. Semakan Audit yang dijalankan di 36 Pejabat Perakaunan mendapati beberapa kelemahan dalam penyediaan Penyata Penyesuaian Bank seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 4.66
KELEMAHAN PENYEDIAAN PENYATA PENYESUAIAN BANK
PADA TAHUN 2008**

PERKARA	BIL. PEJABAT PERAKAUNAN	BIL. AKAUN BANK
Penyata Penyesuaian Bank Lewat Dikemukakan	8	29
Urusniaga Yang Tertinggal Di Penyata Penyesuaian Bank	5	11
Urusniaga Yang Lama Tertunggak	13	30

4.7. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Berdasarkan kepada prestasi pengurusan kewangan yang ditunjukkan oleh semua Kementerian/Jabatan Persekutuan, dapatlah dirumuskan bahawa kelemahan pengurusan kewangan boleh diperbaiki sekiranya penyeliaan rapi diberikan kepada pegawai bawahan, panduan kerja yang jelas disediakan, latihan serta motivasi yang mencukupi dan berterusan diberi kepada pegawai/kakitangan untuk menjalankan tugas dengan penuh komitmen.

PENGURUSAN KEWANGAN DI KEMENTERIAN/JABATAN PERSEKUTUAN

5. PELAKSANAAN INDEKS AKAUNTABILITI

5.1. LATAR BELAKANG

5.1.1. Seksyen 15(A) Akta Tatacara Kewangan, 1957 dan Arahan Perbendaharaan telah menetapkan tugas dan tanggungjawab Pegawai Pengawal di sesebuah Kementerian/Jabatan bagi menjamin wujudnya akauntabiliti pengurusan kewangan Kerajaan. Antara lain, Pegawai Pengawal adalah bertanggungjawab untuk menentukan bahawa peruntukan kewangan dan sumber lain yang secukupnya diperoleh, diguna dan diperakaunkan mengikut peraturan kewangan.

5.1.2. Selaras dengan perkara 106 dan 107, Perlembagaan Persekutuan serta Akta Audit 1957, setiap tahun Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan, pematuhan kepada undang-undang dan peraturan kewangan serta aktiviti Kementerian/Jabatan Persekutuan dan mengemukakan laporan mengenainya untuk dibentangkan di Parlimen.

5.1.3. Bagi memenuhi kehendak undang-undang yang tersebut di atas, setiap tahun Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap pengurusan kewangan di Kementerian/Jabatan Persekutuan untuk menentukan tahap pematuhan terhadap undang-undang dan peraturan yang berkaitan. Berdasarkan kepada pengauditan tersebut, didapati bahawa masih ada Kementerian/Jabatan Persekutuan yang tidak serius dalam meningkatkan prestasi pengurusan kewangan walaupun telah diberi teguran oleh Jabatan Audit Negara berulang kali. Ini dapat digambarkan daripada kelemahan yang dibangkitkan setiap tahun yang mana ia adalah berkisar kepada isu yang sama.

5.1.4. Sebagai satu usaha untuk meningkatkan tahap motivasi Kementerian/Jabatan Persekutuan agar lebih gigih memperbaiki, mempertingkat dan memperkasakan prestasi pengurusan kewangan masing-masing pada masa akan datang, Jabatan Audit Negara telah memutuskan untuk melaksanakan sistem penarafan berdasarkan Indeks Akauntabiliti mulai tahun 2007. Kementerian/Jabatan Persekutuan yang diberi tahap penarafan yang cemerlang boleh dijadikan sebagai tanda aras (role model) kepada Kementerian/Jabatan Persekutuan yang lain.

5.1.5. Melalui pelaksanaan sistem penarafan ini, setiap pematuhan terhadap peraturan kewangan bagi 6 aspek kawalan utama akan diberikan markah. Aspek tersebut ialah kawalan pengurusan; kawalan bajet; kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan; pengurusan kumpulanwang amanah/akaun amanah dan deposit serta pengurusan aset dan stor. Secara umumnya, sesuatu Kementerian/Jabatan Persekutuan akan diberi tahap prestasi pengurusan kewangan berdasarkan markah keseluruhan seperti di jadual berikut :-

JADUAL 5.1
PEMARKAHAN TAHP PRESTASI PENGURUSAN KEWANGAN

MARKAH KESELURUHAN	TAHAP	PENARAFAN
90 – 100	Cemerlang (Sangat Baik)	
70 – 89	Baik	
50 – 69	Memuaskan	
49 ke bawah	Tidak Memuaskan	

5.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Bagi membolehkan penarafan diberi kepada tahap pengurusan kewangan Kementerian/Jabatan Persekutuan, pengauditan telah dijalankan untuk menentukan sama ada :-

- 5.2.1. Wujudnya struktur dan sistem pengurusan kewangan yang berkesan.
- 5.2.2. Wujudnya sistem kawalan dalaman yang berkesan terhadap pungutan hasil, perbelanjaan serta pengurusan akaun amanah, aset dan inventori.
- 5.2.3. Pengurusan kewangan dibuat mengikut undang-undang dan peraturan yang ditetapkan.
- 5.2.4. Rekod yang berkaitan diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

5.3. SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

5.3.1. Pengauditan telah dijalankan di semua 27 Kementerian dan 33 daripada 110 Jabatan Persekutuan. Jabatan diaudit secara pusingan setiap 3 tahun. Pengauditan telah dijalankan dengan memberi tumpuan terhadap 6 aspek kawalan utama iaitu kawalan pengurusan; kawalan bajet; kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan; pengurusan kumpulanwang amanah/akaun amanah dan deposit serta pengurusan aset dan stor.

5.3.2. Bagi menilai tahap kawalan yang telah diwujudkan bagi setiap aspek kawalan utama yang tersebut di atas, pengauditan telah dijalankan dengan menyemak rekod dan dokumen kewangan bagi tempoh bulan Januari hingga Disember 2008 di peringkat Ibu Pejabat Kementerian/Jabatan Persekutuan. Selain itu, semakan juga dibuat terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan Tahun 2008 bagi menentukan kedudukan prestasi kewangan Kementerian/Jabatan Persekutuan secara menyeluruh pada tahun 2008.

5.4. PENEMUAN AUDIT

5.4.1. Pelaksanaan sistem penarafan bagi 27 Kementerian dan 33 Jabatan Persekutuan adalah berdasarkan pengauditan terhadap tahap pengurusan kewangan mengikut 6 jenis kawalan seperti berikut :-

5.4.1.1. Kawalan Pengurusan

Bagi menentukan sama ada struktur pengurusan kewangan yang berkesan telah diwujudkan, semakan Audit telah dijalankan terhadap 5 aspek utama kawalan pengurusan iaitu struktur organisasi, sistem dan prosedur, keberkesanan Unit Audit Dalam dan jawatankuasa yang diwujudkan serta pengurusan sumber manusia seperti berikut :-

a. Struktur Organisasi

Bagi mewujudkan suatu struktur organisasi yang berkesan, Kementerian/Jabatan Persekutuan hendaklah memastikan :-

- i. Carta organisasi disediakan dengan lengkap dan kemas kini seperti mana yang ditetapkan di dalam Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bilangan 8 Tahun 1991.
- ii. Surat penurunan kuasa disediakan dengan lengkap dan sentiasa dikemaskinikan. Had kuasa dan tugas pegawai yang menjalankan tanggungjawab juga perlu dinyatakan dengan jelas. Seksyen 15A(2), Akta Tatacara Kewangan, Arahan Perbendaharaan (AP) 11, AP 69 dan AP 101 adalah berkaitan.
- iii. Kehendak Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bilangan 8 Tahun 1991 dipatuhi. Pekeliling tersebut menetapkan senarai tugas bagi setiap pegawai perlu disediakan dengan lengkap dan jelas menunjukkan hubung kait antara penyelia dengan pegawai bawahan serta rakan sejawat dalam organisasi yang sama. Senarai tugas ini juga perlu sentiasa dikemaskinikan.
- iv. Kehendak Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 5 Tahun 2007 dipatuhi. Selaras dengan pekeliling tersebut, perancangan dan pelaksanaan pusingan kerja mengikut tempoh yang sesuai dalam pelbagai bidang tugas perlu dilaksanakan bagi membangunkan sumber manusia berpotensi serta berupaya menyumbang kepada kecemerlangan organisasi.

b. Sistem Dan Prosedur

Bagi memastikan sistem dan prosedur yang teratur diwujudkan, Kementerian/Jabatan Persekutuan hendaklah memastikan :-

- i. Manual Prosedur Kerja disediakan dengan lengkap, kemas kini dan dikaji semula secara berterusan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bilangan 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.
- ii. Fail Meja bagi setiap jawatan disediakan dengan lengkap, kemas kini dan memiliki kesemua 14 ciri-ciri asas Fail Meja yang ditetapkan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bilangan 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.

- iii. Pemeriksaan mengejut (seperti mana yang ditetapkan di bawah Arahan Perbendaharaan 309) dijalankan secara berkala (tidak kurang dari sekali dalam 6 bulan) terhadap peti besi, peti wang tunai, laci atau bekas lain yang diguna untuk menyimpan wang, setem atau barang lain yang berharga. Hasil pemeriksaan itu hendaklah direkodkan dengan lengkap untuk memudahkan rujukan.

c. Jawatankuasa Kewangan Dan Unit Audit Dalam

Kerajaan menetapkan pelbagai jawatankuasa berkaitan hal kewangan ditubuhkan di peringkat Kementerian/Jabatan Persekutuan. Fungsi dan tanggungjawab jawatankuasa tersebut telah ditetapkan melalui surat pekeliling, arahan, garis panduan yang dikeluarkan dari semasa ke semasa. Bagi memastikan jawatankuasa yang telah diwujudkan berfungsi dengan berkesan, Kerajaan telah juga mengeluarkan "Panduan Pengurusan Mesyuarat Dan Urusan Jawatankuasa-jawatankuasa Kerajaan" melalui Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bilangan 2 Tahun 1991. Panduan ini menetapkan dengan jelas peranan Pengerusi dan urusetia dalam sesuatu mesyuarat bagi memastikan keberkesanannya jawatankuasa yang telah diwujudkan. Antara jawatankuasa/unit yang perlu diwujudkan bagi memantapkan tahap pengurusan kewangan adalah seperti berikut :-

- i. Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) ditubuhkan di setiap Pusat Tanggungjawab supaya dapat memantapkan lagi pengurusan kewangan dan akaun agensi-agensi Kerajaan. Seperti mana yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 10 Tahun 2008, Kementerian/Jabatan Persekutuan hendaklah memastikan seorang Pengerusi dan ahli-ahli jawatankuasa dilantik; bermesyuarat setiap 3 bulan; membincangkan perkara yang telah ditetapkan dan mengemukakan Laporan Suku Tahun dengan lengkap kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan.
- ii. Selaras dengan Arahan Perdana Menteri No. 1 Tahun 2004, Jawatankuasa Tindakan Pembangunan Kementerian (JTPK) perlu ditubuhkan di peringkat Kementerian untuk memastikan keputusan Majlis Tindakan Negara dan Jawatankuasa Kerja Tindakan Negara dilaksanakan. JTPK juga adalah bertanggungjawab menangani isu/masalah mengenai dasar dan strategi pelaksanaan program/projek pembangunan di bawah Dasar Wawasan Negara. Sehubungan ini, Ketua Setiausaha Kementerian adalah bertanggungjawab melantik ahli jawatankuasa dan mempengerusikan mesyuarat berkenaan, mengadakan mesyuarat sekurang-kurangnya sebulan sekali atau seperti yang ditetapkan oleh pengerusi serta membincangkan perkara yang telah ditetapkan.
- iii. Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 9 Tahun 2004 menghendaki Unit Audit Dalam (UAD) ditubuhkan di Kementerian/Jabatan Persekutuan untuk membantu Ketua Setiausaha/Ketua Jabatan memantapkan prestasi pengurusan dan memastikan pencapaian objektif organisasi

secara cekap dan berhemat. Bagi melaksanakan fungsinya, UAD adalah bertanggungjawab menyediakan Rancangan Tahunan Audit Dalam, mengemukakan Rancangan Tahunan Audit Dalam kepada Perbendaharaan Malaysia selewat-lewatnya pada 31 Januari, membentangkan Laporan Audit Dalam di Mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun serta mengemukakan Laporan Tahunan Audit Dalam kepada Perbendaharaan Malaysia selewat-lewatnya pada 31 Mac tahun berikutnya. Manakala tanggungjawab Ketua Setiausaha/Ketua Jabatan adalah mengkaji dan meluluskan Rancangan Tahunan dan Laporan Tahunan Audit Dalam, memastikan tindakan susulan diambil terhadap pemerhatian/Laporan Audit Dalam dan memastikan anggota UAD mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan untuk melaksanakan tanggungjawab mereka secara berkesan.

d. Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan

Selaras dengan Arahan YAB Perdana Menteri No. 1 Tahun 1998 dan Siri 2 No. 1 Tahun 2000, Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan (JKP) hendaklah ditubuhkan di peringkat Kementerian dan Jabatan bagi tujuan mewujudkan pentadbiran Kerajaan dan perkhidmatan awam yang cekap, berdisiplin serta berintegriti. Antara lainnya, Ketua Setiausaha Kementerian/Ketua Jabatan hendaklah melantik ahli jawatankuasa dan mempengerusikan mesyuarat berkenaan; bermesyuarat setiap 3 bulan; membincangkan perkara yang telah ditetapkan; menyediakan Laporan Suku Tahun dengan lengkap dan seterusnya mengemukakannya kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan.

e. Pengurusan Sumber Manusia

Bagi memastikan pengurusan kewangan dikendalikan dengan baik, setiap Kementerian/Jabatan Persekutuan hendaklah menguruskan sumber manusianya dengan cekap seperti menentukan bilangan jawatan dan gred yang sesuai, jawatan diisi sepenuhnya dan latihan dalam bidang kewangan diberi kepada mereka yang terlibat. Kementerian/Jabatan Persekutuan juga dikehendaki memberi pengiktirafan kepada kakitangannya yang cemerlang dan sebaliknya mengambil tindakan tatatertib/surcaj terhadap mereka yang didapati gagal/cuai melaksanakan tanggungjawab yang telah ditetapkan.

5.4.1.2. Kawalan Bajet

Bagi menentukan sama ada Kementerian/Jabatan Persekutuan telah menguruskan bajet dan peruntukannya dengan cekap, berhemat dan mengikut peraturan, semakan Audit telah dijalankan terhadap 5 aspek utama kawalan bajet iaitu penyediaan bajet, pengagihan peruntukan, kelulusan pindah/tambah peruntukan, pemantauan kemajuan/prestasi bajet dan pelaporan mengenainya seperti berikut :-

a. Penyediaan Bajet

Peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet oleh setiap Kementerian/Jabatan Persekutuan dikeluarkan melalui Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 14 Tahun 1994 (Garis Panduan Bagi Penyediaan Cadangan Perbelanjaan Dan Pengesahan Prestasi Perbelanjaan Tahunan Kerajaan Persekutuan) dan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 2 Tahun 2007 (Garis Panduan Bagi Penyediaan Cadangan Perbelanjaan Tahun 2008-2009). Selain itu, Arahan Perbendaharaan 29 hingga 46 juga menetapkan peraturan penyediaan anggaran hasil dan perbelanjaan. Antara lainnya, peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet menetapkan perkara mengenai justifikasi setiap anggaran yang disediakan; ketepatan anggaran; prosedur kelulusan bajet di peringkat Kementerian/Jabatan Persekutuan serta tempoh yang ditetapkan untuk mengemukakan bajet dan Perjanjian Program kepada Perbendaharaan Malaysia.

b. Pengagihan Peruntukan

Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 1 Tahun 2008 antara lainnya menetapkan bahawa Pegawai Pengawal perlu mengagihkan peruntukan kepada pemegang waran tertentu sebaik sahaja Waran Am diterima. Mengikut Arahan Perbendaharaan 94 pula, pemegang waran peruntukan tersebut boleh mengagihkan waran peruntukan/waran peruntukan kecil kepada pegawai yang berkenaan di mana perlu. Pengagihan waran ini perlu direkodkan dengan lengkap dan kemas kini.

c. Kelulusan Pindah/Tambahan Peruntukan

Peraturan kewangan mengenai pindah/tambah peruntukan antaranya menetapkan Waran Pindah Peruntukan hendaklah ditandatangani oleh Pegawai Pengawal sendiri atau bagi pihaknya oleh mana-mana pegawai bawahannya yang diberi kuasa secara bertulis. Semua pindah peruntukan hendaklah dibuat dalam tahun kewangan berkenaan dan semua Waran Pindah Peruntukan yang dikeluarkan hendaklah disampaikan kepada Akauntan Negara Malaysia atau wakilnya tidak lewat dari 31 Disember bagi tahun kewangan berkenaan. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlulah sentiasa mengawasi dan mengemas kini akaun serta memastikan pindah peruntukan dikemaskinikan dalam Buku Vot supaya kawalan perbelanjaan dapat diuruskan dengan berkesan. Peraturan juga menetapkan pindahan kepada butiran yang telah dikurangkan melalui pindah peruntukan atau pengurangan kepada butiran yang telah ditambah melalui pindah peruntukan adalah tidak dibenarkan kecuali mendapat kelulusan daripada Perbendaharaan Malaysia terlebih dahulu.

d. Pemantauan Kemajuan/Prestasi Bajet

Peraturan kewangan menghendaki Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan memantau pelaksanaan projek pembangunan dengan rapi bagi memastikan ia dilaksanakan mengikut jadual. Bagi tujuan ini, Pegawai Pengawal/Ketua

Jabatan hendaklah memastikan data mengenai peruntukan dan perbelanjaan projek bagi setiap tahun diisi dan sentiasa dikemas kini dalam Sistem Pemantauan Projek II; impak setiap aktiviti dinilai sekurang-kurangnya sekali dalam masa 5 tahun dan memastikan perbelanjaan tidak melebihi peruntukan yang telah diluluskan.

e. Pelaporan

Pegawai Pengawal dikehendaki menyediakan beberapa jenis laporan seperti Laporan Perbelanjaan Dan Tanggungan serta laporan untuk Buku Anggaran Belanjawan Program Dan Prestasi. Laporan ini perlu dikemukakan kepada Perbendaharaan Malaysia dalam tempoh yang ditetapkan. Pegawai Pengawal juga dikehendaki mengemukakan laporan mengenai keperluan aliran wang tunai yang disahkan olehnya kepada Perbendaharaan Malaysia. Bagi Ketua Jabatan yang bukan Pegawai Pengawal, laporan berkenaan akan dikemukakan kepada Pegawai Pengawal berkenaan untuk disatukan.

5.4.1.3. Kawalan Terimaan

Bagi menentukan sama ada segala terimaan telah dikendalikan mengikut peraturan dan diakaunkan dengan sempurna, semakan Audit telah dijalankan terhadap 5 aspek utama kawalan terimaan yang meliputi kawalan borang hasil, penerimaan wang, kemasukan pungutan ke bank, kawalan perakaunan terimaan/hasil dan penyediaan Akaun Belum Terima seperti berikut :-

a. Kawalan Borang Hasil

Kawalan terhadap borang hasil seperti buku resit adalah penting untuk memastikan ia tidak disalahgunakan.

b. Penerimaan Wang

Setiap Kementerian/Jabatan Persekutuan perlu memastikan pegawaiannya yang dipertanggungjawabkan dengan urusan penerimaan wang mematuhi peraturan kewangan yang berkaitan. Semakan Audit telah dijalankan terhadap 4 aspek kawalan dalaman yang ditetapkan dalam Arahan Perbendaharaan bagi penerimaan wang iaitu dari segi kebenaran/kelulusan menerima wang, ciri-ciri keselamatan semasa menerima kutipan, kawalan penerimaan melalui mel dan penerimaan wang di kaunter.

c. Kemasukan Pungutan Ke Bank

Arahan Perbendaharaan telah menetapkan peraturan mengenai kemasukan wang pungutan ke bank bagi memastikan ketepatan dan keselamatan wang berkenaan. Antaranya adalah mengenai penetapan tempoh memasukkan wang ke bank; kawalan keselamatan penghantaran wang dan penyelenggaraan rekod mengenainya; semakan oleh pegawai bertanggungjawab terhadap slip kemasukan wang ke bank dan keselamatan wang yang tidak sempat dimasukkan ke bank.

d. Kawalan Perakaunan Terimaan/Hasil

Bagi memastikan peraturan mengenai perakaunan terimaan/hasil yang ditetapkan dalam Arahan Perbendaharaan dipatuhi, semakan Audit telah dijalankan terhadap penyerahan Akaun Tunai Bulanan kepada Jabatan Akauntan Negara Malaysia, ketepatan penyediaan Penyata Penyesuaian Hasil Bulanan dan ketepatan Buku Tunai.

e. Akaun Belum Terima

Dasar dan tatacara bagi menyelenggara dan melaporkan Akaun Belum Terima (ABT) ditetapkan oleh Kerajaan melalui Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 3 Tahun 2008 dan beberapa Arahan Perbendaharaan. Antara peraturan yang ditetapkan mengenai pengurusan ABT adalah penyediaan Laporan Tunggakan Hasil atau Laporan Akaun Belum Terima yang lengkap dan kemas kini, penyerahan Laporan Akaun Belum Terima kepada Jabatan Akauntan Negara Malaysia dalam tempoh ditetapkan dan tindakan susulan diambil terhadap jumlah terimaan/hasil yang tertunggak.

5.4.1.4. Kawalan Perbelanjaan

Bagi menentukan sama ada semua perbelanjaan mengurus dan pembangunan telah dibuat mengikut peraturan yang ditetapkan dan diperakaunkan dengan tepat, semakan Audit telah dijalankan terhadap 3 aspek utama kawalan perbelanjaan iaitu perakaunan, pengurusan perolehan dan pengurusan bayaran seperti berikut :-

a. Perakaunan

Semakan Audit telah dibuat untuk menentukan sejauh mana Buku Vot dan Penyata Penyesuaian Perbelanjaan diselenggarakan oleh Kementerian/Jabatan Persekutuan mengikut peraturan yang ditetapkan di dalam Pekeliling dan Arahan Perbendaharaan yang berkaitan.

b. Pengurusan Perolehan

Setiap tahun, Kementerian/Jabatan Persekutuan membelanjakan jutaan ringgit untuk tujuan perolehan bekalan, perkhidmatan dan kerja. Bagi menentukan sejauh mana pengurusan perolehan Kementerian/Jabatan Persekutuan telah mematuhi peraturan yang berkaitan, semakan Audit telah dibuat terhadap pengurusan pembelian terus; sebut harga; tender; kontrak; kontrak pusat dan e-Perolehan.

c. Pengurusan Bayaran

Semakan Audit telah dijalankan terhadap kawalan dalaman bagi proses bayaran; kesempurnaan bayaran yang memerlukan kelulusan khas; penyediaan dan penyimpanan daftar/rekod pembayaran dan Daftar Bil; bayaran pukal serta panjar wang runcit.

5.4.1.5. Pengurusan Kumpulanwang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit

a. Kumpulanwang Amanah/Akaun Amanah

Tatacara pengurusan akaun amanah ditetapkan melalui Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 18 Tahun 2001. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengendalian kumpulanwang amanah/akaun amanah di Kementerian/Jabatan Persekutuan dari segi penyediaan dan penyerahan Penyata Tahunan untuk diaudit serta kesempurnaan rekod perakaunan/penyata penyesuaian akaun/transaksi akaun.

b. Pengurusan Kumpulanwang Pinjaman

Kementerian/Jabatan Persekutuan perlu menguruskan kumpulanwang pinjaman dan pendahuluan diri/pelbagai mengikut Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkaitan seperti berikut :-

- i. Pinjaman kenderaan hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 7 dan 8 Tahun 1993.
- ii. Pinjaman komputer hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 8 Tahun 1992.
- iii. Pendahuluan diri hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 2 Tahun 1993.
- iv. Pendahuluan pelbagai hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 13 Tahun 1990.

c. Pengurusan Akaun Deposit

Tatacara dan pengurusan akaun deposit ditetapkan dalam Arahan Perbendaharaan 156 hingga 163.

5.4.1.6. Pengurusan Aset Dan Stor

Aset dan inventori yang diperoleh untuk kegunaan pejabat perlu direkodkan, dikawal dan dipantau dengan sempurna bagi mengelakkan dari berlakunya pembaziran dan penyalahgunaannya. Sehubungan ini, semakan Audit telah dijalankan untuk menilai tahap pematuhan Kementerian/Jabatan Persekutuan kepada peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dan Tatacara Pengurusan Stor berhubung dengan perkara berikut :-

a. Kawalan Umum

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007, Pegawai Pengawal hendaklah mewujudkan Unit Pengurusan Aset yang antaranya bertanggungjawab untuk mengurus pelantikan Pegawai Pemeriksa, Lembaga Pemeriksa dan Jawatankuasa Penyiasat. Unit tersebut juga diberi tanggungjawab menjadi urus setia kepada Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan yang diwujudkan; menguruskan pelupusan; kehilangan dan hapus kira aset serta menyelaras penyediaan laporan mengenainya. Selain

itu, Pegawai Pengawal juga hendaklah melantik seorang Pegawai Aset secara bertulis bagi setiap Pusat Tanggungjawab di bawahnya dan memastikan Pegawai Aset di peringkat Ibu Pejabat diberi tanggungjawab sebagai Setiausaha Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan.

b. Penerimaan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007, seorang Pegawai Penerima hendaklah diberi kuasa untuk menerima dan mengesahkan aset yang diperoleh. Antara lainnya, tanggungjawab seseorang Pegawai Penerima adalah memastikan aset/bekalan pejabat diterima menepati spesifikasi, kualiti dan kuantiti yang telah ditetapkan sebelum pengesahan penerimaannya. Bagi membolehkan Pegawai Penerima membuat rujukan, sesalinan dokumen kontrak hendaklah disimpan oleh pegawai ini. Bagi penerimaan bekalan pejabat pula, Borang Terima Barang perlu disahkan dan direkodkan dalam Kad Kawalan Stok dan Kad Petak. Borang Laporan Penerimaan Aset Alih Kerajaan hendaklah disedia, disahkan dan dihantar dengan serta merta kepada agen penghantaran atau syarikat pembekal. Aset hendaklah diterima berserta Surat Jaminan dan manual penggunaan/penyenggaraannya.

c. Pendaftaran

Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 menetapkan aset perlu didaftarkan dalam tempoh 2 minggu dari tarikh pengesahan penerimaan. Aset tersebut juga perlu dilabelkan dengan tanda Hak Kerajaan dan nombor siri pendaftaran.

d. Penggunaan, Penyimpanan Dan Pemeriksaan Aset

Bagi memastikan penggunaan, penyimpanan dan pemeriksaan aset diurus dengan baik, setiap Kementerian/Jabatan Persekutuan hendaklah memastikan peraturan seperti berikut yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dipatuhi :-

- i. Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 menetapkan aset diguna hanya bagi tujuan rasmi sahaja dan mengikut tujuan asal perolehannya. Setiap aset hendaklah dikendalikan oleh pegawai yang mahir dan berkelayakan, pengeluaran/penggunaannya direkodkan dengan teratur serta kerosakan aset dilaporkan dengan menggunakan borang yang ditetapkan. Aset juga perlu disimpan di tempat yang selamat dan sesuai serta sentiasa di bawah kawalan pegawai yang bertanggungjawab.
- ii. Pekeliling tersebut juga menghendaki sekurang-kurangnya 2 Pegawai Pemeriksa/Lembaga Verifikasi Stok dilantik secara bertulis. Pemeriksaan aset dilaksanakan sekurang-kurangnya sekali setahun dan verifikasi stok dilaksanakan mengikut tempoh yang ditetapkan. Laporan Pemeriksaan Harta Modal dan Laporan Pemeriksaan Inventori disediakan dengan lengkap dan dikemukakan kepada Ketua Setiausaha/Ketua Jabatan dan seterusnya kepada Perbendaharaan Malaysia di mana berkenaan.

- iii. Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 2 Tahun 1980 menetapkan penggunaan kenderaan Jabatan dikawal dengan melantik seorang Pegawai Pengangkutan yang bertanggungjawab meluluskan kegunaan kenderaan dan menyediakan fail sejarah bagi setiap kenderaan, menyelenggarakan Buku Log dengan lengkap dan kemas kini serta menyediakan Cerakinan Bulanan Penggunaan Bahan Api setiap bulan bagi mengawal kegunaan bahan api.
- iv. Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 2 Tahun 1996 pula menetapkan penggunaan kenderaan pegawai Gred JUSA dikawal dengan teratur di mana pembelian minyak setahun tidak melebihi had yang ditetapkan/diluluskan.
- v. Selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 6 Tahun 1999, Kad Inden Minyak perlu dikawal dengan teratur melalui penyelenggaraan Buku Rekod Pergerakan Kad Inden yang lengkap dan kemas kini. Penyata pembelian atau penyata kad perlu disemak sebelum bayaran dilakukan.
- vi. Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 8 Tahun 1999 menetapkan kad elektronik bagi pembayaran tol dikawal dengan teratur dan rekod berhubung dengan penggunaannya diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

e. Penyenggaraan Aset

Bagi memastikan aset disenggarakan dengan baik, setiap Kementerian/Jabatan Persekutuan hendaklah memastikan :-

- i. Senarai aset yang memerlukan penyenggaraan disediakan dengan lengkap dan kemas kini; jadual penyenggaraan disediakan dan dilaksanakan seperti dirancang; penyenggaraan direkod dengan betul dan lengkap; program penyenggaraan dinilai dan penyenggaraan aset oleh pihak swasta diselia dan dipantau bagi memastikan syarat yang ditetapkan dalam perjanjian dipatuhi. Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 adalah berkaitan.
- ii. Kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 2 Tahun 1980 dipatuhi. Pekeliling ini menetapkan kenderaan perlu disenggarakan secara berjadual manakala kos penyenggaraan dan pemberian perlu direkod dalam fail kenderaan dan Daftar Harta Modal. Kenderaan juga hendaklah disimpan dengan selamat.

f. Pelupusan

Bagi memastikan pelupusan aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007, setiap Kementerian/Jabatan Persekutuan hendaklah memastikan :-

- i. Lembaga Pemeriksa dilantik untuk tempoh tidak melebihi 2 tahun. Lembaga Pemeriksa perlu menyediakan jadual pemeriksaan dan ia perlu dilaksanakan dalam tempoh satu bulan dari tarikh arahan dikeluarkan. Laporan Lembaga Pemeriksa hendaklah disediakan dan ditandatangani.

Lembaga Pemeriksa juga perlu mengesyorkan kaedah pelupusan yang sesuai.

- ii. Perakuan pelupusan aset mekanikal, teknikal, elektrikal dan elektronik disediakan oleh Jabatan/Pegawai Teknikal berkaitan. Manakala perakuan pelupusan aset itu disahkan oleh 2 pegawai yang mempunyai 3 tahun pengalaman dan tidak terlibat dengan pengurusan aset berkenaan.
- iii. Kaedah pelupusan aset dibuat dengan teratur dan ia dilaksanakan dalam tempoh 3 bulan dari tarikh surat kelulusan dikeluarkan. Sijil Penyaksian Pemusnahan Aset Alih Kerajaan dan Sijil Pelupusan Aset disedia dan dikemukakan kepada pihak yang meluluskannya. Seterusnya, rekod aset yang telah diluluskan pelupusan itu perlu dikemaskinikan.

g. Kehilangan Dan Hapus Kira

Bagi memastikan kehilangan dan hapus kira aset (termasuk wang awam) diuruskan dengan teratur serta selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 dan Bilangan 13 Tahun 2008, setiap Kementerian/Jabatan Persekutuan hendaklah memastikan :-

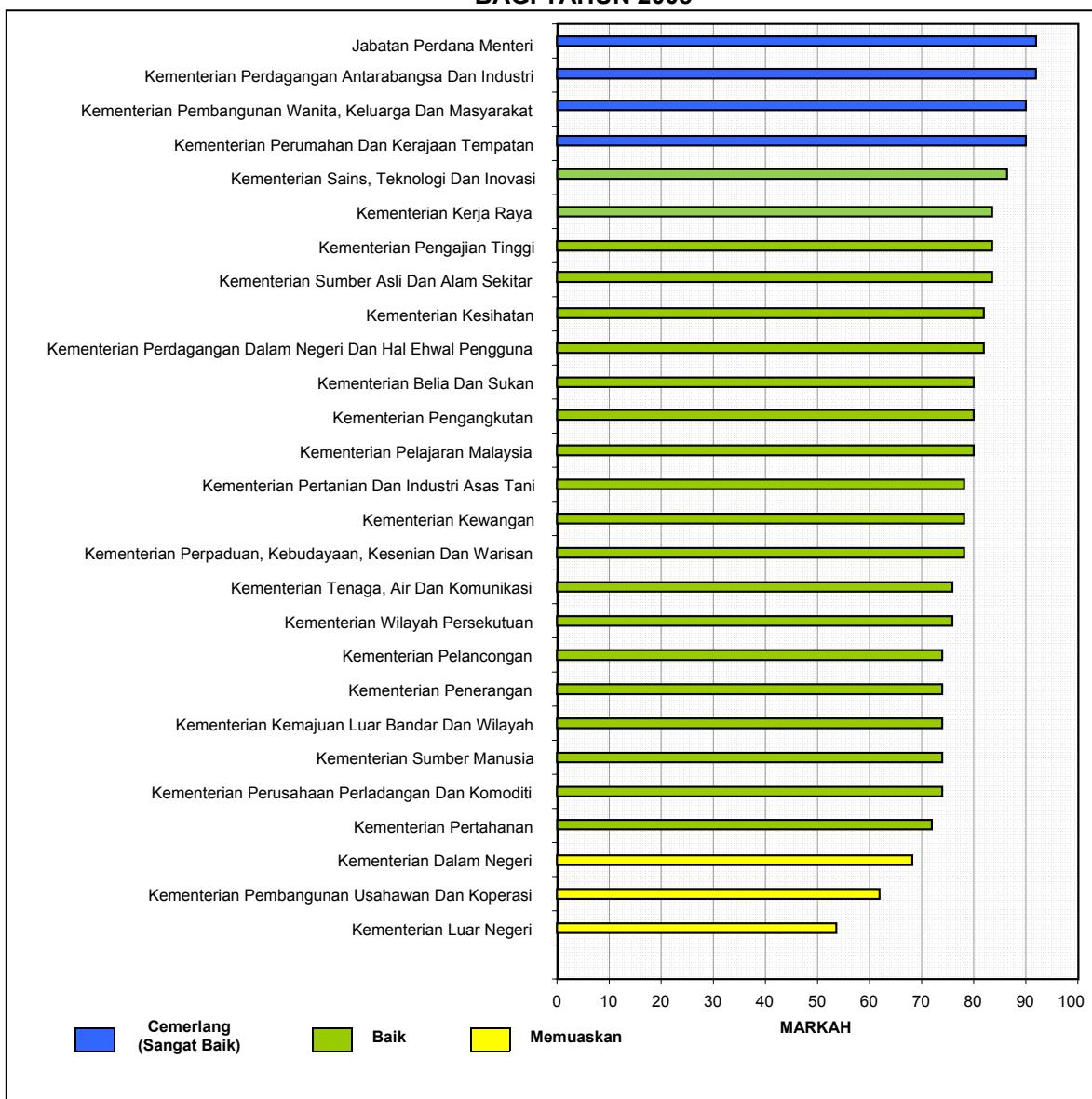
- i. Kehilangan aset dilaporkan kepada Ketua Jabatan dengan serta merta dan laporan polis dibuat dalam tempoh 24 jam dari waktu kehilangan. Ketua Pejabat perlu menyediakan Laporan Awal dan mengemukakannya kepada Pegawai Pengawal dan Perbendaharaan Malaysia dalam tempoh 2 hari bekerja. Sesalinan Laporan Awal juga perlu dikemukakan kepada Akauntan Negara Malaysia dan Ketua Audit Negara atau wakil tempatan Ketua Audit Negara.
- ii. Jawatankuasa Penyiasat dilantik secara bertulis oleh Pegawai Pengawal dalam tempoh 2 minggu dari tarikh Laporan Awal disediakan. Laporan Akhir disediakan dalam tempoh 2 bulan dari tarikh lantikan jawatankuasa tersebut walaupun Laporan Hasil Penyiasatan Polis belum diperoleh. Laporan Akhir yang lengkap hendaklah dikemukakan kepada pihak yang menerima Laporan Awal. Laporan ini perlu dikemukakan dalam tempoh 4 bulan dari tarikh Laporan Awal dihantar.

5.4.2. Hasil daripada pengauditan yang telah dijalankan mendapat pada umumnya prestasi pengurusan kewangan di peringkat Kementerian bagi tahun 2008 menunjukkan peningkatan di mana **4 Kementerian adalah pada tahap cemerlang (sangat baik) berbanding dengan hanya satu Kementerian pada tahun 2007**. Sebaliknya, prestasi pengurusan kewangan di peringkat Jabatan bagi tahun 2008 adalah kurang menggalakkan di mana **hanya 2 Jabatan yang berada di tahap cemerlang berbanding dengan 5 Jabatan pada tahun 2007**. Kedudukan tahap prestasi pengurusan kewangan Kementerian dan Jabatan bagi tahun 2007 dan 2008 secara menyeluruh adalah seperti di **Jadual 5.2** manakala pencapaian mengikut Kementerian dan Jabatan bagi tahun 2008 adalah seperti di **Carta 5.1. dan 5.2**.

JADUAL 5.2
TAHAP PRESTASI PENGURUSAN KEWANGAN KEMENTERIAN DAN JABATAN
BAGI TAHUN 2007 DAN 2008

TAHAP PENARAFAN	KEMENTERIAN		JABATAN	
	2008	2007	2008	2007
Cemerlang	4	1	2	5
Baik	20	22	21	20
Memuaskan	3	5	10	6

CARTA 5.1
TAHAP PRESTASI PENGURUSAN KEWANGAN KEMENTERIAN
BAGI TAHUN 2008

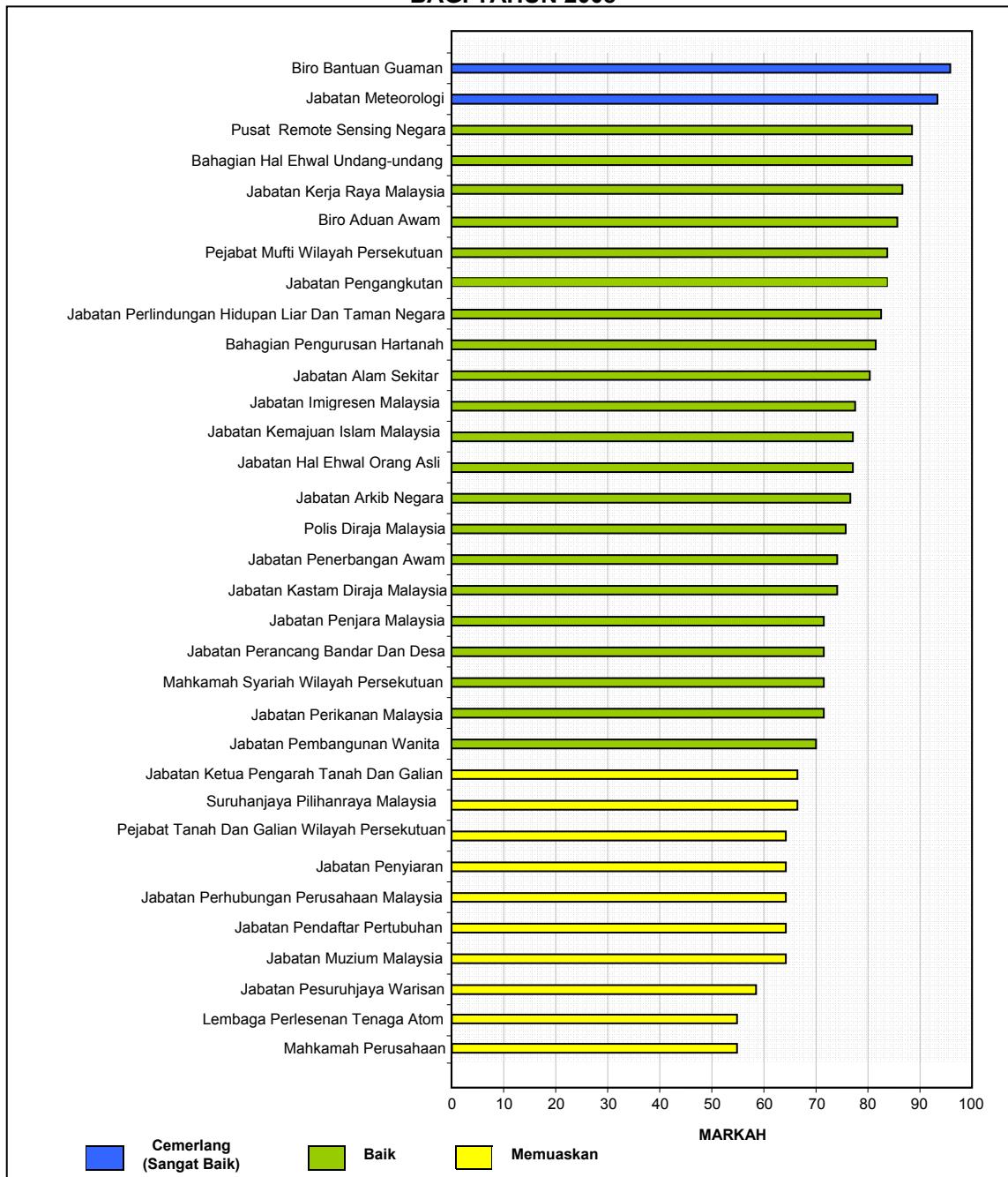

Nota :

Berikut daripada pengumuman kabinet baru pada bulan April 2009, status 5 Kementerian adalah seperti berikut :-

- Kementerian Perdagangan Dalam Negeri Dan Hal Ehwal Pengguna dikenali sebagai Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan.*
- Kementerian Penerangan telah dicantumkan dengan Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian Dan Warisan dan dikenali sebagai Kementerian Penerangan, Komunikasi Dan Kebudayaan.*
- Kementerian Tenaga, Air Dan Komunikasi dikenali sebagai Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau Dan Air.*
- Kementerian Pembangunan Usahawan Dan Koperasi telah dibubarkan.*

CARTA 5.2
TAHAP PRESTASI PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN
BAGI TAHUN 2008

5.5. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara umumnya, prestasi pengurusan kewangan di Ibu Pejabat Kementerian dan Jabatan adalah baik. Bagaimanapun, prestasinya masih boleh dipertingkatkan lagi sekiranya Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan bukan sahaja mengambil tindakan memperbetulkan kelemahan yang telah dibangkitkan oleh pihak Audit, bahkan juga mengambil tindakan *preventive* bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang. Bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan, pertimbangan perlu diberi kepada perkara berikut :-

5.5.1. Di peringkat Kementerian dan Jabatan, Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) antara lainnya telah dipertanggungjawabkan untuk membincangkan isu yang dibangkitkan oleh pihak Audit. Bagaimanapun, didapati JPKA tidak berupaya untuk membincangkan isu tersebut secara mendalam memandangkan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 8 Tahun 2004 telah menetapkan pelbagai perkara yang perlu dibincangkan oleh Jawatankuasa ini. Bagi membolehkan isu yang dibangkitkan oleh pihak Audit dapat dibincangkan dengan lebih fokus, Pegawai Pengawal hendaklah mewujudkan satu Jawatankuasa Audit. Jawatankuasa ini yang dipengerusikan oleh Timbalan Ketua Setiausaha/Timbalan Ketua Pengarah hendaklah dipertanggungjawabkan untuk memastikan tindakan *corrective* dan *preventive* diambil. Tindakan *corrective* adalah untuk memastikan kelemahan yang dibangkitkan dapat diperbetulkan. Manakala tindakan *preventive* adalah bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang. Jawatankuasa Audit hendaklah melaporkan hasil perbincangannya kepada JPKA.

5.5.2. Pegawai Pengawal hendaklah memastikan jawatankuasa yang telah diwujudkan berfungsi dengan berkesan dengan mematuhi "Panduan Pengurusan Mesyuarat Dan Urusan Jawatankuasa-jawatankuasa Kerajaan" yang dikeluarkan melalui Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bilangan 2 Tahun 1991.

5.5.3. Memandangkan pengauditan terhadap pengurusan kewangan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara bagi tujuan memberi penarafan adalah terhad kepada beberapa Pusat Tanggungjawab (PTJ) sahaja, Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan patut mengarahkan Unit Audit Dalamnya menjalankan pengauditan di PTJ-PTJ yang lain untuk memastikan sama ada kelemahan yang sama juga berlaku di pejabat berkenaan. Sehubungan ini, adalah disyorkan supaya Unit Audit Dalam bekerjasama dengan Jabatan Audit Negara untuk melaksanakan pengauditan bagi tujuan memberi penarafan kepada tahap pengurusan kewangan Kementerian/Jabatan Persekutuan yang berkenaan.

5.5.4. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu memastikan Unit Audit Dalam berfungsi dengan lebih cekap dan berkesan. Bagi tujuan ini, Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan hendaklah memastikan Unit Audit Dalamnya mempunyai kakitangan yang mencukupi dari segi bilangan, gred dan kepakaran. Unit ini hendaklah diberi kebebasan untuk melaksanakan pengauditan dan melaporkan penemuannya. Setiap proses kerja pengauditan mesti mempunyai mekanisme yang boleh menjamin kualiti dan integritinya.

5.5.5. Bagi memperbaiki tahap pengurusan kewangan, penglibatan Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu dipertingkatkan. Mereka perlu terlibat secara *hands-on* dalam urusan tersebut.

5.5.6. Tindakan surc妖 dikenakan terhadap mereka yang gagal memungut hasil/membuat bayaran yang tidak teratur. Surc妖 juga patut diambil terhadap Ketua Setiausaha/Jabatan/Bahagian yang gagal mengambil tindakan terhadap pegawai bawahan yang gagal melaksanakan tanggungjawab mereka.

JABATAN KASTAM DIRAJA MALAYSIA

6. PENGURUSAN KEWANGAN DI IBU PEJABAT DAN CAWANGAN KASTAM NEGERI

6.1. LATAR BELAKANG

Jabatan Kastam Diraja Malaysia (Jabatan Kastam) yang ditubuhkan di bawah Kementerian Kewangan bertanggungjawab memungut cukai dan duti Kastam, memberi fasilitasi kepada sektor perdagangan dan perindustrian serta mengawal keselamatan perdagangan dan perindustrian. Jabatan Kastam merupakan salah satu Jabatan yang memungut hasil yang terbesar di negara ini. Pada tahun 2008, Jabatan Kastam telah mengutip hasil berjumlah RM28.46 bilion. Bagi memastikan pengurusan kutipan hasil Kerajaan dapat dilaksanakan dengan lancar dan berkesan, Jabatan Kastam telah menujuhkan Cawangan Jabatan Kastam di setiap negeri.

6.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan dijalankan untuk menilai tahap prestasi pengurusan kewangan di Ibu Pejabat Jabatan Kastam Diraja Malaysia (Ibu Pejabat) dan Cawangan Kastam Negeri dari segi pematuhan kepada undang-undang dan peraturan kewangan yang ditetapkan dengan memberi penarafan berdasarkan Indeks Akauntabiliti.

6.3. SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

6.3.1. Pengauditan telah dijalankan di Ibu Pejabat Jabatan Kastam dan 14 Cawangan Kastam Negeri dengan memberi tumpuan terhadap 6 aspek kawalan utama iaitu kawalan pengurusan, kawalan bajet, kawalan terimaan, kawalan perbelanjaan, pengurusan kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit serta pengurusan aset dan stor.

6.3.2. Bagi menilai tahap kawalan yang telah diwujudkan bagi setiap aspek kawalan utama yang dinyatakan di atas, pengauditan telah dijalankan dengan menyemak rekod dan dokumen kewangan bagi tempoh bulan Januari hingga Disember 2008. Temu bual juga telah dilakukan dengan pegawai yang berkenaan. Di samping itu, pemeriksaan fizikal telah dilakukan terhadap aset yang dimiliki oleh Jabatan Kastam.

6.4. PENEMUAN AUDIT

6.4.1. Kawalan Pengurusan

6.4.1.1. Semakan Audit mendapati secara keseluruhannya **kawalan pengurusan di Jabatan Kastam berada pada tahap kurang memuaskan**. Di peringkat Ibu Pejabat, penambahbaikan perlu dibuat dengan menyediakan

Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja yang lengkap dan kemas kini; menjalankan pemeriksaan mengejut; mengadakan mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) setiap suku tahun dan membincangkan perkara yang ditetapkan serta memastikan semua pegawai dan kakitangan mengikuti latihan sekurang-kurangnya 7 hari dalam setahun.

6.4.1.2. Bagi Cawangan Kastam Negeri, perkara yang sama seperti tersebut di atas juga perlu diambil tindakan pembetulan. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan kawalan pengurusan adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 6.1
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN KAWALAN PENGURUSAN**

CAWANGAN KASTAM NEGERI	KAWALAN PENGURUSAN							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Johor	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	X
Kedah	X	X	X	X	X	X	X	✓
Kelantan	X	X	X	X	X	X	X	X
Melaka	✓	X	X	✓	✓	X	X	✓
Negeri Sembilan	✓	X	X	X	✓	X	X	X
Pahang	✓	X	✓	✓	✓	✓	X	✓
Perak	✓	X	✓	✓	X	X	✓	X
Perlis	X	X	X	X	X	X	X	X
Pulau Pinang	X	X	X	X	✓	X	X	X
Sabah	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	X
Sarawak	✓	X	X	X	✓	X	X	✓
Selangor	X	X	X	X	X	X	✓	X
Terengganu	X	X	✓	✓	X	X	X	✓
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	✓	✓	X	X	✓	✓	X	X

Nota : ✓ - Mematuhi X - Tidak Mematuhi

1. Carta organisasi disediakan dengan lengkap dan kemas kini
2. Penurunan kuasa dibuat dengan teratur
3. Manual Prosedur Kerja disediakan dengan lengkap dan kemas kini
4. Fail Meja disediakan dengan lengkap dan kemas kini
5. Pemeriksaan mengejut dijalankan dengan teratur
6. Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun telah melaksanakan fungsi seperti mana yang ditetapkan
7. Laporan Suku Tahun disediakan dan dikemukakan kepada Ibu Pejabat
8. Pegawai menghadiri latihan sekurang-kurangnya 7 hari dalam setahun

6.4.2. Kawalan Bajet

6.4.2.1. Adalah didapati Ibu Pejabat telah mengagihkan peruntukan dengan segera ke semua Pusat Tanggungjawab di bawah kawalannya. Pindah peruntukan juga telah diuruskan dengan teratur. Bagaimanapun, Perjanjian Program lewat dikemukakan ke Perbendaharaan Malaysia manakala Laporan Keperluan Aliran Wang Tunai hanya dikemukakan sekali kepada Perbendaharaan Malaysia dalam tahun 2008.

6.4.2.2. Semakan Audit di Cawangan Kastam Negeri mendapati **kesemua cawangan tersebut telah mengemukakan cadangan bajet ke Ibu Pejabat dan merekodkan waran yang diterima dengan lengkap dan kemas kini dalam Buku Vot.** Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan kawalan bajet adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 6.2
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN
KEWANGAN BERHUBUNG DENGAN KAWALAN BAJET

CAWANGAN KASTAM NEGERI	KAWALAN BAJET	
	Penyediaan Bajet	Pengagihan Peruntukan
	1	2
Johor	✓	✓
Kedah	✓	✓
Kelantan	✓	✓
Melaka	✓	✓
Negeri Sembilan	✓	✓
Pahang	✓	✓
Perak	✓	✓
Perlis	✓	✓
Pulau Pinang	✓	✓
Sabah	✓	✓
Sarawak	✓	✓
Selangor	✓	✓
Terengganu	✓	✓
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	✓	✓

Nota : ✓ - Mematuhi

1. Cawangan Negeri mengemukakan cadangan bajet ke Ibu Pejabat
2. Buku Vot dikemas kini dengan semua peruntukan yang diterima dari Ibu Pejabat

6.4.3. Kawalan Terimaan

6.4.3.1. Secara keseluruhannya, semakan Audit mendapati pematuhan terhadap kawalan terimaan di peringkat Ibu Pejabat adalah baik.

6.4.3.2. Semakan Audit juga mendapati **Cawangan Kastam Negeri telah mematuhi peraturan berkaitan kawalan terimaan kecuali kawalan terhadap penerimaan melalui mel dan perakaunan terimaan.** Selain itu, **Pengarah Cawangan Negeri Perlis, Kedah, Kelantan dan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur perlu meningkatkan pemantauan terhadap penggunaan borang hasil.** Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan kawalan terimaan adalah seperti di jadual berikut : -

JADUAL 6.3
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN KAWALAN TERIMAAN

CAWANGAN KASTAM NEGERI	KAWALAN TERIMAAN														
	Borang Hasil				Penerimaan Wang				Penerimaan Melalui Mel			Kemasukan Pungutan Ke Bank			Perakaunan Terimaan
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Johor	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	TB		✓	✓	✓	X	✓
Kedah	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	TB	X	✓
Kelantan	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	✓
Melaka	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	TB	✓
Negeri Sembilan	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	TB	✓	✓
Pahang	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓
Perak	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Perlis	✓	X	X	X	✓	✓	✓	✓	TB		✓	✓	✓	X	✓
Pulau Pinang	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	TB		✓	✓	✓	✓	X
Sabah	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	X
Sarawak	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	X	X
Selangor	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓
Terengganu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	TB	X	X
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	X	✓	✓	X	✓

Nota : ✓ - Mematuhi X - Tidak Mematuhi TB - Tidak Berkenaan

1. Borang hasil direkodkan dengan kemas kini dalam Daftar Borang Hasil (Kew. 67) dan disimpan dengan selamat
2. Borang hasil yang diterima disemak dan diperakui betul tentang ketepatan nombor siri dan dikeluarkan mengikut susunan nombor yang betul
3. Semakan mingguan dijalankan untuk memastikan resit yang belum digunakan masih utuh
4. Setiap resit rasmi direkodkan dalam Buku Tunai pada hari yang sama pungutan diterima dan Buku Tunai disemak setiap hari
5. Hasil yang dikutip adalah mengikut kadar yang dibenarkan
6. Resit dikeluarkan dengan segera bagi semua kutipan di kaunter
7. Ciri-ciri keselamatan wujud di ruang kasyer membuat kutipan
8. Notis kepada orang awam untuk meminta resit dipaparkan di tempat yang mudah dilihat
9. Daftar Mel diseleggarakan dengan lengkap dan kemas kini
10. Resit dikeluarkan pada hari yang sama pungutan diterima melalui mel dan dihantar kepada pembayar selewat-lewatnya hari berikutnya
11. Pungutan dimasukkan ke bank dengan segera
12. Pegawai bertanggungjawab menyemak penyata pemungut dan slip bank
13. Kutipan yang tidak sempat dibankkan disimpan dengan selamat
14. Akaun Tunai Bulanan diserahkan kepada Pejabat Perakaunan dalam tempoh ditetapkan
15. Penyata Penyesuaian Hasil disediakan dengan tepat dan betul

6.4.4. Kawalan Perbelanjaan

6.4.4.1. Perakaunan

- a. Semakan Audit mendapati Ibu Pejabat tidak menyediakan penyata penyesuaian perbelanjaan pembangunan dan juga tidak membuat semakan terhadap Buku Vot.
- b. Adalah didapati beberapa Cawangan Kastam Negeri tidak membuat semakan terhadap Buku Vot dan tidak menyediakan penyata

penyesuaian perbelanjaan dengan lengkap, tepat dan betul. Selain itu, didapati kesemua Cawangan Kastam Negeri kecuali Cawangan Kastam Negeri Terengganu tidak mengemukakan penyata penyesuaian perbelanjaan kepada Pejabat Perakaunan mengikut tempoh yang ditetapkan. Bagi Cawangan Kastam Negeri Terengganu, tarikh penghantaran penyata tersebut tidak dapat disahkan. **Jabatan Kastam** perlu meningkatkan pemantauan bagi memastikan peraturan berkaitan pengurusan perakaunan dipatuhi. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan perakaunan adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 6.4
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN PERAKAUNAN

CAWANGAN KASTAM NEGERI	PERAKAUNAN			
	1	2	3	4
Johor	✓	✓	✗	✗
Kedah	✗	✗	✓	✗
Kelantan	✓	✓	✗	✗
Melaka	✓	✗	✓	✗
Negeri Sembilan	✓	✓	✓	✗
Pahang	✓	✓	✓	✗
Perak	✓	✗	✗	✗
Perlis	✓	✗	✓	✗
Pulau Pinang	✓	✗	✓	✗
Sabah	✓	✓	✗	✗
Sarawak	✗	✓	✗	✗
Selangor	✓	✓	✓	✗
Terengganu	✓	✗	✗	TM
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	✓	✗	✓	✗

Nota : ✓ - Mematuhi ✗ - Tidak Mematuhi TM - Tiada Maklumat

1. Tanggungan dan perbelanjaan dicatat dengan betul
2. Buku Vot atau Buku Vot Elektronik diperiksa oleh penyelia
3. Penyata Penyesuaian Perbelanjaan disediakan dengan lengkap, tepat dan betul
4. Penyata Penyesuaian dikemukakan kepada Pejabat Perakaunan dalam tempoh ditetapkan

6.4.4.2. Pengurusan Perolehan

Semakan Audit mendapati Ibu Pejabat dan Cawangan Kastam Negeri perlu mengambil tindakan yang sewajarnya untuk memastikan peraturan berkaitan pengurusan perolehan dipatuhi antaranya mematuhi had nilai perolehan secara pembelian terus dan sebut harga, memastikan pesanan tempatan dikeluarkan dahulu sebelum pembelian dibuat, kontrak ditandatangani dalam tempoh 4 bulan dan ePerolehan digunakan bagi setiap pembelian. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan pengurusan perolehan di Cawangan Kastam Negeri adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 6.5
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN PENGURUSAN PEROLEHAN

CAWANGAN KASTAM NEGERI	PENGURUSAN PEROLEHAN												
	Pembelian Terus			Sebut Harga			Kontrak			Kontrak Pusat/Panel Pembekal		ePerolehan	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Johor	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	X	✓	X
Kedah	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	X	TB		✓	X
Kelantan	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	TB	X	X
Melaka	X	✓	✓	X	X	X	✓	✓	✓	X	X	✓	✓
Negeri Sembilan	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	TB		✓	X
Pahang	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	TB	✓	X
Perak	✓	X	X	✓	✓	X	✓	✓	TM	TB		✓	X
Perlis	X	X	✓	✓	✓	✓	X	X	X	✓	TB	✓	✓
Pulau Pinang	X	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	X	TB		X	X
Sabah	✓	✓	X	✓	✓	✓	X	✓	TM	✓	TB	✓	X
Sarawak	TM	✓	✓	TB			✓	✓	X	✓	TB	✓	✓
Selangor	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	TB	✓	✓
Terengganu	✓	✓	✓	TB			✓	X	X	TB		✓	X
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	X	✓	X	X	X	X	✓	✓	TM	✓	TB	✓	✓

Nota :

✓ - Mematuhi
TB - Tidak Berkenaan

X - Tidak Mematuhi
TM - Tiada Maklumat

1. Tiada perolehan bagi setiap jenis item yang melebihi RM50,000 setahun dibuat secara pembelian terus
2. Pesanan tempatan dikeluarkan terlebih dahulu bagi setiap pembelian
3. Rekod perolehan secara pembelian terus dikemukakan ke Ibu Pejabat
4. Tiada perolehan bagi setiap jenis item yang melebihi RM200,000 setahun dibuat melalui sebut harga
5. Maklumat lengkap mengenai pertimbangan dan keputusan sebut harga disimpan oleh urus setia
6. Minit mesyuarat keputusan sebut harga disediakan dan difaikkan
7. Semua kontrak didaftarkan
8. Kontrak dibuat atas nama Kerajaan dan ditandatangani oleh pegawai yang diberi kuasa
9. Kontrak ditandatangani dalam tempoh 4 bulan dari tarikh Surat Setuju Terima dikeluarkan
10. Perolehan dibuat melalui kontrak pusat/panel pembekal
11. Kebenaran Perbendaharaan Malaysia diperoleh terlebih dahulu bagi pembelian yang dibuat luar dari kontrak pusat/panel pembekal
12. e-Perolehan digunakan di Pusat Tanggungjawab yang telah eP enabled
13. Semua pembelian dibuat melalui ePerolehan

6.4.4.3. Pengurusan Bayaran

Secara umumnya, prestasi pengurusan bayaran di peringkat Ibu Pejabat dan Cawangan Kastam Negeri adalah memuaskan. Namun, perhatian perlu diberikan terhadap penyemakan Daftar Bil, pembayaran bil dan penyemakan Laporan (BP21) dengan bil asal memandangkan Ibu Pejabat dan sebahagian Cawangan Kastam Negeri belum mematuhi sepenuhnya peraturan berkenaan. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan pengurusan bayaran di Cawangan Kastam Negeri adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 6.6
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN PENGURUSAN BAYARAN

CAWANGAN KASTAM NEGERI	PENGURUSAN BAYARAN											
	Daftar Bil		Kawalan Dalaman Proses Bayaran				Bayaran Pukal		Panjar Wang Runcit		Pembayaran Di Bawah AP 58(a)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Johor	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kedah	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	TB	
Kelantan	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	TB	
Melaka	X	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Negeri Sembilan	X	X	X	✓	✓	X	✓	X	✓	✓	TB	
Pahang	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Perak	✓	X	✓	✓	✓	X	✓	X	✓	✓	TB	
Perlis	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	X
Pulau Pinang	✓	✓	✓	✓	X	✓	X	X	✓	✓	✓	✓
Sabah	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sarawak	✓	X	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	TB	
Selangor	✓	✓	X	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	✓
Terengganu	✓	X	X	X	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓

Nota : ✓ - Mematuhi X - Tidak Mematuhi TB - Tidak Berkenaan

1. Daftar Bil diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini
2. Daftar Bil disemak oleh pegawai bertanggungjawab
3. Baucar bayaran disokong dengan dokumen yang lengkap dan sempurna
4. Peraturan kewangan semasa dipatuhi
5. Penjenisan pembayaran dibuat dengan betul
6. Pembayaran dibuat tepat pada masanya dan baucar bayaran serta dokumen sokongan ditebuk/dicop "Telah Bayar"
7. Semua bil pukal dibayar melalui Sistem Bayaran Pukal
8. Bil pukal disemak dan disahkan dengan bil asal dan tindakan pembetulan diambil jika ada perbezaan
9. Wang panjar hanya digunakan untuk pembayaran kecil dan segera
10. Wang panjar disimpan di tempat yang selamat dan baki tunai di tangan hendaklah bersamaan dengan baki di Buku Tunai Panjar
11. Pembayaran di bawah AP 58(a) hanya untuk perbelanjaan mengurus sahaja dan justifikasi kelewatan dinyatakan
12. Kelulusan Akauntan Negara diperoleh

6.4.5. Pengurusan Kumpulanwang Amanah Dan Deposit

Secara keseluruhannya, prestasi pengurusan pinjaman kenderaan/komputer, pendahuluan diri dan deposit di peringkat Ibu Pejabat adalah baik. Bagaimanapun, beberapa Cawangan Kastam Negeri perlu menambahbaikkan pengurusan pendahuluan diri dan deposit masing-masing. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan pengurusan kumpulanwang amanah dan deposit di Cawangan Kastam Negeri adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 6.7
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN PENGURUSAN KUMPULANWANG AMANAH DAN DEPOSIT

CAWANGAN KASTAM NEGERI	PENGURUSAN KUMPULANWANG AMANAH DAN DEPOSIT													
	Pinjaman Kenderaan				Pinjaman Komputer				Pendahuluan Diri		Deposit			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Johor	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	TB		✓	X	✓	TK
Kedah	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	X
Kelantan	TB				X	✓	✓	✓	TB		✓	✓	✓	TK
Melaka	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	TB		✓	✓	✓	TK
Negeri Sembilan	TB				TB				X	✓	X	X	✓	TK
Pahang	✓	✓	✓	✓	TB				TB		✓	X	✓	TK
Perak	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	TB		✓	✓	✓	TK
Perlis	TB				X	✓	✓	✓	X	✓	✓	X	✓	TK
Pulau Pinang	✓	✓	X	X	X	✓	✓	✓	TB		✓	✓	✓	TK
Sabah	TB				✓	✓	✓	✓	TB		X	X	✓	X
Sarawak	TB				TB				TB		✓	✓	✓	TK
Selangor	TB				TB				TB		✓	X	✓	TK
Terengganu	TB				✓	✓	✓	BB	X	X	✓	X	✓	X
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	✓	✓	✓	✓	TB				✓	✓	X	X	✓	TK

Nota : ✓ - Mematuhi

BB - Belum Mula Buat Bayaran

X - Tidak Mematuhi

TK - Tiada Deposit Melebihi 12 bulan

TB - Tiada Pinjaman/Pendahuluan Diri Diluluskan Pada Tahun 2008

1. Daftar Pinjaman Kenderaan diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini
2. Kelulusan pinjaman direkodkan di Buku Perkhidmatan Pegawai
3. Bayaran balik pinjaman kenderaan adalah teratur
4. Salinan resit pembelian, Kad Pendaftaran Kenderaan (dicop Hak Milik Dituntut Kerajaan) dan Sijil Insurans Komprehensif difaikkan
5. Daftar Pinjaman Komputer diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini
6. Invois bagi pembelian komputer difaikkan dalam fail peribadi pegawai
7. Kelulusan pinjaman komputer direkodkan dalam Buku Perkhidmatan Pegawai
8. Bayaran balik pinjaman komputer adalah teratur
9. Daftar Pendahuluan Diri diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini
10. Bayaran balik pendahuluan dibuat dalam tempoh ditetapkan
11. Buku akaun utama dan rekod kecil diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini
12. Senarai pendeposit dihantar kepada Jabatan Akauntan Negara dan Jabatan Audit Negara
13. Bayaran balik deposit dibuat dengan teratur
14. Deposit yang tidak dituntut melebihi 12 bulan (serta tidak diperlukan) diwartakan

6.4.6. Pengurusan Aset Dan Stor

6.4.6.1. Kawalan Umum Pengurusan Aset Dan Stor

- a. Adalah didapati pematuhannya terhadap peraturan berkaitan pengurusan aset di peringkat Ibu Pejabat telah menunjukkan peningkatan tetapi masih ada ruang yang perlu ditambahbaikkan antaranya dari segi pengurusan Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan Dan Pegawai Aset (JKPAK), pendaftaran dan pelabelan aset.
- b. Di peringkat Cawangan Kastam Negeri pula, prestasi pengurusan aset adalah pada tahap kurang memuaskan. Sehubungan ini, tindakan sewajarnya perlu diambil bagi memastikan pengurusan aset terutamanya dari segi pendaftaran dan pelabelan aset, melaporkan

kerosakan aset serta verifikasi stok mematuhi peraturan yang ditetapkan. Selain itu, JKPAK perlu mempertingkatkan fungsinya dengan mengadakan mesyuarat mengikut kekerapan yang ditetapkan. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan kawalan umum bagi pengurusan aset dan stor adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 6.8
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN KAWALAN UMUM BAGI PENGURUSAN ASET DAN STOR

CAWANGAN KASTAM NEGERI	KAWALAN UMUM PENGURUSAN ASET DAN STOR												
	Pengurusan JKPAK Dan Pegawai Aset			Pendaftaran Dan Pelabelan Aset			Penggunaan, Penyimpanan Dan Pemeriksaan Aset						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Johor	✓	X	X	X	✓	X	X	X	✓	✓	✓	✓	X
Kedah	✓	X	X	X	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓	X
Kelantan	✓	X	X	✓	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓
Melaka	✓	X	X	X	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓	X
Negeri Sembilan	✓	X	X	X	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓	X
Pahang	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Perak	✓	✓	X	X	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓	X
Perlis	✓	X	✓	X	X	X	✓	X	X	✓	✓	✓	X
Pulau Pinang	✓	X	X	X	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓	X
Sabah	✓	✓	✓	X	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓	X
Sarawak	X	✓	X	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓
Selangor	✓	✓	X	X	✓	X	✓	✓	X	X	X	X	X
Terengganu	✓	✓	X	X	✓	X	✓	X	X	X	X	X	X
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	✓	X	X	X	✓	X	✓	X	X	✓	✓	✓	X

Nota : *JKPAK - Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan*
✓ - Mematuhi X - Tidak Mematuhi

1. Setiap Pusat Tanggungjawab mempunyai pegawai aset
 2. Mesyuarat JKPAK diadakan setiap 3 bulan sekali
 3. Hasil mesyuarat JKPAK dilaporkan kepada Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun
 4. Borang Aset KEW.PA-2/3/4/5/7, Kad Kawalan Stok (KEW. 300 J3) dan Kad Petak (KEW. 300 J4) diselenggara dengan lengkap dan kemas kini
 5. Salinan KEW.PA-4 dan KEW.PA-5 dikemukakan ke Ibu Pejabat setiap tahun
 6. Semua aset dilabelkan dengan "Hak Kerajaan Malaysia" dan nombor siri pendaftaran
 7. Aset yang dibeli digunakan
 8. Kerosakan aset dilaporkan dengan menggunakan Borang Aduan Kerosakan Aset (KEW.PA-9)
 9. Pengeluaran bekalan pejabat adalah teratur
 10. Aset dan item stor disimpan di tempat yang selamat dan sesuai
 11. Aset dan item stor yang sangat menarik atau bernilai tinggi disimpan di tempat yang berasingan/mempunyai kawalan keselamatan yang lebih ketat
 12. Pemeriksaan terhadap aset dilaksanakan sekurang-kurangnya sekali setahun
 13. Verifikasi stok dilaksanakan mengikut pengelasan barang

6.4.6.2. Pengurusan Kenderaan Jabatan

- a. Secara umumnya, prestasi pengurusan kenderaan di Ibu Pejabat perlu dipertingkatkan terutamanya dari segi penyelenggaraan Buku Log dan pengawalan penggunaan Kad Inden Minyak dan kad *Touch n Go*.

b. Sebahagian besar Cawangan Kastam Negeri didapati juga **tidak menyelenggarakan Buku Log, rekod penggunaan Kad Inden Minyak dan kad Touch n Go dengan lengkap dan kemas kini**. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan pengurusan kenderaan Jabatan adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 6.9
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN PENGURUSAN KENDERAAN**

CAWANGAN KASTAM NEGERI	PENGURUSAN KENDERAAN										
	Pegawai Kenderaan		Penggunaan Kenderaan			Penggunaan Kad Inden Minyak			Penggunaan Kad Touch n Go Bagi Bayaran Tol		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Johor	✓	✓	✓	X	✓	✓	X	✓	X	✓	X
Kedah	X	✓	X	X	✓	✓	X	X	X	✓	X
Kelantan	✓	✓	✓	X	X	X	X	X	✓	✓	X
Melaka	X	✓	X	X	✓	X	X	✓	X	X	X
Negeri Sembilan	✓	✓	X	X	✓	✓	X	✓	X	✓	✓
Pahang	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Perak	✓	✓	✓	X	X	X	X	X	✓	✓	✓
Perlis	X	X	X	X	TM	X	X	X	X	✓	X
Pulau Pinang	✓	X	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	X
Sabah	✓	✓	✓	X	X	X	X	X	Tiada Kad		
Sarawak	✓	✓	X	X	X	✓	X	X	✓	X	X
Selangor	X	X	X	X	✓	X	X	✓	X	X	X
Terengganu	✓	✓	X	X	TM	✓	X	X	✓	✓	X
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	✓	✓	✓	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓

Nota : ✓ - Mematuhi X - Tidak Mematuhi TM - Tiada Maklumat

1. Pegawai Kenderaan dilantik
2. Fail sejarah diselenggarakan bagi setiap kenderaan
3. Kenderaan digunakan dengan kelulusan Pegawai Kenderaan
4. Buku Log diselenggarakan untuk semua kenderaan dengan lengkap dan kemas kini
5. Penggunaan minyak adalah munasabah
6. Kad Inden Minyak disimpan oleh Pegawai Kenderaan
7. Buku Rekod Pergerakan Kad Inden Minyak diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini
8. Penyata Pembelian/Penyata Kad Inden Minyak disemak kepada salinan resit dan disahkan oleh pemegang kad sebelum bayaran dilakukan
9. Daftar Kad Touch n Go diselenggarakan dengan lengkap
10. Kad Touch n Go disimpan oleh Pegawai Kenderaan
11. Daftar Penggunaan Kad Touch n Go diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini

6.4.6.3. Penyenggaraan Aset, Pelupusan, Kehilangan Dan Hapus Kira

Adalah didapati penyenggaraan aset tidak dirancang dan dilaksanakan dengan teratur di peringkat Ibu Pejabat. Di peringkat Cawangan Kastam Negeri, perhatian yang serius perlu diberi terhadap penyelenggaraan daftar untuk merekodkan aset yang perlu/telah dibuat penyenggaraan dan penyediaan program penyenggaraan aset. Bagi kes kehilangan aset yang berlaku di beberapa Cawangan Kastam Negeri, peraturan berkaitan **pengurusan kehilangan dan hapus kira aset seperti mana yang dinyatakan di Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 hendaklah dipatuhi sewajarnya**. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung

dengan pengurusan penyenggaraan, pelupusan, kehilangan dan hapus kira asset di Cawangan Kastam Negeri adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 6.10
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN PENYENGGARAAN, PELUPUSAN,
KEHILANGAN DAN HAPUS KIRA ASET

CAWANGAN KASTAM NEGERI	PENYENGGARAAN, PELUPUSAN, KEHILANGAN DAN HAPUS KIRA ASET														
	Penyenggaraan Aset			Pelupusan Aset				Kehilangan Dan Hapus Kira Aset							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Johor	X	X	X	✓	✓		TB	X	✓	X	X	X	✓	✓	
Kedah	X	X	X	Tiada Pelupusan				TK							
Kelantan	X	X	X	Tiada Pelupusan				✓	✓	✓	X	X	✓	✓	
Melaka	X	X	X	✓	✓	✓	✓	TK							
Negeri Sembilan	X	X	X	✓	✓		TB	TK							
Pahang	X	X	X	✓	✓	✓	✓	TK							
Perak	X	X	X	✓	X		TB	X	X	X	X	X	✓	✓	
Perlis	X	X	X	✓	X		TB	TK							
Pulau Pinang	✓	X	X	✓	X	X	X	X	✓	X	X	X	✓	X	
Sabah	X	X	X	✓	X	✓	✓	TK							
Sarawak	X	X	X	Tiada Pelupusan				TK							
Selangor	X	X	X	X	X	X	✓	✓	TK						
Terengganu	X	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	TK						
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	X	X	X	✓	X	✓	✓	TK							

Nota : TK - Tiada Kes Kehilangan Dan Hapus Kira Aset Dilaporkan Pada Tahun 2008

✓ - Mematuhi

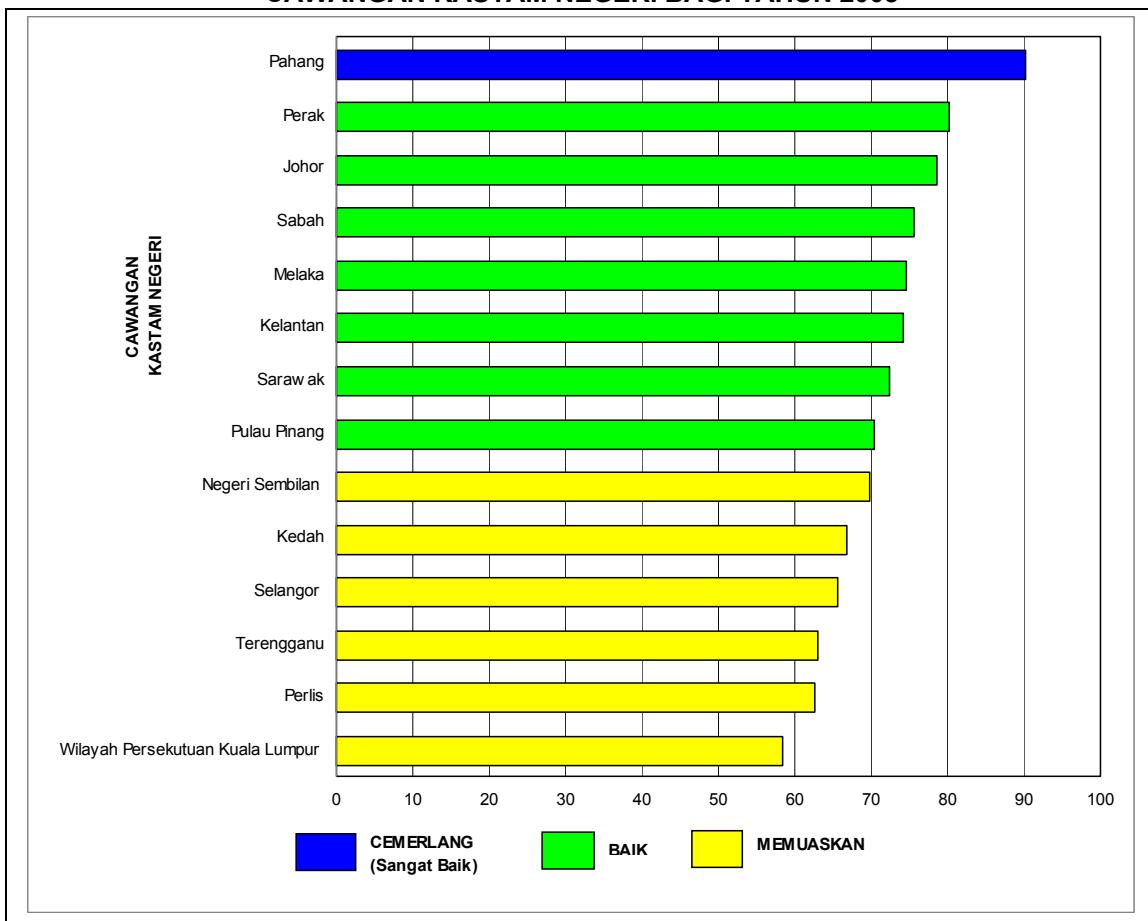
X - Tidak Mematuhi

TB - Belum Dilupuskan

1. Aset yang memerlukan penyenggaraan dikenal pasti dan disenaraikan dalam KEW.PA-13
2. Program Penyenggaraan Disediakan dan penyenggaraan dilaksanakan seperti yang dirancang
3. Penyenggaraan yang dilaksanakan direkod dengan lengkap dan kemas kini dalam Daftar Penyenggaraan Harta Modal (KEW.PA-14)
4. Pelantikan Ahli Lembaga Pemeriksa masih berkuat kuasa semasa pemeriksaan dijalankan
5. Lembaga Pemeriksa menyediakan Laporan Lembaga Pemeriksa (KEW.PA-17) dan dikemukakan kepada Urus Setia Pelupusan dalam tempoh 2 minggu selepas pemeriksaan
6. Pelupusan dilaksanakan dalam tempoh 3 bulan dari tarikh surat kelulusan
7. Sijil Penyaksian Pemusnahan Aset Alih Kerajaan (KEW.PA-18) dan Sijil Pelupusan Aset (KEW.PA-19) disediakan
8. Pegawai melaporkan kehilangan aset kepada Ketua Jabatan dengan serta merta
9. Laporan Polis dibuat dalam tempoh 24 jam dari waktu kehilangan
10. Laporan Awal disediakan dan kemukakan bersama salinan Laporan Polis kepada Pegawai Pengawal dan Perpendaharaan dalam tempoh 2 hari bekerja dari tarikh kehilangan
11. Salinan Laporan Awal dikemukakan kepada Akauntan Negara, Ketua Audit Negara atau wakil tempatan Ketua Audit Negara
12. Jawatankuasa Penyiasat dilantik secara teratur
13. Laporan Akhir (KEW.PA-30/Lampiran K) disediakan dalam tempoh 2 bulan
14. Laporan Akhir dikemukakan kepada Kuasa Melulus dalam tempoh 4 bulan

6.5. Seperti mana yang dilaporkan dalam perenggan 5.4.2. Bahagian II laporan ini, prestasi pengurusan kewangan **Ibu Pejabat Jabatan Kastam adalah pada tahap baik**. Bagi Cawangan Kastam Negeri pula, prestasi pengurusan kewangan **Cawangan Kastam Negeri Pahang berada pada tahap cemerlang (sangat baik), 7 Cawangan Kastam Negeri berada pada tahap baik manakala 6 Cawangan Kastam Negeri yang lain hanya berada pada tahap memuaskan**. Tahap prestasi pengurusan kewangan Cawangan Kastam Negeri adalah seperti di carta berikut :-

CARTA 6.1
TAHAP PRESTASI PENGURUSAN KEWANGAN
CAWANGAN KASTAM NEGERI BAGI TAHUN 2008

6.6 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara keseluruhannya, prestasi pengurusan kewangan Jabatan Kastam masih perlu dipertingkatkan. Beberapa kelemahan dari aspek kawalan pengurusan; kawalan terhadap penerimaan melalui mel; perakaunan hasil dan perbelanjaan; pengurusan pembelian terus; perolehan melalui ePerolehan serta pengurusan aset perlu ditangani dengan segera. Sehubungan ini, adalah disyorkan supaya Jabatan Kastam memberi pertimbangan terhadap perkara berikut :-

- 6.6.1. Mewujudkan mekanisme pemantauan yang teratur dan memastikan pemeriksaan berkala dibuat terhadap kerja pegawai bawahan. Jawatankuasa yang ditubuhkan harus melaksanakan fungsi seperti mana yang ditetapkan.
- 6.6.2. Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja perlu disediakan dengan lengkap dan kemas kini supaya ia boleh dijadikan rujukan yang relevan dengan persekitaran kerja semasa.
- 6.6.3. Memastikan setiap pegawai menghadiri kursus sekurang-kurangnya 7 hari dalam setahun dan pusingan kerja dilaksanakan bagi mempelbagaikan kemahiran serta meningkatkan kompetensi pegawai.

6.6.4. Rekod kewangan dan perakaunan perlu diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini. Pemeriksaan berkala oleh pegawai penyelia terhadap rekod kewangan dan perakaunan perlu dilaksanakan.

6.6.5. Pengurusan perolehan dilaksanakan mengikut peraturan dan had nilai yang ditetapkan.

6.6.6. Rekod berkaitan aset dan bekalan pejabat perlu diselenggarakan dengan lengkap dan teratur. Pemeriksaan dan penyenggaraan aset dijalankan mengikut tempoh yang ditetapkan dan aset yang telah usang serta tidak boleh diguna dilupuskan dengan sewajarnya.

KEMENTERIAN LUAR NEGERI

7. PENGURUSAN KEWANGAN PEJABAT PERWAKILAN MALAYSIA DI LUAR NEGARA

7.1. LATAR BELAKANG

Kementerian Luar Negeri (Kementerian) adalah bertanggungjawab untuk memelihara, mengukuh dan mempertingkatkan hubungan dan kerjasama dua hala dengan negara luar. Ia merangkumi pelbagai bidang iaitu politik dan keselamatan; perdagangan dan pelaburan; kebudayaan dan sosial; pelancongan; pendidikan serta sains dan teknologi. Untuk tujuan ini, Kementerian telah menubuhkan 105 pejabat perwakilan di 83 negara. Semua pejabat tersebut diketuai sama ada oleh Duta atau Pesuruhjaya Tinggi atau Konsulat Jeneral. Perbelanjaan mengurus bagi semua pejabat perwakilan di luar negara untuk tahun 2008 adalah berjumlah RM375.39 juta.

7.2. OBJEKTIF DAN SKOP PENGAUDITAN

7.2.1. Pengauditan ini dijalankan untuk menentukan sama ada pengurusan kewangan pejabat-pejabat perwakilan di luar negara adalah mematuhi peraturan kewangan yang telah ditetapkan.

7.2.2. Pengauditan dijalankan dengan menyemak rekod dan dokumen kewangan bagi tahun 2008 di 11 pejabat perwakilan seperti berikut :-

- a. Kedutaan Besar Malaysia, Berne, Switzerland
- b. Pejabat Perutusan Tetap Malaysia Ke Bangsa-bangsa Bersatu, Geneva, Switzerland
- c. Kedutaan Besar Malaysia, Manama, Bahrain
- d. Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman
- e. Kedutaan Besar Malaysia, Doha, Qatar
- f. Konsulat Jeneral Malaysia, Mumbai, India
- g. Kedutaan Besar Malaysia, Dublin, Ireland
- h. Suruhanjaya Tinggi Malaysia, London, United Kingdom
- i. Konsulat Jeneral Malaysia, Chennai, India
- j. Suruhanjaya Tinggi Malaysia, New Delhi, India
- k. Suruhanjaya Tinggi Malaysia, Islamabad, Pakistan

7.2.3. Semakan yang dijalankan memberi tumpuan terhadap 7 elemen pengurusan kewangan iaitu kawalan pengurusan; kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan; pengurusan deposit/pendahuluan; pengurusan aset dan inventori; wang di tangan dan pengurusan panjar.

7.2.4. Temu bual dengan pegawai bertanggungjawab telah dilakukan di pejabat-pejabat perwakilan yang dilawati. Lawatan ke pejabat perwakilan tersebut bermula daripada bulan Mac hingga November 2008. Di samping itu, pemeriksaan fizikal juga dilakukan terhadap aset pejabat-pejabat berkenaan termasuk bangunan yang dimiliki dan disewa oleh Kerajaan.

7.3. PENEMUAN AUDIT

7.3.1. Kawalan Pengurusan

Semakan Audit di 11 pejabat perwakilan mendapati **pematuhan terhadap kawalan pengurusan seperti penyediaan Fail Meja dan Manual Prosedur Kerja adalah kurang memuaskan**. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan kawalan pengurusan adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 7.1
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN KAWALAN PENGURUSAN**

PEJABAT PERWAKILAN	KAWALAN PENGURUSAN						
	1	2	3	4	5	6	7
Kedutaan Besar Malaysia, Berne, Switzerland	✓	✓	X	✓	TB	TB	X
Pejabat Perutusan Tetap Malaysia Ke Bangsa-bangsa Bersatu, Geneva, Switzerland	✓	✓	✓	✓	TB	TB	✓
Kedutaan Besar Malaysia, Manama, Bahrain	X	X	✓	✓	TB	TB	✓
Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman	X	X	X	X	✓	TB	TB
Kedutaan Besar Malaysia, Doha, Qatar	X	X	✓	X	TB	TB	X
Konsulat Jeneral Malaysia Mumbai, India	✓	✓	✓	✓	TB	TB	TB
Kedutaan Besar Malaysia Dublin, Ireland	X	X	✓	✓	TB	TB	X
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, London, United Kingdom	✓	X	TB	✓	X	TB	✓
Konsulat Jeneral Malaysia Chennai, India	✓	✓	X	✓	✓	X	✓
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, New Delhi, India	X	X	✓	X	TB	✓	✓
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, Islamabad, Pakistan	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PERATUS PEMATUHAN	55%	45%	70%	73%	75%	67%	67%

Nota : ✓ - Mematuhi X - Tidak Mematuhi TB - Tidak Berkaitan

1. *Manual Prosedur Kerja disediakan dengan lengkap dan kemas kini*
2. *Fail Meja disediakan dengan lengkap dan kemas kini*
3. *Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun telah melaksanakan fungsi seperti ditetapkan*
4. *Penurunan kuasa dibuat dengan teratur*
5. *Teguran Jabatan Audit Negara dijawab dan tindakan susulan diambil*
6. *Teguran Unit Audit Dalam dijawab dan tindakan susulan diambil*
7. *Pemeriksaan mengejut telah dilaksanakan mengikut ketetapan*

Pada pandangan Audit, Kementerian patut mewujudkan mekanisme pemantauan yang teratur di peringkat pejabat perwakilan untuk memastikan pengurusan kewangan dilaksanakan dengan berkesan seperti menyediakan Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja yang lengkap; memastikan Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun melaksanakan fungsi

sepertimana yang ditetapkan serta menjalankan pemeriksaan mengejut mengikut tempoh yang ditetapkan.

7.3.2. Kawalan Terimaan

Secara umumnya, kawalan terimaan bagi 11 pejabat perwakilan yang dilawati adalah memuaskan dari aspek penyelenggaraan borang hasil dan Daftar Mel (bagi 5 pejabat perwakilan yang ada menerima kutipan hasil melalui mel) serta kemasukan pungutan ke bank melainkan penyelenggaraan Buku Tunai yang perlu diperbaiki. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan kawalan terimaan adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 7.2
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN KAWALAN TERIMAAN

PEJABAT PERWAKILAN	KAWALAN TERIMAAN				
	1	2	3	4	5
Kedutaan Besar Malaysia, Berne, Switzerland	✓	✓	✓	✓	TB
Pejabat Perutusan Tetap Malaysia Ke Bangsa-bangsa Bersatu Geneva, Switzerland	✓	✓	✓	TB	TB
Kedutaan Besar Malaysia, Manama, Bahrain	✓	X	X	X	TB
Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman	✓	✓	X	X	TB
Kedutaan Besar Malaysia, Doha, Qatar	✓	✓	✓	✓	TB
Konsulat Jeneral Malaysia, Mumbai, India	✓	✓	X	✓	TB
Kedutaan Besar Malaysia, Dublin, Ireland	✓	✓	✓	✓	✓
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, London, United Kingdom	✓	✓	✓	✓	✓
Konsulat Jeneral Malaysia, Chennai, India	✓	✓	✓	✓	✓
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, New Dehli, India	X	X	✓	✓	✓
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, Islamabad, Pakistan	✓	✓	✓	✓	✓
JUMLAH PEMATUHAN	91%	82%	73%	80%	100%

Nota : ✓ - Mematuhi X - Tidak Mematuhi TB - Tidak Berkaitan

1. Daftar Borang Hasil Yang Dikawal (Kew. 67) diselenggarakan dengan teratur
2. Borang hasil (resit/lesen/permit) yang dikeluarkan untuk diguna disimpan dengan selamat dan diselenggara dengan teratur
3. Buku Tunai diselenggarakan dengan lengkap, disemak dan dikemukakan kepada Kementerian dalam tempoh ditetapkan
4. Semua kutipan dibankkan dengan segera dan tepat serta keselamatan dijaga
5. Daftar Mel diselenggarakan dengan lengkap dan disemak

Pada pandangan Audit, Kementerian perlu memastikan kakitangan terlibat memahami sepenuhnya peraturan berkaitan kawalan terimaan khususnya dari aspek penyelenggaraan Buku Tunai.

7.3.3. Kawalan Perbelanjaan

7.3.3.1. Sebagai pemegang waran, Ketua Perwakilan menurunkan kuasanya kepada Ketua Canseri untuk mentadbir dan mengurus hal ehwal kewangan dan

pentadbiran pejabat perwakilan. Bagi tahun 2008, peruntukan mengurus bagi 11 pejabat perwakilan yang dilawati adalah berjumlah RM42.91 juta manakala perbelanjaannya pula berjumlah RM49.82 juta. **Adalah diperhatikan 7 daripada 11 pejabat perwakilan yang dilawati telah berbelanja melebihi daripada peruntukan yang diagihkan oleh Kementerian Luar Negeri untuk menampung keperluan yang mendesak/luar jangkaan.** Maklumat peruntukan dan perbelanjaan mengurus bagi setiap pejabat tersebut adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 7.3
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN MENGURUS
PEJABAT PERWAKILAN BAGI TAHUN 2008**

PEJABAT PERWAKILAN	PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	% PERBELANJAAN
Kedutaan Besar Malaysia, Berne, Switzerland	4.76	5.32	112
Pejabat Perutusan Tetap Malaysia Ke Bangsa-bangsa Bersatu, Geneva, Switzerland	7.46	8.56	115
Kedutaan Besar Malaysia, Manama, Bahrain	3.02	2.57	85
Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman	1.86	1.76	95
Kedutaan Besar Malaysia, Doha, Qatar	2.65	2.83	107
Kedutaan Besar Malaysia, Mumbai, India	2.48	1.83	74
Kedutaan Besar Malaysia, Dublin, Ireland	3.18	3.28	103
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, London, United Kingdom	11.88	18.37	155
Konsulat Jeneral Malaysia, Chennai, India	1.19	1.36	114
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, New Delhi, India	2.65	2.77	105
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, Islamabad, Pakistan	1.78	1.17	65

7.3.3.2. Secara umumnya, **prestasi kawalan perbelanjaan bagi 11 pejabat perwakilan yang dilawati hanya pada tahap memuaskan. Sebahagian besar pejabat masih tidak mematuhi sepenuhnya peraturan berhubung dengan penyediaan Daftar Kontrak dan Daftar Bil.** Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan kawalan perbelanjaan adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 7.4
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN KAWALAN PERBELANJAAN**

PEJABAT PERWAKILAN	KAWALAN PERBELANJAAN				
	1	2	3	4	5
Kedutaan Besar Malaysia, Berne, Switzerland	✓	✓	✓	✓	✓
Pejabat Perutusan Tetap Malaysia Ke Bangsa-bangsa Bersatu, Geneva, Switzerland	✓	✓	✓	✓	✓
Kedutaan Besar Malaysia, Manama, Bahrain	✓	X	X	✓	✓
Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman	✓	X	X	✓	✓
Kedutaan Besar Malaysia, Doha, Qatar	X	X	X	✓	✓
Konsulat Jeneral Malaysia, Mumbai, India	✓	✓	X	✓	✓
Kedutaan Besar Malaysia, Dublin, Ireland	✓	✓	X	✓	✓

PEJABAT PERWAKILAN	KAWALAN PERBELANJAAN				
	1	2	3	4	5
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, London, United Kingdom	X	X	X	✓	✓
Konsulat Jeneral Malaysia, Chennai, India	✓	X	✓	✓	✓
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, New Delhi, India	✓	X	X	✓	✓
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, Islamabad, Pakistan	✓	✓	✓	✓	✓
PERATUS PEMATUHAN	82%	45%	36%	100%	100%

Nota :

✓ - Mematuhi

X - Tidak Mematuhi

1. *Buku Vot diselenggarakan dengan lengkap, teratur dan kemas kini*
2. *Maklumat mengenai bayaran dan terimaan bagi setiap kontrak dicatat dalam Daftar Kontrak untuk kawalan*
3. *Daftar Bil diselenggarakan dengan lengkap, kemas kini dan disemak sewajarnya*
4. *Bayaran dibuat dengan betul dan tepat selaras dengan undang-undang dan peraturan serta direkodkan dengan sempurna*
5. *Laporan Perbelanjaan disediakan dengan lengkap dan dikemukakan ke Ibu Pejabat dalam tempoh ditetapkan*

Pada pandangan Audit, memandangkan perbelanjaan yang melebihi peruntukan adalah di luar peraturan, Kementerian disyorkan memberi perhatian yang serius terhadap perkara ini bagi memastikan ia tidak berulang lagi di masa hadapan. Selain itu, Kementerian perlu memastikan bahawa urusan penyelenggaraan Buku Vot, Daftar Kontrak dan Daftar Bil di pejabat perwakilan adalah teratur dengan memastikan semua pegawai terlibat diberi latihan secukupnya sebelum bertugas di luar negara.

7.3.4. Pengurusan Deposit Dan Pendahuluan Diri/Pelbagai

Secara umumnya, prestasi pengurusan deposit/pendahuluan diri/pelbagai adalah baik di mana sebahagian besar pejabat telah mematuhi peraturan yang ditetapkan. Bagaimanapun, 3 pejabat perwakilan iaitu Kedutaan Besar Malaysia Dublin, Suruhanjaya Tinggi Malaysia, London dan Suruhanjaya Tinggi Malaysia, New Delhi perlu menambahbaik pengurusan deposit/pendahuluan diri/pelbagai. Kedudukan pematuhan terhadap setiap peraturan kewangan berhubung dengan pengurusan deposit dan pendahuluan diri/pelbagai adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 7.5
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN BERHUBUNG
DENGAN PENGURUSAN DEPOSIT DAN PENDAHULUAN DIRI/PELBAGAI

PEJABAT PERWAKILAN	KAWALAN PERBELANJAAN		
	1	2	3
Kedutaan Besar Malaysia, Berne, Switzerland	✓	✓	✓
Pejabat Perutusan Tetap Malaysia Ke Bangsa-bangsa Bersatu, Geneva, Switzerland	✓	✓	✓
Kedutaan Besar Malaysia, Manama, Bahrain	✓	✓	✓
Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman	✓	✓	✓
Kedutaan Besar Malaysia, Doha, Qatar	✓	✓	✓
Konsulat Jeneral Malaysia, Mumbai, India	✓	✓	✓
Kedutaan Besar Malaysia, Dublin, Ireland	✓	✓	X
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, London, United Kingdom	✓	✓	X

PEJABAT PERWAKILAN	KAWALAN PERBELANJAAN		
	1	2	3
Konsulat Jeneral Malaysia, Chennai, India	✓	✓	✓
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, New Delhi, India	X	X	✓
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, Islamabad, Pakistan	✓	✓	✓
PERATUS PEMATUHAN	91%	91%	82%

Nota : ✓ - Mematuhi X - Tidak Mematuhi

1. Rekod subsidiari diselenggarakan bagi deposit/pendahuluan diri/pelbagai
2. Rekod subsidiari/deposit/pendahuluan diri/pelbagai diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini
3. Bayaran balik deposit/pendahuluan diri/pelbagai dibuat sewajarnya

Pada pandangan Audit, secara keseluruhannya pengurusan deposit dan pendahuluan diri/pelbagai adalah memadai. Bagaimanapun bagi tujuan penyeragaman, Kementerian patut mengeluarkan tatacara pengurusan deposit/pendahuluan diri/pelbagai yang lebih sistematik untuk diguna pakai oleh semua pejabat perwakilan.

7.3.5. Pengurusan Aset Dan Inventori

7.3.5.1. Adalah didapati prestasi pengurusan aset dan inventori di 11 pejabat perwakilan yang dilawati adalah tidak memuaskan. Perkara ini berlaku kerana tidak ada mekanisme atau pemantauan daripada pihak Kementerian tentang perlunya diwujudkan Pegawai Aset, Pegawai Penerima Aset, pendaftaran aset, pelebelan aset, pemeriksaan aset, penyelenggaraan Buku Log dan pelupusan aset. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan pengurusan aset dan inventori adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 7.6
KEDUDUKAN PEMATUHAN TERHADAP PERATURAN KEWANGAN
BERHUBUNG DENGAN PENGURUSAN ASET DAN INVENTORI**

PEJABAT PERWAKILAN	PENGURUSAN ASET DAN INVENTORI							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Kedutaan Besar Malaysia, Berne, Switzerland	X	X	X	X	✓	X	✓	TB
Pejabat Perutusan Tetap Malaysia Ke Bangsa-bangsa Bersatu, Geneva, Switzerland	X	X	X	X	✓	✓	✓	TB
Kedutaan Besar Malaysia, Manama, Bahrain	X	X	X	X	✓	X	X	X
Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman	X	X	X	X	✓	X	X	X
Kedutaan Besar Malaysia, Doha, Qatar	X	X	X	X	✓	X	X	X
Konsulat Jeneral Malaysia, Mumbai, India	X	X	X	✓	✓	X	✓	TB
Kedutaan Besar Malaysia, Dublin, Ireland	✓	X	X	✓	✓	X	✓	TB
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, London, United Kingdom	X	X	X	X	✓	X	X	✓
Konsulat Jeneral Malaysia, Chennai, India	X	X	X	X	✓	X	✓	X
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, New Delhi, India	X	X	X	X	✓	X	X	X
Suruhanjaya Tinggi Malaysia, Islamabad, Pakistan	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	X
PERATUS PEMATUHAN	18%	9%	9%	18%	100%	18%	55%	14%

Nota : ✓ - Mematuhi X - Tidak Mematuhi TB - Tidak Berkenaan

1. Pegawai Aset dilantik dengan menentukan tugas dan tanggungjawab beliau sewajarnya
2. Pegawai Penerima Aset dilantik dengan tugas dan tanggungjawab yang ditetapkan
3. Aset didaftar sewajarnya dalam format yang betul
4. Aset dilabelkan sewajarnya
5. Aset disimpan dan diguna dengan teratur
6. Aset diperiksa dan stok diverifikasi mengikut kekerapan yang ditetapkan
7. Buku Log kendaraan diselenggarakan dengan teratur
8. Pelupusan aset dilaksanakan dengan sempurna

7.3.5.2. Pemeriksaan fizikal terhadap beberapa aset di pejabat perwakilan yang dilawati mendapati perkara berikut :-

- a. **Pejabat Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman** - Satu unit mesin fotostat, satu unit mesin taip elektrik, dua unit pencetak dan satu unit peti sejuk yang tidak boleh digunakan/rosak belum diambil tindakan pelupusan seperti di **Gambar 7.1 hingga 7.4**.

GAMBAR 7.1

*Pejabat Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman
- Mesin Fotostat
(16.06.2008)*

GAMBAR 7.2

*Pejabat Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman
- Mesin Taip Elektrik Dan Pencetak
(16.06.2008)*

GAMBAR 7.3

*Pejabat Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman
- Pencetak
(15.07.2008)*

GAMBAR 7.4

*Pejabat Kedutaan Besar Malaysia, Muscat, Oman
- Peti Sejuk
(15.07.2008)*

- b. **Pejabat Suruhanjaya Tinggi Malaysia, New Delhi, India** - Dua unit peti sejuk yang tidak digunakan dan masih disimpan di perkarangan pejabat Suruhanjaya Tinggi Malaysia, New Delhi seperti di **Gambar 7.5**. Tindakan segera perlu diambil untuk menentukan sama ada peti sejuk tersebut masih boleh digunakan atau melupuskannya sekiranya ia tidak berfungsi lagi.

GAMBAR 7.5

*Suruhanjaya Tinggi Malaysia, New Delhi
- Dua Peti Sejuk Terdapat Di
Perkarangan Pejabat
(15.07.2008)*

- c. **Pejabat Suruhanjaya Tinggi Malaysia, Islamabad, Pakistan** - Sebuah kereta Mercedes Benz E280 di kediaman Suruhanjaya Tinggi (Rumah Malaysia) yang telah mendapat kelulusan pelupusan secara tender masih belum dapat dilupuskan kerana tidak mendapat sambutan. Permohonan kelulusan kali kedua dengan kaedah pelupusan lain masih belum dibuat.

Pada pandangan Audit, Kementerian perlu memastikan setiap pejabat perwakilan mematuhi aspek penting berhubung pengurusan aset dan inventori seperti melantik Pegawai Aset dan Pegawai Penerima Aset, mendaftar dan melabel aset, menjalankan pemeriksaan dan melupuskan aset yang telah rosak/usang serta menyelenggarakan Buku Log Kenderaan dengan lengkap dan kemas kini. Bagi tujuan tersebut, pegawai yang terlibat dengan pengurusan aset perlu diberi latihan dan pendedahan yang secukupnya.

7.3.6. Pengesahan Wang Tunai Di Tangan

Pemeriksaan Audit terhadap wang tunai yang dipegang oleh pegawai di pejabat perwakilan yang dilawati mendapati pada umumnya **kesemua pejabat perwakilan telah mematuhi peraturan yang ditetapkan**. Jumlah wang tunai yang dipegang juga adalah bersamaan dengan rekod yang berkaitan.

7.3.7. Pengurusan Panjar

Semua urus niaga terimaan dan bayaran di pejabat perwakilan luar negara dibuat melalui Akaun Panjar 3/12. Dokumen yang berkaitan dikemukakan oleh pejabat perwakilan kepada Kementerian pada setiap awal bulan untuk tujuan rekutan, semakan dan diperakaunkan ke vot berkenaan. Semakan Audit yang dijalankan terhadap pengurusan panjar meliputi perakaunan ke dalam Buku Tunai Panjar, penyediaan Penyata Penyesuaian Panjar Bulanan, penyediaan Penyata Penyesuaian Bank dan kawalan terhadap Buku Cek mendapati **kesemua pejabat perwakilan yang dilawati telah menguruskan panjar mengikut peraturan yang telah ditetapkan**.

7.4. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara keseluruhannya, pengurusan kewangan di 11 pejabat perwakilan yang dilawati adalah memuaskan kecuali terdapat beberapa kelemahan dalam kawalan pengurusan, kawalan perbelanjaan dan pengurusan aset. Bagi mempertingkatkan lagi tahap

pengurusan kewangan di pejabat-pejabat perwakilan tersebut, adalah disyorkan supaya Kementerian Luar Negeri memberi pertimbangan kepada perkara berikut :-

- 7.4.1. Memastikan wujudnya mekanisme pemantauan yang teratur di peringkat pejabat perwakilan untuk memastikan pengurusan kewangan dilaksanakan dengan berkesan seperti menyediakan Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja yang lengkap; memastikan Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun melaksanakan fungsi sepertimana yang ditetapkan serta menjalankan pemeriksaan mengejut mengikut tempoh yang ditetapkan.
- 7.4.2. Memastikan urusan penyelenggaraan Buku Vot, Daftar Kontrak dan Daftar Bil adalah teratur di pejabat perwakilan dengan menetapkan semua pegawai terlibat diberi latihan secukupnya sebelum bertugas di luar negara.
- 7.4.3. Sungguhpun pengurusan deposit dan pendahuluan adalah memadai, namun untuk tujuan penyeragaman, Kementerian patut mengeluarkan tatacara pengurusan deposit/pendahuluan diri/pelbagai yang lebih sistematik untuk diguna pakai oleh semua pejabat perwakilan.
- 7.4.4. Memastikan setiap pejabat perwakilan mematuhi aspek penting berhubung pengurusan aset dan inventori seperti melantik Pegawai Aset dan Pegawai Penerima Aset, mendaftar dan melabel aset, menjalankan pemeriksaan dan melupuskan aset yang rosak/usang serta menyelenggarakan Buku Log Kenderaan dengan lengkap dan kemas kini. Bagi tujuan tersebut, pegawai yang terlibat dengan pengurusan aset perlu diberi latihan dan pendedahan yang secukupnya.

PEMERIKSAAN AUDIT MENGEJUT

8.1. LATAR BELAKANG

Arahan Perbendaharaan menetapkan Ketua Jabatan hendaklah memastikan pegawai yang dipertanggungjawabkan telah menyimpan wang awam, setem atau barang berharga yang lain dengan selamat di dalam peti besi, bilik kebal, peti wang tunai, laci atau bekas-bekas lain. Ketua Jabatan juga hendaklah memastikan rekod mengenainya diselenggarakan dengan lengkap, kemas kini dan diperiksa oleh pegawai kanan secara berkala. Untuk menentukan sejauh mana peraturan ini dipatuhi, Jabatan Audit Negara telah menjalankan pemeriksaan audit mengejut di 98 Jabatan/Pejabat Persekutuan iaitu :-

- a. 18 Pejabat Pelajaran Daerah/Gabungan.
- b. 13 Hospital.
- c. 10 Pejabat Kesihatan.
- d. 7 Ibu Pejabat Polis Daerah.
- e. 6 Balai Bomba Dan Penyelamat.
- f. 6 Jabatan Kerja Raya.
- g. 5 Kompleks Rakan Muda.
- h. 5 Politeknik.
- i. 4 Pejabat Perdagangan Dalam Negeri Dan Hal Ehwal Pengguna (PDNHEP).
- j. 3 Hospital Angkatan Tentera.
- k. 3 Jabatan Hal Ehwal Khas.
- l. 3 Jabatan Insolvensi.
- m. 3 Jabatan Kastam.
- n. 3 Pusat Kuarantin.
- o. Masing-masing satu di Biro Pengawalan Farmaseutikal Kebangsaan; Institut Pertanian Parit; Kompleks Jabatan Pertanian; Jabatan Air; Kompleks Pertanian; Kompleks Rumah Sembelih; Pejabat Imigresen; Pusat Latihan Perhutanan dan Pusat Pembibitan Itik.

8.2. PENEMUAN AUDIT

Hasil daripada pemeriksaan audit mengejut yang dijalankan mendapati pada umumnya kelemahan yang diperhatikan tidak banyak berbeza dengan yang dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara tahun lalu. Secara keseluruhannya, kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut :-

- 8.2.1. Surat penurunan kuasa tidak diberikan kepada pegawai yang menerima wang dan juga pegawai yang memegang kunci peti besi.
- 8.2.2. Tiada pembahagian tugas antara pegawai yang merekodkan daftar dan pegawai yang menerima wang.

- 8.2.3. Resit lewat dikeluarkan atau lewat dicatatkan dalam Buku Tunai.
- 8.2.4. Pelbagai jenis borang hasil yang belum digunakan tidak disimpan di tempat yang selamat.
- 8.2.5. Wang kutipan tidak disimpan di tempat yang selamat. Contohnya, dalam laci meja pegawai.
- 8.2.6. Daftar Borang Hasil tidak diselenggarakan/tidak lengkap dan tidak kemas kini.
- 8.2.7. Kelemahan kawalan terhadap pencapaian sistem eSPKB seperti tahap pencapaian bagi pegawai yang telah bertukar/bersara masih aktif dalam sistem dan pembatalan kad pintar belum dibuat bagi pegawai yang telah bertukar.
- 8.2.8. Daftar Mel untuk merekod terimaan wang dan barang yang berharga tidak diselenggarakan/tidak lengkap dan tidak kemas kini.
- 8.2.9. Dua Cek Tak Laku bagi tahun 2006 bernilai RM13,972 tidak direkodkan manakala 2 cek yang lain bagi tahun 2007 bernilai RM1,162 masih belum diganti.
- 8.2.10. Sembilan puluh satu cek termasuk wang pos/kiriman wang bernilai RM171,474 dan wang tunai berjumlah RM1,200 belum dibankkan pada tarikh pgauditan.
- 8.2.11. Pemungut kecil lewat menyerahkan kutipan kepada pemungut utama. Tempoh kelewatan adalah antara 11 hingga 18 hari.
- 8.2.12. Tiada bukti menunjukkan bahawa pemeriksaan dibuat terhadap Buku Tunai, laporan kutipan harian, salinan penyata pemungut dan slip bayar masuk bank.
- 8.2.13. Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan atau tidak dijalankan mengikut tempoh yang ditetapkan atau secara menyeluruh.
- 8.2.14. Daftar Pemeriksaan Mengejut tidak diselenggarakan.
- 8.2.15. Panjar Wang Runcit tidak diuruskan dengan teratur seperti berikut :-
- Sebanyak 137 tuntutan bayaran yang telah didahulukan oleh pegawai bernilai RM10,545 bagi bulan Mac hingga Julai 2008 belum dibayar balik.
 - Rekutan panjar lewat dibuat.
 - Buku Tunai Panjar tidak dikemas kini atau tidak disemak.
 - Baki wang dalam tangan berbeza dengan baki yang ditunjukkan dalam rekod.
 - Pembelian melalui Panjar Wang Runcit tidak dibuat mengikut maksud ianya diwujudkan seperti membeli peralatan DVD.
 - Panjar wang runcit disimpan dalam sampul surat.

8.3. Ketua Jabatan/Pejabat yang berkenaan telah dimaklumkan tentang perkara yang diperhatikan dan mereka telah diminta untuk mengambil tindakan pembetulan dengan sewajarnya.

BAHAGIAN III

PENGLIBATAN JABATAN AUDIT NEGARA DALAM PELBAGAI AKTIVITI KE ARAH MENINGKATKAN AKAUNTABILITI PENGURUSAN WANG AWAM

BAHAGIAN III

PENGLIBATAN JABATAN AUDIT NEGARA DALAM PELBAGAI AKTIVITI KE ARAH MENINGKATKAN AKAUNTABILITI PENGURUSAN WANG AWAM

Selain daripada menjalankan pengauditan bagi memenuhi kehendak undang-undang, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan Program Anak Angkat dan juga menjalankan penilaian khas terhadap Prestasi Pengurusan Kewangan Kementerian/Jabatan/Agensi bagi memenuhi permintaan daripada Kementerian Kewangan. Sepanjang tahun 2008, penglibatan Jabatan Audit Negara dalam perkara ini adalah seperti berikut :-

9. PROGRAM ANAK ANGKAT

9.1. Pendahuluan

9.1.1. Program Anak Angkat yang mula diperkenalkan pada tahun 2003 adalah merupakan satu daripada langkah yang diambil oleh Jabatan Audit Negara untuk meningkatkan akauntabiliti pengurusan kewangan awam. Melalui program ini, beberapa pejabat yang dikenal pasti menghadapi masalah pengurusan kewangan telah dipilih dan diberi bimbingan serta nasihat oleh Jabatan Audit Negara. Ini bertujuan membantu mereka memperbaiki kelemahan yang berlaku terutamanya berhubung dengan penyelenggaraan rekod kewangan. Pada tahun 2008, Jabatan Audit Negara telah meneruskan pelaksanaan Program Anak Angkat ini di pejabat di bawah Kementerian/Jabatan berkenaan seperti di jadual berikut :-

JADUAL 9.1
PEJABAT YANG DIPILIH SEBAGAI ANAK ANGKAT

PEJABAT	KEMENTERIAN
Institut Kemahiran Belia Negara (IKBN) Bachok, Kelantan	Kementerian Belia Dan Sukan
Mahkamah Majistret Jasin, Melaka	Jabatan Perdana Menteri
Institut Penyelidikan Perikanan, Batu Maung, Pulau Pinang	Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani
Bahagian Perkhidmatan Farmasi, Jabatan Kesihatan Negeri Selangor	Kementerian Kesihatan
Jabatan Kesihatan Negeri, Wilayah Persekutuan Labuan	Kementerian Kesihatan

9.1.2. Pendekatan Audit melibatkan penilaian secara menyeluruh pengurusan kewangan pejabat Anak Angkat untuk mengenal pasti punca kelemahan yang dibangkitkan. Bagi tujuan ini, semakan telah dibuat terhadap rekod, dokumen dan fail yang berkaitan dengan pengurusan pejabat, kutipan hasil, perbelanjaan, pengurusan kumpulanwang amanah/akaun amanah/deposit serta pengurusan aset, inventori dan stor. Selain itu, pegawai/kakitangan di Bahagian Pentadbiran dan Kewangan turut diberi latihan secara teori dan praktikal. Tahap pencapaian dalam penambahbaikan pengurusan kewangan juga dipantau dari semasa ke semasa. Sehubungan ini, lawatan ke pejabat Anak Angkat dibuat secara berkala bagi tempoh satu tahun.

9.2. Tahap Pencapaian

Secara keseluruhannya, tahap pengurusan kewangan terhadap pejabat yang dipilih sebagai Anak Angkat telah bertambah baik serta menunjukkan perubahan yang positif setelah mendapat bimbingan daripada Jabatan Audit Negara. Berikut diberikan tahap pencapaian pejabat yang telah dijadikan Anak Angkat :-

9.2.1. Institut Kemahiran Belia Negara (IKBN) Bachok, Kelantan

KELEMAHAN YANG DIKENAL PASTI SEBELUM PROGRAM ANAK ANGKAT	KEMAJUAN YANG DICAPAI SELEPAS PROGRAM ANAK ANGKAT	
	TINDAKAN TELAH DIAMBIL	TINDAKAN SEDANG DIAMBIL
KAWALAN PENGURUSAN		
Carta Organisasi tidak lengkap dan tidak kemas kini	/	
Surat penurunan kuasa tidak disediakan kepada semua kakitangan yang ditugaskan menjaga harta modal di Bahagian Automotif Dan Binaan Bangunan	/	
Manual Prosedur Kerja tidak lengkap. Tiada garis panduan mengenai pengurusan harta modal dan inventori serta panduan mengenai penggunaan sistem terimaan dan bayaran eSPKB	/	
Pembahagian tugas tidak dilaksanakan secara menyeluruh. Pegawai yang menyediakan baucar bayaran juga menyelenggarakan Buku Vot, menyedia dan menyemak Penyata Penyesuaian Perbelanjaan	/	
Pegawai yang menjaga dan menguruskan harta modal dan inventori tidak pernah menghadiri kursus berkaitan bagi meningkatkan kompetensi mereka	/	
KAWALAN TERIMAAN		
Buku resit (KEW. 38) no. siri 514451 – 515400 tidak direkod dalam Penyata Borang Hasil Yang Dikawal (KEW. 68)	/	
Borang hasil yang belum digunakan tidak disimpan dengan selamat dalam kabinet berkunci	/	
Pemeriksaan mengejut dijalankan terhadap wang panjar sahaja	/	
KAWALAN PERBELANJAAN		
Tiada bukti penyemakan oleh pegawai penyelia terhadap Buku Vot (BV 381), Penyata Pembayaran (C 600) dan Laporan Terperinci Bulanan (BV 500)		/
Baucar bayaran yang telah selesai dan sempurna pembayarannya tidak dicop “TELAH BAYAR”		/
Penyata Penyesuaian Perbelanjaan tidak disediakan	/	
PENGURUSAN ASET, INVENTORI DAN STOR		
Tiada pegawai khusus atau Penyenggara Stor ditugaskan untuk menerima barang di mana berlaku barang yang dibekalkan tidak mengikut spesifikasi yang ditetapkan	/	
Daftar Harta Modal, Daftar Inventori dan Daftar Pergerakan Harta Modal adalah tidak lengkap dan tidak kemas kini	/	
Tidak semua unit di Institut Kemahiran Belia Negara mempunyai Daftar Penyenggaraan Kerosakan	/	
Sistem penyimpanan stok tidak teratur dan tidak kemas kini. Penyusunan stok tidak mengikut penjenisan serta penyimpanannya tidak dibuat di tempat yang sepatutnya sebagaimana yang digariskan di dalam Tatacara Pengurusan Aset Dan Stor	/	
Tiada pemeriksaan dibuat terhadap harta modal dan inventori	/	

9.2.2. Mahkamah Majistret Jasin, Melaka

KELEMAHAN YANG DIKENAL PASTI SEBELUM PROGRAM ANAK ANGKAT	KEMAJUAN YANG DICAPAI SELEPAS PROGRAM ANAK ANGKAT	
	TINDAKAN TELAH DIAMBIL	TINDAKAN SEDANG DIAMBIL
KAWALAN PENGURUSAN		
Manual Prosedur Kerja (MPK) tidak lengkap kerana tidak meliputi MPK Bahagian Kewangan dan Pentadbiran	/	
Kursus berkaitan dengan pengurusan kewangan masih belum diberikan kepada pegawai yang terlibat dengan urusan kewangan		/
KAWALAN TERIMAAN		
Nombor resit Perbendaharaan tidak dicatatkan dalam Buku Tunai dari tahun 2004 sehingga tarikh pengauditan dijalankan pada 30 Oktober 2008		/
Resit asal bagi resit bernombor ET428050 dan ET428234 yang dibatalkan tidak dikepilkhan dalam buku resit KEW. 38	/	
Penyata Penyesuaian Hasil bagi bulan Januari hingga Mei 2008 hanya dihantar kepada Jabatan Akauntan Negara Malaysia pada 26 Jun 2008		/
Pemeriksaan mengejut tidak pernah dijalankan bagi tempoh tahun 2006 hingga 2008	/	
KAWALAN PERBELANJAAN		
Semua dokumen sokongan bagi semua sampel baucar bayaran yang dipilih tidak dicop “TELAH DIBAYAR/TELAH JELAS”	/	
Buku Vot Berkomputer (BV 381) tidak ditandatangani oleh pegawai yang bertanggungjawab sebagai bukti semakan	/	
Pemeriksaan Audit terhadap Panjar Wang Runcit mendapat :		
a. Bil-bil dalam tangan masih belum direkodkan ke dalam Buku Panjar Wang Runcit	/	
b. Buku Panjar Wang Runcit (muka surat 4 hingga 46) telah dibatalkan tetapi tidak ditanda “DIBATALKAN”	/	
c. Berdasarkan wang panjar yang diluluskan berjumlah RM500 dan jumlah bil dalam tangan bernilai RM237.60, baki dalam tangan sepatutnya berjumlah RM262.40. Namun, baki wang dalam tangan yang dapat disahkan hanya berjumlah RM211.95 iaitu berkurangan sejumlah RM50.45	/	
d. Rekupmen hanya dibuat sekali sahaja bagi tempoh bulan Januari hingga September 2008 yang mana jumlah rekupmen adalah melebihi setengah daripada jumlah panjar wang runcit yang diluluskan	/	
PENGURUSAN KUMPULAN WANG AMANAH DAN DEPOSIT		
Tiada bukti menunjukkan pegawai penyelia telah menyemak Buku Tunai Akaun Deposit dan Buku Lejar Akaun Deposit	/	

9.2.3. Institut Penyelidikan Perikanan, Batu Maung, Pulau Pinang

KELEMAHAN YANG DIKENAL PASTI SEBELUM PROGRAM ANAK ANGKAT	KEMAJUAN YANG DICAPAI SELEPAS PROGRAM ANAK ANGKAT	
	TINDAKAN TELAH DIAMBIL	TINDAKAN SEDANG DIAMBIL
KAWALAN PENGURUSAN		
Surat penurunan kuasa meluluskan baucar bayaran tidak dikemukakan untuk diaudit	/	
Tiada penetapan had kuasa berbelanja kepada pemegang kad eSPKB	/	
KAWALAN PERBELANJAAN		
Penyata Penyesuaian Perbelanjaan tidak dikemukakan kepada Jabatan Akauntan Negara Malaysia	/	
Baucar bayaran tidak diisi dengan nombor dan tarikh cek	/	
Dokumen sokongan tidak dicop “TELAH DIBAYAR”	/	
Flimsi bayaran pukal tidak disahkan oleh pegawai yang dibenarkan dan tidak disemak dengan bil asal	/	
PENGURUSAN KUMPULAN WANG AMANAH DAN DEPOSIT		
Akaun Kawalan/Lejar Individu Deposit tidak diselenggarakan	/	
Deposit yang disimpan untuk tujuan tertentu tidak dikembalikan sungguhpun tujuan berkenaan telah dicapai	/	
PENGURUSAN ASET, INVENTORI DAN STOR		
Pendaftaran Harta Modal Dan Inventori masih menggunakan borang lama iaitu KEW.312 dan KEW.313 sungguhpun Pekeliling Perbendaharan Bilangan 5/2007 telah berkuatkuasa pada 2 Mac 2007	/	
Buku Log tidak kemas kini dan tidak lengkap	/	
Bekalan yang diterima tidak direkodkan dalam Buku Stok Bekalan Pejabat (KEW.314) tetapi terus diguna	/	

9.2.4. Bahagian Perkhidmatan Farmasi, Jabatan Kesihatan Negeri Selangor

KELEMAHAN YANG DIKENAL PASTI SEBELUM PROGRAM ANAK ANGKAT	KEMAJUAN YANG DICAPAI SELEPAS PROGRAM ANAK ANGKAT	
	TINDAKAN TELAH DIAMBIL	TINDAKAN SEDANG DIAMBIL
KAWALAN PENGURUSAN		
Fail Meja tidak diselenggara atau tidak dikemaskinikan	/	
Sasaran Kerja Tahunan tidak disediakan pada awal tahun	/	
Mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) tidak membincangkan semua perkara yang ditetapkan dalam Pekeliling berkenaan. Hanya perkara berkaitan dengan agihan peruntukan, laporan perbelanjaan dan pengurusan aset yang dibincangkan	/	
KAWALAN TERIMAAN		
Buku resit (KEW 38) tidak diperakui sebelum digunakan	/	
Daftar Mel tidak lengkap di mana nombor resit (Kew. 38) tidak dicatatkan dalam daftar itu	/	
Penyata Penyesuaian Hasil tidak disediakan		/

KELEMAHAN YANG DIKENAL PASTI SEBELUM PROGRAM ANAK ANGKAT	KEMAJUAN YANG DICAPAI SELEPAS PROGRAM ANAK ANGKAT	
	TINDAKAN TELAH DIAMBIL	TINDAKAN SEDANG DIAMBIL
KAWALAN PERBELANJAAN		
Laporan Penyata Penyesuaian Perbelanjaan tidak disahkan		/
Ruangan “Perbelanjaan dimasukira ke dalam akaun-akaun dibawah” dalam baucar bayaran tidak diisi		/
Laporan Daftar Bil (BV 340) tidak dicetak dan disemak pada setiap awal bulan		/
PENGURUSAN ASET, INVENTORI DAN STOR		
Jawatkuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan (JKPAK) belum ditubuhkan	/	
Pegawai Pemeriksa Aset belum dilantik	/	
Pemeriksaan ke atas aset tidak pernah dijalankan	/	
Laporan Pemeriksaan Harta Modal (KEW.PA-10) dan Laporan Pemeriksaan Inventori (KEW.PA-11) belum disediakan		/
Senarai Aset Di Lokasi (KEW.PA-7) belum disediakan		/
Salinan asal Buku Log tidak difaiklan	/	

9.2.5. Jabatan Kesihatan Negeri, Wilayah Persekutuan Labuan

KELEMAHAN YANG DIKENAL PASTI SEBELUM PROGRAM ANAK ANGKAT	KEMAJUAN YANG DICAPAI SELEPAS PROGRAM ANAK ANGKAT	
	TINDAKAN TELAH DIAMBIL	TINDAKAN SEDANG DIAMBIL
KAWALAN PENGURUSAN		
Senarai tugas untuk semua pegawai di Unit Kewangan Dan Akaun tidak ditandatangani oleh penerima tugas dan pemberi tugas serta tiada tarikh berkuatkuasa	/	
Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan terhadap wang kutipan pejabat	/	
KAWALAN PERBELANJAAN		
Daftar Bayaran Berjadual (Borang JANM12) tidak diselenggarakan	/	
Gaji masih dibayar kepada pegawai yang telah bertukar		/
Semua dokumen sokongan asal kecuali invois asal yang disertakan dengan baucar bayaran tidak dicop “TELAH DIBAYAR” (Borang JANM11)	/	
PENGURUSAN ASET, INVENTORI DAN STOR		
Kenderaan Kerajaan telah digunakan oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri M44 untuk tujuan peribadi dan disimpan di tempat tinggal pegawai	/	
Dua kenderaan tidak dilupuskan dalam masa tiga bulan dari tarikh kelulusan pelupusan diperoleh		/

9.2.6. Kelemahan Yang Belum Diambil Tindakan

Kelemahan berikut belum diambil tindakan pembaikan oleh pejabat yang berkenaan :-

KELEMAHAN YANG BELUM DIAMBIL TINDAKAN PEMBAIKAN	PEJABAT YANG BERKAITAN
Mesyuarat Jawatakuasa Keutuhan Pengurusan (JKP) tidak diadakan mengikut kekerapan yang ditetapkan. JKP hanya bermesyuarat sekali dalam tahun 2006	Institut Penyelidikan Perikanan Batu Maung, Pulau Pinang
Penyata penyesuaian bagi akaun deposit tidak disediakan dan dihantar bagi tempoh tahun 2006 hingga 2008. Penyata penyesuaian bagi bulan Januari hingga Disember 2005 hanya dihantar kepada Jabatan Akauntan Negara Malaysia pada 15 Julai 2008	
Kad Daftar Aset (KEW. 312) dan kad Daftar Inventori (KEW. 313) bagi aset yang diperoleh sebelum tahun 2006 belum dikemaskinikan kepada Senarai Daftar Harta Modal yang baru (KEW.PA-4) dan Senarai Daftar Inventori yang baru (KEW.PA-5)	
Semua maklumat berkaitan harta modal dan inventori bagi tahun 2006 belum dipindahkan dari borang lama (KEW.312) dan (KEW 313) kepada borang baru (KEW.PA-2) dan (KEW.PA-3)	
Senarai Aset Di Lokasi (KEW.PA-7) tidak diselenggarakan	Mahkamah Majistret Jasin, Melaka
Buku Stok Bekalan Pejabat (KEW.314) ada diselenggarakan tetapi maklumat di dalam daftar tersebut masih belum dipindahkan ke Kad Kawalan Stok (KEW. 300-J3) dan Kad Petak (KEW. 300-J4)	
Dua Pegawai Pemeriksa Aset telah dilantik pada 29 Julai 2008. Bagaimanapun, pemeriksaan aset tidak dilaksanakan sebagaimana yang dikehendaki	
Mahkamah Jasin telah pun menyenaraikan beberapa jenis aset yang telah rosak sejak 4 Disember 2006 untuk dilupuskan. Bagaimanapun, tindakan pelupusan masih belum diambil terhadap aset tersebut	
Ketua Setiausaha Kementerian Kesihatan belum menurunkan kuasa secara bertulis kepada pegawai yang menandatangani baucar bayaran, Pesanan Tempatan dan Penyata Perubahan Gaji (KEW. 8)	Jabatan Kesihatan Negeri, Wilayah Persekutuan Labuan

9.3. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Berdasarkan kepada kemajuan pengurusan kewangan yang ditunjukkan oleh pejabat yang menyertai Program Anak Angkat, dapatlah dirumuskan bahawa kelemahan pengurusan kewangan boleh diperbaiki sekiranya penyeliaan yang rapi diberikan kepada pegawai bawahan, panduan kerja yang jelas disediakan, latihan serta motivasi yang mencukupi dan berterusan diberi kepada pegawai/kakitangan untuk menjalankan tugas dengan penuh komitmen.

10. PENGESAHAN AUDIT TERHADAP TUNTUTAN KOS PEMBANGUNAN INFRASTRUKTUR PUTRAJAYA OLEH PUTRAJAYA HOLDINGS SDN. BHD.

Pada 1 Oktober 2007, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri telah meminta bantuan Jabatan Audit Negara mengesahkan ketepatan tuntutan kos pembangunan Infrastruktur Putrajaya berjumlah RM2.46 bilion yang dibuat oleh Putrajaya Holdings Sdn. Bhd. (PJHSB). Amaun ini merangkumi 3 kategori tuntutan iaitu bagi kos projek siap, kos projek masih dalam pembinaan dan anggaran kos bagi

pembangunan masa akan datang (estimated cost for future development). Bagaimanapun, Jabatan Audit Negara hanya dapat membuat pengesahan terhadap tuntutan bagi projek siap yang mempunyai Sijil Akaun Muktamad yang berjumlah RM1.74 bilion sahaja. Daripada jumlah tersebut, hanya tuntutan berjumlah RM1.66 bilion yang boleh diaudit kerana dokumen sokongan bagi baki tuntutan berjumlah RM0.08 bilion tidak dikemukakan dengan lengkap. Setelah mengambil kira butiran-butiran yang tidak layak dituntut oleh PJHSB seperti elemen *Joint Ventures*, tuntutan bayaran balik (reimbursables) yang telah dilakukan oleh Kerajaan serta amaun yang tidak diakaunkan di dalam Akaun *Land Held For Development*, **Jabatan Audit Negara telah mengesahkan bahawa amaun yang boleh dituntut oleh Putrajaya Holdings Sdn. Bhd. adalah berjumlah RM1.44 billion.**

11. PENILAIAN KHAS TERHADAP PENGURUSAN PEMBERIAN DIESEL BERSUBSIDI BAGI SEKTOR PENGANGKUTAN DARAT, KEMENTERIAN PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN HAL EHVAL PENGGUNA

11.1. Kementerian Perdagangan Dalam Negeri Dan Hal Ehwal Pengguna (KPDNHEP) telah meminta bantuan Jabatan Audit Negara membuat penilaian khas terhadap pengurusan pemberian diesel bersubsidi bagi Sektor Pengangkutan Darat, KPDNHEP. Penilaian ini adalah untuk menentukan sama ada pengurusan pemberian diesel *super subsidy* melalui **skim skid tank** (pembelian secara pukal) dan **skim fleetcard** (pembelian secara runcit) kepada syarikat kenderaan awam dan syarikat pengangkutan darat serta aktiviti penandaan minyak diesel bersubsidi (melalui teknologi NANO) telah dirancang dan dilaksanakan dengan teratur selaras dengan objektif yang ditetapkan. Berdasarkan kepada jumlah yang dituntut oleh syarikat petroleum setakat bulan April 2008, Kerajaan telah membelanjakan sejumlah RM1.61 bilion bagi keseluruhan pemberian subsidi yang mana RM352.69 juta adalah melalui skim *fleetcard*.

11.2. Hasil pengauditan yang dijalankan mendapati pada umumnya, KPDNHEP telah merancang dan melaksana Program Pemberian Diesel Bersubsidi dengan baik. Bagaimanapun, antara usaha penambahbaikan yang harus dibuat bagi memastikan diesel *super subsidy* sampai kepada golongan sasaran adalah :-

11.2.1. Memperkemaskan prosedur bagi memproses dan meluluskan pemberian diesel *super subsidy* kepada individu/syarikat yang layak. Bagi syarikat yang terbukti telah beberapa kali melanggari syarat, mereka perlu disenaraihitamkan daripada mendapatkan sebarang kuota.

11.2.2. *Fleetcard* patut mempunyai tempoh sah laku dan hanya boleh diluluskan pembaharunya jika ia memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan untuk membolehkan Kementerian memastikan bahawa syarikat pengangkutan berkenaan masih layak mendapat diesel *super subsidy*.

11.2.3. Pengambilan sampel bagi ujian diesel bersubsidi dengan kaedah *nanotag* hanya dibuat secara *on-site* sahaja memandangkan hasil ujian *off-site* mempunyai beberapa kelemahan yang boleh menjelaskan ketepatan ujian tersebut.

11.2.4. Aktiviti penguatkuasaan perlu dipertingkatkan. Pegawai Penguatkuasa perlu mengadakan lawatan mengejut dari semasa ke semasa ke premis syarikat pengangkutan yang diluluskan kuota diesel *super subsidy* untuk memeriksa rekod serta kenderaan yang berkaitan bagi memastikan syarat-syarat kelulusan dipatuhi dan syarikat berkenaan masih layak mendapat kuota berkenaan atau kelulusan kuota perlu dikaji semula.

12. PENGESAHAN AUDIT TERHADAP TUNTUTAN SUBSIDI DIESEL OLEH RANGKAIAN PENGANGKUTAN INTEGRASI DERAS SDN. BHD. (RAPIDKL)

Pada 30 Jun 2008, Kementerian Kewangan telah meminta bantuan Jabatan Audit Negara untuk mengesahkan tuntutan subsidi diesel oleh Rangkaian Pengangkutan Integrasi Deras Sdn. Bhd. (RapidKL) yang berjumlah RM12.41 juta. Kemudahan bagi mendapatkan kelayakan pembelian subsidi diesel ini telah diluluskan oleh Jawatankuasa Kelulusan Subsidi Diesel (JKSD) di mana kaedah pembelian diesel adalah melalui sistem *fleetcard* dan sistem *skid tank*. Tuntutan subsidi melalui sistem *skid tank* adalah berjumlah RM11.82 juta manakala tuntutan sistem *fleetcard* adalah berjumlah RM0.59 juta yang meliputi tahun 2007. **Pada umumnya, permohonan bayaran subsidi diesel kepada RapidKL bagi tahun 2007 berjumlah RM12.41 juta telah dibuat secara teratur. Berdasarkan tahap kawalan dan rekod pengeluaran/pembelian diesel, jumlah yang dituntut juga adalah wajar dan tidak melebihi kuota yang diluluskan oleh JKSD.**

13. PENGAUDITAN TERHADAP PRESTASI DAN KEDUDUKAN KEWANGAN SYARIKAT KONSESI LEBUHRAYA BERTOL

13.1. Mesyuarat Jemaah Menteri pada 19 Ogos 2003 telah bersetuju melantik Jabatan Audit Negara untuk menjalankan pengauditan terhadap prestasi dan kedudukan kewangan syarikat konsesi lebuhraya bertol bagi tujuan mengesahkan antaranya kos operasi dan keuntungan/kerugian syarikat. Pengauditan ini dijalankan berdasarkan kepada Lembaran Imbangan, Penyata Untung Rugi dan Penyata Aliran Tunai serta rekod berhubung dengan jumlah trafik dan tol yang dipungut oleh syarikat berkenaan bagi tempoh tahun 2005 hingga 2007. Bagi tempoh bulan Jun hingga Disember 2008, pengauditan telah dibuat di 6 syarikat konsesi yang mengendalikan 7 lebuhraya bertol seperti di **Jadual 13.1**.

13.2. Pengauditan tersebut mendapati pada umumnya kawalan dalaman yang diwujudkan oleh syarikat konsesi terhadap pengurusan syarikat dan sistem pungutan tol adalah memuaskan dan mengikut prosedur yang ditetapkan; pelaksanaan kerja penyenggaraan adalah memuaskan dan mengikut kehendak yang ditetapkan dalam perjanjian konsesi serta jumlah trafik dan pendapatan tol telah menunjukkan

peningkatan dari setahun ke setahun. Sungguhpun demikian, hanya 3 (50%) daripada 6 syarikat konsesi iaitu Penang Bridge Sdn. Bhd.; Sistem Lingkaran Lebuhraya Kajang Sdn. Bhd. dan Projek Lebuhraya Utara-Selatan Berhad mencatat kedudukan kewangan yang lebih baik pada tahun 2007 berbanding tahun sebelumnya. Ini disebabkan antaranya oleh peningkatan jumlah pendapatan, penurunan kos kewangan serta penurunan perbelanjaan pentadbiran. Selain itu, perbandingan antara jumlah kutipan tol sebenar dengan unjuran juga hanya dapat dibuat terhadap 3 (50%) daripada 6 syarikat konsesi iaitu Penang Bridge Sdn. Bhd.; Sistem Lingkaran Lebuhraya Kajang Sdn. Bhd. dan Sistem Penyuraian Trafik KL Barat Sdn. Bhd. memandangkan tiada unjuran mengenai jumlah trafik dan kutipan tol disediakan dalam perjanjian konsesi bagi syarikat konsesi yang lain. Butiran berhubung kedudukan kewangan syarikat konsesi bagi tempoh tahun 2005 hingga 2007 serta jumlah kutipan tol berbanding unjuran pada tahun 2007 adalah seperti di jadual berikut :-

**JADUAL 13.1
SYARIKAT KONSESI YANG DIAUDIT PADA TAHUN 2008**

SYARIKAT KONSESI	KEDUDUKAN KEWANGAN BAGI TEMPOH TAHUN 2005 HINGGA 2007			LEBUHRAYA	KUTIPAN TOL SEBENAR BERBANDING UNJURAN PADA TAHUN 2007		
	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)		UNJURAN (RM Juta) (a)	SEBENAR (RM Juta) (b)	% (b/a)
Penang Bridge Sdn. Bhd.	33.65	32.10	36.42	Penang Bridge	124.06	149.96	120.9
Projek Lebuhraya Utara-Selatan Berhad (PLUS)	1,052.13	1,168.37	1,180.81	Lebuhraya Utara - Selatan (PLUS)	-	2,275.96	-
				Seremban - Port Dickson Highway (SPDH)			
Sistem Penyuraian Trafik KL Barat Sdn. Bhd.	(45.23)	(26.23)	(40.29)	Lebuhraya SPRINT	247.60	76.87	31.0
Sistem Lingkaran Lebuhraya Kajang Sdn. Bhd.	(34.84)	(112.63)	(81.93)	Lebuhraya Kajang SILK	130.07	29.33	22.5
New Pantai Expressway Sdn. Bhd.	(4.30)	1.23	(24.22)	Lebuhraya Pantai Baru	-	66.74	-
Besraya (M) Sdn. Bhd.	25.37	19.91	(8.44)	Lebuhraya Sungai Besi	-	55.35	-

14. PENG AUDITAN TERHADAP TUNTUTAN SUBSIDI KOS OPERASI OLEH MALAYSIAN AIRLINE SYSTEM BERHAD BAGI PERKHIDMATAN PUBLIC SERVICE OBLIGATIONS

Pada 7 Mei 2008, Kementerian Kewangan telah meminta bantuan Jabatan Audit Negara untuk mengesahkan tuntutan subsidi kos operasi oleh Malaysian Airline System Berhad (MAS) bagi perkhidmatan *Public Service Obligations* (PSO) berjumlah RM418 juta yang telah dibayar oleh Kerajaan bagi tempoh bulan November 2006 hingga Disember 2007. Semakan Audit mendapati Kerajaan melalui Assets Global Network Sdn. Bhd. telah melantik MAS untuk memberi perkhidmatan PSO.

Perkhidmatan tersebut adalah meliputi 3 laluan penerbangan iaitu Kuala Lumpur-Taipei-Los Angeles; Kuala Lumpur-Paris dan Kuala Lumpur-Stockholm-New York. Pada umumnya, pendapatan dan perbelanjaan yang dibuat telah diperakaunkan dengan betul dan disokong oleh dokumen sokongan yang berkaitan. **Bagaimanapun, adalah didapati tuntutan MAS berjumlah RM8.07 juta yang terdiri daripada bayaran ex-gratia berjumlah RM1.53 juta; bayaran bonus dan caruman Kumpulan Wang Simpanan Pekerja kakitangan berjumlah RM2.30 juta serta kos inflasi berjumlah RM4.24 juta tidak layak dituntut bagi tempoh tersebut berdasarkan perjanjian antara Assets Global Network Sdn. Bhd. dengan MAS.**

15. PENILAIAN KHAS TERHADAP PRESTASI PENGURUSAN KEWANGAN KEMENTERIAN/JABATAN/AGENSI

Atas permintaan Kementerian Kewangan, Jabatan Audit Negara telah membuat penilaian khas terhadap prestasi pengurusan kewangan Kementerian/Jabatan/Agensi di bawah kawalan pegawai Jawatan Utama Sektor Awam (JUSA). Penilaian ini adalah untuk tujuan pengesahan jawatan mereka. Bagi tempoh bulan Januari 2008 hingga Mei 2009, penilaian telah dibuat terhadap pengurusan kewangan di bawah kawalan 92 Ketua Jabatan. Penglibatan Jabatan Audit Negara membuat penilaian ini secara tidak langsung telah menyumbangkan kepada pengukuhan pengurusan Kerajaan memandangkan pegawai yang dinilai itu akan memastikan pengurusan kewangan dan pelaksanaan aktiviti di bawah jagaan mereka dibuat dengan baik.

BAHAGIAN IV

PERKARA AM

BAHAGIAN IV **PERKARA AM**

16. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA AKAUN AWAM DAN PENGURUSAN KEWANGAN SERTA AKTIVITI KEMENTERIAN/JABATAN DAN PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN PERSEKUTUAN TAHUN 2007

Perkara 107 Perlembagaan Persekutuan menghendaki Ketua Audit Negara mengemukakan laporannya kepada Yang di-Pertuan Agong yang akan mendarahkan laporan itu dibentangkan di Parlimen. Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Akaun Awam Dan Pengurusan Kewangan Serta Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Tahun 2007 telah dibentangkan di Parlimen pada 29 Ogos 2008 iaitu pada hari yang sama dengan pembentangan Anggaran Belanjawan bagi tahun 2009.

17. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA

Bagi tempoh bulan Januari 2008 hingga Mei 2009, Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara telah bermesyuarat sebanyak 25 kali. Selain daripada membincangkan topik yang berkaitan dengan perkara yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Akaun Awam Dan Pengurusan Kewangan Serta Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan, Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara telah membincangkan perkara yang berkaitan dengan isu semasa. Jawatankuasa mempunyai kuasa untuk membangkitkan apa sahaja topik di samping isu yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara berdasarkan kepada Seksyen 77 (d) Perintah Tetap Dewan Rakyat yang menyatakan :

“.....such other matters as the Committee may think fit, or which may be referred to the Committee by the House.”

Mulai tahun 2001, topik yang dibincangkan oleh Jawatankuasa adalah mengikut tema tertentu. Semasa membincangkan perkara yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara, Pegawai Pengawal bagi Kementerian/Jabatan Persekutuan yang berkenaan telah diminta hadir untuk menjelaskan isu yang dibangkitkan dan juga melaporkan kedudukan masa kininya. Bagi membantu Jawatankuasa membincangkan perkara lain yang tidak disentuh dalam Laporan Ketua Audit Negara, Kementerian/Jabatan Persekutuan yang terlibat diminta memberikan taklimat. Topik yang telah dibincangkan oleh Jawatankuasa semasa mesyuaratnya bagi tempoh bulan Januari 2008 hingga Mei 2009 adalah seperti di jadual berikut :-

JADUAL 17.1
PERKARA YANG DIBINCANGKAN DALAM
MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA

TARIKH	PERKARA	KEMENTERIAN/JABATAN/AGENSI
23.07.2008	Peranan Dan Tanggungjawab Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negara	Yang Berhormat Ahli-Ahli PAC
11.08.2008	Prestasi Syarikat Berkaitan Kerajaan (GLC) Di Bawah Khazanah Nasional Berhad Berdasarkan <i>Key Performance Indicators</i> (KPI)	Kementerian Kewangan dan Khazanah Nasional Berhad
12.08.2008	Lebuhraya Lingkaran Tengah (MRR2) - Lawatan Kerja Oleh Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara	Kementerian Kerja Raya dan Jabatan Kerja Raya
27.08.2008	Strategi Untuk Mengatasi Masalah Kekurangan Beras Negara	Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani dan Padiberas Nasional Berhad
02.09.2008	Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Akaun Dan Aktiviti Kerajaan Persekutuan Tahun 2007 Dan Penarafan Bintang (Star Rating)	Jabatan Audit Negara
15.10.2008	Laporan Status Terkini Perlaksanaan Visa-On-Arrival (VOA)	Kementerian Dalam Negeri dan Jabatan Imigresen Malaysia
	Aktiviti Penguatkuasaan Terhadap Kemasukan Pendatang Asing Tanpa Izin	
29.10.2008	Pembelian 12 Unit Helikopter (Eurocopter EC725) Oleh Kementerian Pertahanan	Kementerian Pertahanan
30.10.2008	Perolehan 12 Unit Helikopter Bagi Menggantikan Pesawat Nuri TUDM Secara Tender Terbuka Antarabangsa	Kementerian Kewangan dan Kementerian Pertahanan
03.11.2008	Pembelian 12 Unit Helikopter (Eurocopter EC725) Oleh Kementerian Pertahanan	Kementerian Pertahanan
18.11.2008	Pembelian Saham Oleh Maybank Dalam PT. Bank Internasional Indonesia (BII)	Kementerian Kewangan dan Bank Negara Malaysia
25.11.2008	Sambungan Mesyuarat Pembelian Saham Oleh Maybank Dalam PT. Bank Internasional Indonesia (BII)	Kementerian Kewangan dan Bank Negara Malaysia
27.11.2008	Sambungan Mesyuarat Pembelian Saham Oleh Maybank Dalam PT. Bank Internasional Indonesia (BII)	Kementerian Kewangan dan Bank Negara Malaysia
02.12.2008	Laporan Prestasi Pelaburan Syarikat Pempena Sdn. Bhd. Di Bawah Kementerian Pelancongan	Kementerian Pelancongan dan Pempena Sdn. Bhd.
10.02.2009	Jawapan Bank Negara Malaysia Mengenai Pembelian Saham Oleh Maybank Dalam PT. Bank Internasional Indonesia (BII)	Bank Negara Malaysia
25.02.2009	Kemelesetan Ekonomi Global : Kesan Terhadap Negara Dan Langkah Serta Strategi Bank Negara Malaysia Dalam Menghadapinya	Bank Negara Malaysia
04.03.2009	Kemelesetan Ekonomi Global : Kesan Terhadap Negara Dan Langkah Serta Strategi Bank Negara Malaysia Dalam Menghadapinya	Bank Negara Malaysia
15.04.2009	Pembelian Sabah Medical Centre (SMC) Oleh Kerajaan	Kementerian Kesihatan
	Pelaburan MARA Dalam Kian Joo Can Factory Bhd.	Kementerian Pembangunan Usahawan Dan Koperasi dan MARA Inc. Sdn. Bhd.

TARIKH	PERKARA	KEMENTERIAN/JABATAN/AGENSI
16.04.2009	Pembelian Saham AirAsia Oleh Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP)	Kementerian Kewangan dan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja
22.04.2009	Ketelusan Khazanah Nasional Dalam Pembentangan Laporan Kewangan Dan Prestasi Pelaburan	Kementerian Kewangan dan Khazanah Nasional Berhad
23.04.2009	Penjualan Saham MV Agusta	Kementerian Kewangan dan Khazanah Nasional Berhad
29.04.2009	Status Perbelanjaan Dan Pelaksanaan Projek Di Bawah RMKe-9	Unit Perancang Ekonomi (EPU) dan Jabatan Perdana Menteri
30.04.2009	Terowong SMART Dan Kawasan Takungan Air Di Jinjang - Lawatan Kerja Oleh Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negara	Kementerian Sumber Asli Dan Alam Sekitar dan Jabatan Pengairan Dan Saliran
21.05.2009	Laporan Pengauditan Pengurusan Kewangan Pempena Sdn. Bhd.	Jabatan Audit Negara dan Kementerian Pelancongan
27.05.2009	Kaedah Menangani Banjir Di Seluruh Negara Dalam Konteks Perubahan Iklim Dan Perancangan Pada Masa Hadapan	Kementerian Sumber Asli Dan Alam Sekitar dan Jabatan Pengairan Dan Saliran
28.05.2009	Laporan Prestasi Dan Ketelusan Pelaburan Lembaga Tabung Haji	Jabatan Wakaf, Zakat Dan Haji dan Jabatan Perdana Menteri dan Lembaga Tabung Haji

PENUTUP

PENUTUP

Pada umumnya, tidak banyak kemajuan dapat dilaporkan berhubung dengan tahap pengurusan kewangan di Kementerian/Jabatan Persekutuan. Sungguhpun tindakan pembetulan telah diambil oleh Kementerian/Jabatan Persekutuan terhadap sebahagian besar daripada kelemahan yang dibangkitkan, namun ia tidak dibuat secara menyeluruh. Bagi memastikan kelemahan/kesilapan yang sama tidak berlaku secara berterusan yang mana boleh menjasakan imej dan kredibiliti Kementerian/Jabatan Persekutuan yang terlibat, amatlah perlu Ketua Jabatan/Agenzi mengamalkan slogan "Membetulkan Yang Biasa Dan Membiasakan Yang Betul". Sehubungan ini, bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan, adalah disyorkan perkara berikut :-

- a. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu mengaturkan supaya pemeriksaan secara menyeluruh dijalankan untuk menentukan sama ada kelemahan yang dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara juga berlaku di bahagian lain dan seterusnya mengambil tindakan pembetulan memandangkan pengauditan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara adalah berdasarkan kepada sampel dan skop tertentu.
- b. Kementerian/Jabatan perlu mempertingkatkan keberkesanan fungsi Unit Audit Dalam (UAD). Antaranya ialah dengan memastikan anggota UAD mendapat latihan dan bimbingan yang secukupnya, perancangan audit tahunan disediakan supaya pengauditan dapat dilaksanakan mengikut keutamaan, penilaian dibuat secara objektif dan bebas bukan sahaja berkaitan dengan aspek kawalan dalaman malahan pengurusan risiko dan tadbir urus organisasi, melaporkan penemuan yang signifikan serta mengesyorkan cadangan yang memberi impak kepada organisasi.
- c. Bagi membolehkan isu-isu yang dibangkitkan oleh pihak Audit dapat dibincangkan dengan lebih fokus, Pegawai Pengawal hendaklah mewujudkan satu Jawatankuasa Audit untuk memastikan tindakan-tindakan *corrective* dan *preventive* diambil. Jawatankuasa Audit hendaklah melaporkan hasil perbincangannya kepada Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun yang dipengerusikan oleh Pegawai Pengawal. Penubuhan Jawatankuasa Audit adalah selaras dengan arahan yang dibuat oleh Ketua Setiausaha Perbendaharaan pada 5 Mei 2009.
- d. Bagi memperbaiki tahap pengurusan kewangan, penglibatan Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu dipertingkatkan. Mereka perlu terlibat secara '*hands on*' dalam urusan tersebut.

- e. Dalam pelaksanaan Sistem eSPKB, urusan bayaran dibuat di peringkat Pusat Tanggungjawab (PTJ) dan dokumen-dokumen yang menyokong juga disimpan di pejabat-pejabat berkenaan. Bagi memastikan bayaran-bayaran dibuat dengan teratur, disokong dengan dokumen-dokumen yang lengkap dan diluluskan oleh mereka yang diberikan kuasa, Jabatan Akauntan Negara hendaklah memastikan Unit Nazirannya menjalankan pemeriksaan di Pusat-pusat Tanggungjawab secara terancang.
- f. Segala dasar jabatan, arahan dan penurunan kuasa hendaklah dibuat secara bertulis agar lebih telus dan berakauntabiliti. Piagam pelanggan jabatan hendaklah sentiasa disemak dan dikemas kini supaya perkhidmatan yang diberikan adalah sama seperti yang dijanjikan.
- g. Ketua Jabatan perlu mewujudkan sistem *check and balance, frequent monitoring and audit spot checks*, mengadakan penilaian secara berkala ke atas kemahiran dan keupayaan pegawai serta memberi latihan kepada pegawai yang terlibat dengan pengurusan kewangan bagi meningkatkan kecekapan mereka. Ini adalah bagi mengelakkan pegawai kurang mahir atau kurang pengetahuan menggunakan budi bicara apabila membuat keputusan.
- h. Tindakan surcaj dikenakan terhadap mereka yang gagal memungut hasil/membuat bayaran yang tidak teratur. Surcaj juga patut diambil terhadap Ketua Jabatan/Bahagian yang gagal mengambil tindakan terhadap pegawai bawahan yang gagal melaksanakan tanggungjawab mereka.

Jabatan Audit Negara

Putrajaya

17 Jun 2009

LAMPIRAN

LAMPIRAN A1

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN PERSEKUTUAN MALAYSIA
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008**

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN PERSEKUTUAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2008**

Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan bagi tahun berakhir 31 Disember 2008 telah diaudit atas arahan saya selaras dengan Akta Audit 1957. Pihak pengurusan Kerajaan Persekutuan adalah bertanggungjawab terhadap Penyata Kewangan ini dan tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap Penyata Kewangan tersebut. Pengauditan ini telah dilaksanakan dengan berpandukan kepada piawaian pengauditan yang diluluskan.

Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Persekutuan pada 31 Disember 2008, hasil operasi serta aliran tunainya bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan. Rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "AH".

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)
Ketua Audit Negara
Malaysia

Putrajaya

29 Mei 2009

LAMPIRAN A2

**LEMBARAN IMBANGAN
Seperti Pada 31 Disember 2008**

**Lembaran Imbangan
seperti pada 31 Disember 2008**

<i>Penyata</i>	<i>Nota</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
		<i>RM</i>	<i>RM</i>
WANG AWAM			
A WANGTUNAI	11	15,401,985,728	16,942,687,959
B PELABURAN	12	16,689,905,873	9,980,061,556
		<hr/>	<hr/>
		32,091,891,601	26,922,749,515
DIPEGANG BAGI: KUMPULANWANG DISATUKAN			
C AKAUN HASIL DISATUKAN	13	11,863,127,086	11,863,127,086
D AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	14	43,903,430,459	29,401,365,338
E AKAUN AMANAH DISATUKAN	15	(23,674,665,944)	(14,341,742,909)
		<hr/>	<hr/>
		32,091,891,601	26,922,749,515

Lembaran Imbangan ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan.

TAN SRI DR. WAN ABDUL AZIZ BIN WAN ABDULLAH
Ketua Setiausaha Perbendaharaan

5 Mac 2009

DATO' MOHD SALLEH BIN MAHMUD
Akauntan Negara Malaysia

5 Mac 2009

LAMPIRAN A3

**PENYATA PENERIMAAN DAN
PEMBAYARAN WANGTUNAI**
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2008

**Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wangtunai
bagi tahun berakhir 31 Disember 2008**

LAMPIRAN A3

<i>Nota</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
	<i>RM</i>	<i>RM</i>
TERIMAAN		
Hasil		
Hasil Cukai	112,897,303,716	95,168,389,525
Hasil Bukan Cukai	45,911,453,711	43,950,481,930
Pelbagai Terimaan	692,726,217	460,654,414
Hasil Wilayah Persekutuan	<u>291,902,544</u>	<u>305,809,731</u>
	159,793,386,188	139,885,335,600
Pinjaman		
Pinjaman Dalam Negeri	71,683,774,008	68,662,120,460
Pinjaman Luar Negeri	<u>472,269,098</u>	<u>488,658,177</u>
	72,156,043,106	69,150,778,637
Terimaan Modal		
Terimaan Balik Pinjaman	958,679,588	3,104,679,905
Jualan Aset Modal	15,236,312	8,390
Pelbagai Terimaan Modal	<u>2,324,368</u>	<u>16,016,353</u>
	976,240,268	3,120,704,648
Terimaan Lain		
Inisiatif Pembiayaan Swasta (PFI)	<u>5,064,523,709</u>	<u>1,021,576,000</u>
	5,064,523,709	1,021,576,000
Jumlah Terimaan		
	<u><u>237,990,193,271</u></u>	<u><u>213,178,394,885</u></u>
BAYARAN		
Perbelanjaan Mengurus		
Emolumen	(41,010,761,661)	(32,587,160,643)
Perkhidmatan dan Bekalan	(25,196,743,517)	(23,622,378,186)
Aset	(2,835,362,838)	(2,532,449,983)
Pemberian dan		
Kena Bayaran Tetap	(83,606,847,197)	(63,144,831,444)
Perbelanjaan Lain	<u>(849,169,830)</u>	<u>(1,197,407,257)</u>
	(153,498,885,043)	(123,084,227,513)
Perbelanjaan Pembangunan		
Langsung	(40,240,305,788)	(37,922,533,060)
Pinjaman	<u>(2,607,029,389)</u>	<u>(2,641,883,858)</u>
Inisiatif Pembiayaan Swasta (PFI)	(1,883,253,345)	(40,564,416,918)
	(42,847,335,177)	(567,332,290)
Perbelanjaan Modal		
Pembelian Instrumen Kewangan	<u>(6,709,844,317)</u>	<u>(2,043,676,587)</u>
	(6,709,844,317)	(2,043,676,587)
Bayaran Balik Pinjaman		
Pinjaman Dalam Negeri	(33,628,189,887)	(38,757,875,119)
Pinjaman Luar Negeri	<u>(946,017,187)</u>	<u>(4,803,041,378)</u>
	(34,574,207,074)	(43,560,916,497)
Bayaran Lain		
	(17,370,546)	(5,825,666,628)
Jumlah Bayaran		
	<u><u>(239,530,895,502)</u></u>	<u><u>(215,646,236,433)</u></u>
Lebihan/(Kurangan) Wangtunai		
	(1,540,702,231)	(2,467,841,548)
Wangtunai pada 1 Januari		
Lebihan/(Kurangan) Wangtunai	16,942,687,959	19,410,529,507
	(1,540,702,231)	(2,467,841,548)
WANGTUNAI PADA 31 DISEMBER		
	<u><u>15,401,985,728</u></u>	<u><u>16,942,687,959</u></u>

Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wangtunai ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan.

TAN SRI DR. WAN ABDUL AZIZ BIN WAN ABDULLAH

Ketua Setiausaha Perbendaharaan

5 Mac 2009

DATO' MOHD SALLEH BIN MAHMUD
Aktauntan Negara Malaysia

5 Mac 2009

LAMPIRAN A4

**PENYATA AKAUN MEMORANDUM
Seperti Pada 31 Disember 2008**

**Penyata Akaun Memorandum
seperti pada 31 Disember 2008**

LAMPIRAN A4

<i>Penyata</i>	<i>Nota</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
		<i>RM</i>	<i>RM</i>
F ASET			
1 PINJAMAN BOLEH DITUNTUT	17(a)	68,505,057,469	67,276,493,872
2 PELABURAN	17(b)	25,463,523,640	24,413,623,642
3 YURAN KEPADA PERTUBUHAN ANTARABANGSA	17(c)	567,614,235	535,458,211
4 DEPOSIT BERKANUN	17(d)	38,688,387	38,300,000
G LIABILITI			
1 HUTANG AWAM	18(a)	306,437,413,983	266,722,336,424
2 JAMINAN	18(b)	69,235,707,622	62,548,534,829
3 NOTA KENA BAYAR	18(c)	132,364,857	130,175,661
4 SEKURITI TAK DITUNTUT	18(d)	17,688,893	15,453,143
5 AKAUN DEPOSITORI PUSAT	18(e)	25,649,403	63,561,244

Penyata Akaun Memorandum ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan.

TAN SRI DR. WAN ABDUL AZIZ BIN WAN ABDULLAH
Ketua Setiausaha Perbendaharaan

5 Mac 2009

DATO' MOHD SALLEH BIN MAHMUD
Akauntan Negara Malaysia

5 Mac 2009

LAMPIRAN A5

**NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2008**

Nota kepada Penyata Kewangan

LAMPIRAN A5

bagi tahun berakhir 31 Disember 2008

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan dan perlu dibaca bersama dengannya.)

DASAR DAN KADEAH PERAKAUNAN KERAJAAN PERSEKUTUAN YANG PENTING

1. Dasar dan Asas Perakaunan

- a) Dasar perakaunan adalah tertakluk kepada undang-undang, aturan dan peraturan yang berkaitan dengan pengurusan perakaunan dan kewangan Kerajaan Persekutuan.
- b) Kerajaan Persekutuan mengamalkan perakaunan tunai ubahsuai. Semua urusniaga terimaan dan bayaran diakaunkan mengikut asas tunai. Bekalan dan perkhidmatan yang diterima sehingga 31 Disember boleh dicaj kepada peruntukan tahun kewangan berkenaan sekiranya dibayar dalam bulan Januari tahun berikutnya.

2. Kaedah Perakaunan

Kaedah perakaunan adalah berdasarkan kepada konsep Kumpulanwang Disatukan seperti yang terkandung di dalam Perlembagaan Persekutuan iaitu:

- a) Perkara 97 memperuntukkan bahawa segala hasil diterima kecuali Zakat, Fitrah dan Baitulmal atau lain-lain hasil agama Islam seumpamanya, dikumpulkan menjadi satu kumpulanwang.
- b) Perkara 104 memperuntukkan bahawa tiada wang boleh dikeluarkan dari Kumpulanwang Disatukan melainkan diperuntukkan atau dibenarkan dengan cara lain oleh Parlimen, kecuali untuk perbelanjaan tanggungan tertentu.

3. Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan

Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan yang disediakan mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan dan *International Public Sector Accounting Standard - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting* mengandungi komponen seperti berikut:

- a) Lembaran Imbangan.
- b) Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wangtunai.
- c) Penyata Akaun Memorandum.
- d) Nota kepada Penyata Kewangan.

4. Entiti Perakaunan

Entiti perakaunan adalah terdiri daripada semua kementerian dan jabatan Kerajaan Persekutuan.

5. Tahun Kewangan

Tahun kewangan sebagaimana yang telah ditetapkan oleh

Seksyen 3 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] adalah suatu tempoh dua belas bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.

6. Urusniaga dalam Matawang Asing

Urusniaga yang melibatkan matawang asing telah ditukar kepada nilai setara Ringgit Malaysia berdasarkan kadar pertukaran Bank Negara Malaysia pada tarikh Lembaran Imbangan atau pada kadar pertukaran yang dikeluarkan oleh Bank Negara Malaysia atau Jabatan Akauntan Negara Malaysia pada tarikh urusniaga.

7. Liabiliti Luar Jangka

Liabiliti Luar Jangka adalah liabiliti yang mungkin menjadi kenyataan sekiranya berlaku peristiwa tertentu seperti yang diperuntukkan dalam perjanjian.

Pada 31 Disember 2008, Kerajaan Persekutuan mempunyai liabiliti luar jangka sebanyak RM475 juta hasil perjanjian indemniti bagi *Third Party War Risk Liability* dengan Malaysia Airports Holdings Berhad.

8. Akaun Belum Terima

Jumlah terkumpul wang yang sepatutnya telah diterima oleh Kerajaan Persekutuan tetapi masih belum terima seperti pada 31 Disember 2008 adalah RM23,192,938,339.75.

9. Wang Pendahuluan kepada Kontraktor Kerajaan

Baki wang pendahuluan kepada kontraktor kerajaan yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus, pembangunan dan dana akaun amanah seperti pada 31 Disember 2008 ialah RM1,243,089,547.47.

10. Perbandingan

Persempahan dan pengelasan item di dalam Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan tahun semasa konsisten dengan tahun sebelumnya kecuali amaun bandingan tertentu dinyatakan semula seperti dalam nota 11, 14, 15(a) dan (c), 18(a) dan (b).

LEMBARAN IMBANGAN

11. Wangtunai - Penyata A

- a) Wangtunai adalah terdiri daripada Wangtunai Dalam Bank, Wangtunai Dalam Perjalanan dan Wangtunai Dalam Tangan.
- b) Wangtunai Dalam Bank menunjukkan kedudukan baki buku tunai setelah mengambil kira urusniaga yang belum disesuaikan seperti yang dilaporkan

(disambung...)

Nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun berakhir 31 Disember 2008

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan dan perlu dibaca bersama dengannya.)

(Sambungan)

dalam Penyata Penyesuaian Bank. Baki Wangtunai Dalam Bank seperti pada 31 Disember 2008 berjumlah RM14,074,251,047.03.

- c) Amaun bandingan tahun 2007 bagi Wangtunai Dalam Bank telah dinyatakan semula untuk menyesuaikan pelaporan Panjar Khas.

12. Pelaburan - Penyata B

Pelaburan yang dinyatakan dalam Lembaran Imbangan adalah pelaburan daripada Kumpulanwang Amanah dan lebihan Akaun Hasil Disatukan.

13. Akaun Hasil Disatukan - Penyata C

Semua lebihan hasil tahun semasa dipindahkan ke Kumpulanwang Pembangunan kecuali baki terkumpul sebelum tahun 1996 berjumlah RM11,863,127,085.94.

a) Hasil - Penyata C1

Kutipan hasil diakaunkan secara jumlah kasar ke dalam Akaun Hasil kecuali diperuntukkan sebaliknya oleh mana-mana undang-undang. Selaras dengan Seksyen 111B Akta Cukai Pendapatan 1967 [Akta 53], sebahagian hasil cukai pendapatan yang dikutip akan dipindahkan kepada Kumpulanwang Amanah Kerajaan iaitu Tabung Bayaran Balik Cukai bagi tujuan bayaran balik cukai yang terlebih dikutip.

b) Perbelanjaan Mengurus - Penyata C2

Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan dan Bekalan seperti berikut:

- i) Emolumen, barang-barang dan perkhidmatan;
- ii) Pindahan seperti caruman kepada Kumpulanwang Pembangunan dan Kumpulanwang Pinjaman Perumahan;
- iii) Peruntukan kepada kerajaan negeri, badan berkanun dan syarikat milik kerajaan melalui pemberian, pinjaman dan pelaburan.

Perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulanwang Disatukan mengikut undang-undang Persekutuan.

Perbelanjaan bagi Maksud Bekalan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulanwang Disatukan berdasarkan kelulusan Parlimen.

14. Akaun Pinjaman Disatukan - Penyata D

Pinjaman yang diterima di bawah kuasa undang-undang

Persekutuan dan pembayarannya diakaunkan dalam Akaun Pinjaman Disatukan. Semua baki bersih pinjaman tahun semasa dipindahkan ke Kumpulanwang Pembangunan dan Kumpulanwang Pinjaman Perumahan kecuali baki Bil Perpendaharaan (nilai kos) dan Terbitan Pelaburan Kerajaan (nilai nominal).

Selaras dengan keperluan pelaporan Manual Imbangan Pembayaran Edisi Kelima, Tabung Kewangan Antarabangsa, amaun bandingan tahun 2007 bagi Pinjaman Pasaran Dalam Negeri dan Luar Negeri telah dinyatakan semula.

15. Akaun Amanah Disatukan - Penyata E

Pada 31 Disember 2008 akaun ini berbaki debit RM23,674,665,944.05 dalam tahun 2008 iaitu bertambah sebanyak RM9,332,923,035.30 berbanding tahun sebelumnya yang disebabkan defisit Kumpulanwang Pembangunan.

a) Kumpulanwang Amanah Kerajaan - Penyata E1

i) Kumpulanwang Pembangunan - Penyata E1a

Kumpulanwang ini ditubuhkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406] dan urusniaga yang berkaitan dengannya diakaunkan dalam Kumpulanwang Pembangunan.

Terimaan utama bagi kumpulanwang ini adalah terdiri daripada caruman dari Akaun Hasil Disatukan, pinjaman yang diambil bagi maksud pembangunan dan terimaan bayaran balik pinjaman yang dikeluarkan daripada kumpulanwang ini.

Kumpulanwang ini hanya boleh digunakan untuk tujuan tertentu mengikut Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406].

Amaun bandingan tahun 2007 bagi pindahan dari Akaun Pinjaman Disatukan telah dinyatakan semula untuk menyesuaikan pelaporan urusniaga pelarasan secara berasingan.

ii) Kumpulanwang Pinjaman Perumahan - Penyata E1b.

Kumpulanwang Pinjaman Perumahan ditubuhkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan 1971 [Akta 42] bagi memberi kemudahan pinjaman perumahan kepada anggota perkhidmatan awam, pihak berkuasa tempatan serta ahli pentadbiran, perundangan dan kehakiman. Sumber kewangan kumpulanwang ini terdiri daripada caruman Akaun Hasil Disatukan dan

(disambung...)

Nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun berakhir 31 Disember 2008

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan dan perlu dibaca bersama dengannya.)

(Sambungan)

Kumpulanwang Pembangunan, pinjaman yang diterima melalui pindahan dari Akaun Pinjaman Disatukan, bayaran balik pinjaman perumahan dan faedah yang diterima.

Pada 31 Disember 2008, sejumlah RM22,192,710,930.56 pinjaman telah disekuritikan kepada Cagamas MBS Berhad yang melibatkan nilai terimaan sebanyak RM17,206,086,263.16 dengan nilai diskau sebanyak RM4,986,624,667.40. Jumlah tersebut termasuk empat terbitan pensekuritian baru bernilai RM5,893,606,145.33 dengan nilai diskau RM1,299,756,871.26 dalam tahun kewangan 2008.

iii) Pelbagai Kumpulanwang Amanah Kerajaan - Penyata E1c

Kumpulanwang ini ditubuhkan di bawah Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] bagi maksud tertentu selaras dengan Perlembagaan Persekutuan. Sebahagian daripada kumpulanwang ini merupakan kumpulanwang pusingan. Sumber kewangan kumpulanwang ini adalah caruman daripada kerajaan.

Amaun bandingan tahun 2007 bagi Penyata E1c telah dinyatakan semula untuk mengambilkira Deposit Pelarasan Cek Terbatal yang telah dikategorikan semula ke Akaun Deposit di Penyata E3 selaras dengan pindaan Arahan Perbendaharaan.

b) Kumpulanwang Amanah Awam - Penyata E2

Kumpulanwang amanah ini adalah terdiri daripada amanah khas yang ditubuhkan di bawah akta yang berkaitan dan wang amanah yang ditubuhkan di bawah Seksyen 9 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Sumber kewangan kumpulanwang ini adalah terimaan daripada orang awam untuk tujuan tertentu. Termasuk di dalam kumpulanwang amanah ini adalah Akaun Amanah Inisiatif Pembiayaan Swasta (PFI) di mana sumber kewangan akaun amanah ini adalah terimaan daripada Pembinaan PFI Sdn. Bhd. untuk tujuan perbelanjaan pembangunan tertentu.

c) Deposit - Penyata E3

Akaun deposit mengakaunkan wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah mana-mana undang-undang atau perjanjian dan perlu dibayar balik apabila maksud telah tercapai.

Amaun bandingan tahun 2007 bagi Penyata E3 telah dinyatakan semula untuk mengambilkira Deposit Pelarasan Cek Terbatal yang telah dikategorikan

semula ke akaun deposit selaras dengan pindaan Arahan Perbendaharaan.

PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANGTUNAI

16. Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wangtunai

Semua penerimaan dan pembayaran wangtunai ditunjukkan di dalam penyata ini. Terimaan wangtunai terdiri daripada hasil, pinjaman, modal dan terimaan lain. Bayaran wangtunai terdiri daripada perbelanjaan mengurus, pembangunan, pembelian instrumen kewangan, bayaran balik pinjaman dan bayaran lain.

PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Penyata Akaun Memorandum hanya menunjukkan sebahagian aset dan liabiliti Kerajaan Persekutuan.

17. Aset - Penyata F

Perolehan aset yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus dan pembangunan seperti pinjaman boleh dituntut, pelaburan dan yuran kepada pertubuhan antarabangsa tidak dilaporkan di dalam Lembaran Imbangian tetapi dilaporkan di dalam Penyata Akaun Memorandum.

a) Pinjaman Boleh Dituntut - Penyata F1

Pinjaman yang diberi oleh kerajaan yang belum dibayar balik dilaporkan dalam penyata ini.

b) Pelaburan - Penyata F2

Maklumat terkumpul pelaburan kerajaan dalam badan berkanun, syarikat dan agensi lain yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus dan pembangunan dilaporkan dalam penyata ini.

c) Yuran kepada Pertubuhan Antarabangsa - Penyata F3

Yuran ini merupakan bayaran berkala yang telah dibuat untuk menganggotai pertubuhan antarabangsa bagi mendapatkan kemudahan yang disediakan seperti pinjaman.

d) Deposit Berkanun - Penyata F4

Jumlah deposit bukan dalam bentuk wangtunai yang dipegang oleh kerajaan mengikut keperluan akta atau pentadbiran tertentu dilaporkan dalam penyata ini.

18. Liabiliti - Penyata G

Liabiliti seperti hutang awam, jaminan, nota kena' bayar,

(disambung...)

Nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun berakhir 31 Disember 2008

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan dan perlu dibaca bersama dengannya.)

sekuriti tak dituntut dan akaun depositori pusat tidak dilaporkan di dalam Lembaran Imbangan tetapi dilaporkan di dalam Penyata Akaun Memorandum.

a) Hutang Awam - Penyata G1

Kedudukan hutang awam seperti dilaporkan di dalam Penyata Akaun Memorandum adalah terdiri daripada baki hutang dalam dan luar negeri yang belum selesai. Hutang belum selesai luar negeri telah ditukar kepada nilai setara Ringgit Malaysia berdasarkan kepada kadar pertukaran Bank Negara Malaysia pada 31 Disember 2008.

Selaras dengan keperluan pelaporan Manual Imbangan Pembayaran Edisi Kelima, Tabung Kewangan Antarabangsa, amaun bandingan tahun 2007 bagi Pinjaman Pasaran Dalam Negeri dan Luar Negeri telah dinyatakan semula.

b) Jaminan - Penyata G2

Penyata ini menunjukkan amaun yang dijamin oleh kerajaan bagi hutang dalam dan luar negeri yang diambil oleh agensi kerajaan. Jaminan akan menjadi liabiliti sebenar sekiranya berlaku kegagalan memenuhi obligasi oleh peminjam.

Selaras dengan keperluan pelaporan Manual Imbangan Pembayaran Edisi Kelima, Tabung Kewangan Antarabangsa, amaun bandingan tahun

2007 bagi Pinjaman Pasaran Dalam Negeri dan Luar Negeri telah dinyatakan semula.

c) Nota Kena Bayar - Penyata G3

Kerajaan telah bersetuju untuk memberi sumbangan kepada pertubuhan antarabangsa yang akan dibayar mengikut jadual atau di atas permintaan. Jumlah sumbangan yang belum dibayar dilaporkan dalam penyata ini.

d) Sekuriti Tak Dituntut - Penyata G4

Sekuriti tak dituntut adalah sekuriti yang diserahkan kepada Akauntan Negara di bawah peruntukan Akta Syarikat 1965 [Akta 125], Akta Pemegang Amanah 1949 [Akta 208] dan Akta Syarikat Amanah 1949 [Akta 100]. Sekuriti tersebut dipegang oleh kerajaan sehingga dituntut oleh tuan punya yang sah.

e) Akaun Depositori Pusat - Penyata G5

Jumlah amaun sekuriti yang telah dipindahkan kepada Akaun Depositori Pusat Menteri Kewangan mengikut Seksyen 14 Akta Perindustrian Sekuriti (Depositori Pusat) 1991 [Akta 453] serta Seksyen 29 dan 30 Akta Perindustrian Sekuriti (Depositori Pusat) (Pindaan) (No. 2) 1998 [Akta A1039] dilaporkan dalam penyata ini.